

311948

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము

No 10

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ నక్షత్రము.

సంచిక ౧౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నొప్పులకు సంతోషింపజేసింది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి

శృంగార కాళిదాసు కథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

155

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

4565

జి. ఎస్. కాన్స్ట్రీ అండు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథ రచయిత: ముక్తేశ్వరరాజు గారు)

నతీవ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

నిందుకావ్యలికోదైందు ఛందర్శనలు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అభిధాన శిక్షాకార్యాలయము.

ధర రు 2

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

దివ్యరంగవైద్యశాల

శేటపాలెం.

క్రొత్త క్రొత్త చికిత్సలచే చిక్క మొంకి వ్యాధులను స్థాంతులైన గ్యారంటీ ఇచ్చి వదులుచున్నాము. మిగిలినవలె ములు వ్రాయుడు "సెక్స్" ఈ మందు మొండి మర్మస్తాన వ్యాధులకు గ్యారంటీ. మొండి గళిరి ఈ పనామేహం, స్త్రీల మొండి మర్మస్తాన వ్యాధులకు నపుంసకత్వం పీటికి గ్యారంటీ రు 2-0-0. మందులు పనిచేయుననినా ఖరీదు వాడము. 4498

1204 వసంతకుసుమాకరము 2126

ఇది ఆంగ్లమునుగోరు ప్రతిమానపుడు చేయింపజేసినది. ప్రమేహము, క్షయ, పాండువు, మాత్రవ్యాధులు, శాశ్వతములు, అందు తీవ్రపదార్థము, వినివిబోగొట్టును. ఆయుర్వేద మైన రసాయన, వాషధము. వెల రులం 1 కి రు 80-0-0. 5

అర్చనాయనశాల, ముక్తేశ్వర, కృష్ణా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:-

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, 4689 DELHI.

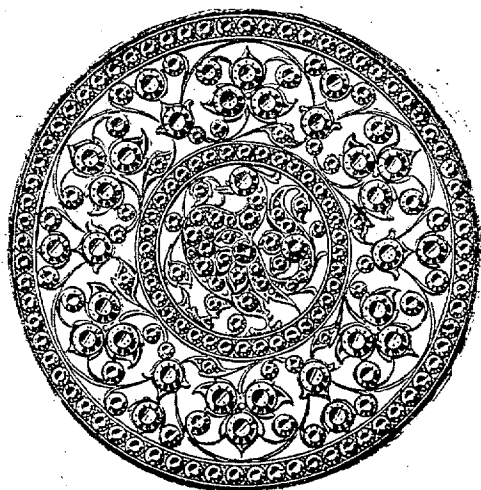
కృష్ణాపార్వతి-బెహవాడ

ఇందు ఠాక్కురు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాన్స్ట్రీగారిచే పనుస్తాయుత్తే బొమ్మములు తయారాచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ పంపబడును. శేటపాలెం 2048

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అటచేతులు, చర్మముకారకములను, శిశుగారినిన పరిశీలించుకారలయము, శిలపుట్టుటయము సంబంధించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లు నూని శిల పోయి మంచివర్మము రాగలదు. వగుళ్లతోప్పియునయగును. వ్యక్తికయము. అమృతాంజనం డిపో, బాంబాయి లేక మదరాసు

ఒకసారి మావద్ద బేరముచేసినవారు, మరల ఎప్పుడును మా వద్దకే వచ్చుటయే మా కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు ప్రబల నిదర్శనము

ఈ చిత్రమునందు తెలుపబడిన జడవిల్ల 4847-2 ధరల వివరము

ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి. యేసైజు లో కావలసినను నున్నవి. ఇంగ్లీషు కట్ డ్రైమం డులతో తయారైనది రు 2000-5000 వరకు గలదు. పట్టె కెంపులు, పచ్చలుచే తయారైనది రు 300-500 వరకు గలదు. పువ్వరాగములు పచ్చలచే తయారైనది రు 200-400 వరకుగలదు. కోటా. మునిరత్నంశెట్టి అండు నన్ను,

వజ్రములు, రత్నాలు, బంగారు నగలవర్తకులు,

217, చైనాజాబరోడ్డు, మద్రాసు.

16 వ మద్రాసు గ్రామ సహకార మహాసభ - రాజమహేంద్రవరము

శాంతి

(నిన్నటి తిథిగాయ)

జాతీయ సహకారోద్యమము

భారతదేశములో సహకారోద్యమ మింతవరకు పాశ్చాత్య దృక్పథములే యనుసరించుచున్నది. ఈయందృక్పథము పరదేశీ యముగా నేర్చుచున్నది. ఇందులలో అనేక విధముల తీర్మానములకు మరల విదేశీయతను ప్రజలలో పురికొల్పుచున్నది. ఈ యందృక్పథము ను జాతీయోద్యమముగా జేయుటకంటె శుక్కువ యవసర కార్యవిషయములను దేవుని సాంఘిక నీతిని అనుసరించి నాధారముగా జాతీయ సహకారోద్యమము తీరవలెనని తానే త్వరలో జేరేమింతులను బాధించక తప్పదు. మన గ్రామములలో నేటివరకు గూడ మనము జూచుచున్న సహకారవ్యవస్థ యవధతులను నీటిపొడుగుల పద్ధతులను జేరేమింతులను మరల బాధించవలెనని.

ఇందుకుగాను వ్యవసాయ సంఘములు నీటిపొడుగుల సంఘములు నెలకొల్పబడవలెను. ప్రస్తుతము పంచాయతీల సమిష్టి యాజమాన్యము క్రిందనున్న సామూహికాధారములు జనువుల మేలకుపయోగించబడి పాలు, పెరుగు, వెన్న మొదలగు పదార్థముల సప్లయ సహకారసంఘములద్వారా ఆహార గ్రామములకు చేరువగానుండు పట్టుములకును నగరములకును పంపబడవలెను. విత్తనముకొరతను ఆహారముకొరతను గూడ ప్రోత్సహించబడి యున్న గ్రామసభలకు ప్రతి చమురువిత్తులు వాసనద్రవ్యములు మున్నగు పదార్థముల డిపోజిట్ గూడ చేర్చబడవలెను. ఇట్టిదోషములు గ్రామమునుండి గ్రామములకును జిల్లానుండి జిల్లాకును బ్యాపించి వాని పైదరేవులు యూనియనులు స్థాపించబడి యొక సహకారకేంద్రసంఘమునకు కాఖ్యగా చేర్చబడవలెను. పంచబ్రహ్మ లేక సారాస్వతీసభలను బోలు సంఘము లెచ్చి లెచ్చి గలవో ఆచార్యులలో నెల్ల ఆయాసంఘములను సహకారసంఘములుగా మార్చవలెను.

గ్రామస్వరాజ్యము

నూతన వ్యక్తిత్వము నూతన ఆర్థిక మాత్రముల నూతన పరిపాలనాపద్ధతులు మున్నగు వాని నడుమ భారత దేశ మిప్పుడు చిక్కని దారి తెచ్చు తెలియక యిటునటునుగులాడుచున్నది. భారతదేశమిప్పుడు రాజకీయ జీవితములో ననేక నూతనపక్షములచే చీల్చబడుచున్నది. వీరిలోనే యొక్కపక్షము గూడ గ్రామప్రజాభిప్రాయము ననుసరించుచు లేదు. పాశ్చాత్య సంఘము భారతభూమిపై నాలుకొని పరిపాలనయందు మధ్య తరగతులవారితనము ప్రాసమిచ్చుచున్నది. మనవ్యవసాయ వాగ రికతయొక్క శ్రేణుమునకిది యెన్నడును లోడ్బడజాలదు. భారత భూమిలో ప్రజాస్వామ్యవ్యక్తిత్వ భూమిమీదనే యాధారపడవలెను. భూకామందుని యాస్తిమీద గాని మధ్యతరగతి వాని భవనమీదగాని యాధారపడక గ్రామసంఘముమీదనే ప్రజల స్వామ్యవ్యక్తిత్వ ధారపడవలెను. భారత భూమిలో నిజ మగు ప్రజాస్వామ్యవ్యక్తిత్వము యొక్క మూలాధారముగ గ్రామ సంఘము పునరుద్ధరింప జేయవలెనని యెట్టి రాజకీయ సంస్కార ధానమయినను మనకు తగియుండవలయు మనల నెన్నడును సంత్సృష్టి పరుజబాలదనియు మన రాజకీయకేంద్ర లండను నే దోకపో సప్తముగా గ్రహింపవలెను. గ్రామస్వరాజ్యము దా ల్పగల స్వరూపము సహకార సామ్రాజ్యముకంటె మిన్నయగు స్వరూపమేది.

మనసాంఘికకాలి నేడు వ్యక్త. వత్త, సాంఘిక తగవుల లో భగ్గునుయినది. సద్భావము వికృతము కాల్చి మరల చేహ రవలెనని యెట్టి నిర్వాచోద్యమముకంటె మిన్నయగు నుద్యమ మేది?

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటు సామ్యు అవహరించుట

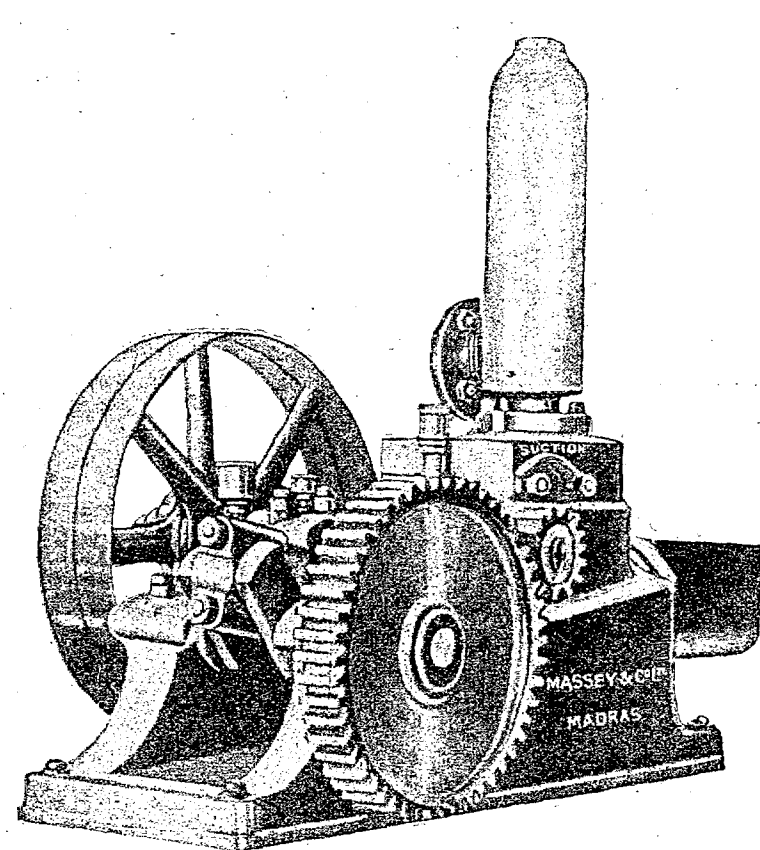
కడలాడు, ఏప్రిల్ 11:—మేలు మనరమంగళం కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగా నుండిన వెంకట్రామయ్యగారు కొంతమంది మొంట్ల పంత్రికముల ఫార్మర్ల చేరి యుజుములను దరఖాస్తులు మంజూరుచేయించి గునూరు కెందుల రూపాయలు అవహరించెను.

ప్రస్తుతి నెమన్న జడ్డిగారిచే కేసు విచారించబడుచు న్నది. వెంకట్రామయ్యగారు పాల్గొనవలెనని నున్నాడు. (ఆ. పే.)

ధరలో అపారమైన తగ్గుదల. మా సి క ర్రి వే ట్ వ పంపు.

రెండు ప్రక్కల స్ట్రాక్కుగల ప్లంజర్ పంపు.

గంటకు 1200 గాలనుల చొప్పున నింపగలదు. క్రాంకు యొక్క 40 రివల్యూషనులు, 300 అడుగుల ఎత్తునకు ఎత్తగలదు. స్టాకునుండి వెంటనే సరఫరా చేయబడును.

వెల రు. 250

F. O. R. మద్రాసు డెలివరేకి యివ్వబడును.

మా సి అండు కో,

టవున్ ఆఫీసు,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పోస్టు బాక్సు 60,

మద్రాసు.

బొంబాయిలో మిల్లుపనివాండ్లనమ్మే బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—నిన్నటినుండియు 3500 మంది మిల్లు (బట్టలనేరి ఫ్యాక్టరీలో) బెత్తెన్ను నిలుస్తూ సమ్మేకేసిరి.

చేసిన పనితెక్కనుబట్టి నూరి తీసికొని పనివాండ్లు ప్రతి సాయంత్రము ఫ్యాక్టరీకించి నాథునప్పుడు లెమయ్యతము తుడిచి నెల్లలయినను నిబంధన యొందికూడదనియు, ఫ్యాక్టరీలోనికి వచ్చినప్పుడు తాము పనిలోనికి వచ్చినవేళ, గంట నమోదుచేయుటకు నేలవద్దనుండి త్రెముకేళయవలె తమలను నెంజర్లు తెలియజేసుకోవలెనని యవ్వనలయినను నిబంధన లను విరింపకూడదనియు చిత్తుకూ పనివాండ్లందఱును ఛిక్కరించి పనిమాని సమ్మేకేటిరి. మిల్లు అధికారులు ప్రెజ్డెంట్ కంగీ కరించునట్లుగా లేదు. (ప్రే. పే.)

కృష్ణజిల్లాబోర్డు రద్దు

కృష్ణజిల్లాబోర్డు స్వాతంత్ర్యముగ పనిజేయుటకు తగిన సమర్థత కలిగియుండలేదని ప్రభుత్వమువారు దలంచుటచే స్థానిక సంఘముల చట్టము 45 నెక్కును ప్రకారము సదరుబోర్డును ఏప్రిల్ 20 లేదా 21 రద్దుచేసి క్రొత్తబోర్డు ఏర్పరుచుటకు నిశ్చయించిరి. (10 ఏప్రిల్ 28 గజటు.)

నిర్బంధవిద్య-అనంతపురం

16 ఏప్రిలునుండి ఆనంతపురం మునిసిపల్ సంఘమునందు నిర్బంధవిద్యవిధానము ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు అనుమతించిరి.

శ్రీ శారదానికేతనము-గుంటూరు

శ్రీ శారదానికేతనము ప్రారంభమై యిప్పటి కైదు సంవత్సరములు నిండుతున్నవి. ప్రభుత్వమున నీవిద్యాలయముగా చేరి యిప్పటికి 5 సంవత్సరములు పూర్తి చేసి "సాహితీ" పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులయిన బాలికలలో నైన చదువ నుద్దేశముగలవారి కొరకు 1928 జూలై 1 వ తేదీల గాయతు క్రొత్త సంవత్సరము ప్రారంభమునండి "విద్యుషీ" తరగతులు ప్రారంభింపబడును. "విద్యుషీ" విద్యార్థినిధానము పూర్తి చేయుటకు మూడు సంవత్సరములు పట్టును. ఉత్తీర్ణులయినవారికి "విద్యుషీ" విజయ నోసం గెడరు.

విద్యుషీనిధానము "ఆంధ్రకన్య" "సంస్కృతకన్య" అని రెండువిధములుగా నుండును. బాలిక లీరెంటిలో నేర్చిన యొకటి తీసికొనవచ్చును. రెండుకన్యలలోను భాషాశాఖ కళాశాఖ అని రెండుశాఖ లుండును. ఆంధ్రకన్యవారు ఆంధ్రవాక్యాన్నియు మును చిత్రలేఖన సంగీతములలో నొకటియును హిందీ ఇంగ్లీషు భాషలలో నొకటియు తీసుకొనవలయును. చిత్రలేఖన సంగీతములు తీసికొననివారు ఆయుర్వేదవైద్యము చదువవచ్చును. ప్రస్తుత ఆరికసితులనుబట్టి మూడు సంవత్సరములకు సరిపడు యీ విధానము శారదానికేతనము సంఘమువారిచే తాత్కాలికముగ అంగీకరింపబడి దానిపై పండితాభిప్రాయములను వారిచేయు నూచనలను తెలిసికొని సవరింపబడుటకై పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత ఆరికసితులు మారినయెడల ప్రాచ్యపరివ్యకాఖులనుబట్టి చేర్చవచ్చును.

ఇదివరకు ముగిన సాహితీనిధానప్రకారము బాలికలు కొంత సంస్కృతాంధ్ర కావ్యములలో జ్ఞానమును హిందీ ఇంగ్లీషులలో నొకదానియందు కొంతపరిచయము చిత్రకళ, సంగీతములలో నొకదానియందు కొంతప్రవేశమున, గణితము చిత్రభూగోళము, ఆయుర్వేదములలో కొంత ఆభివేషమును కలిగి యున్నారు.

ఆంధ్రకన్య

1. భాషాశాఖ

వైసంగా చదువ వలసినవి

పూర్వకావ్యములు

పాండురంగమాహాత్మ్యము, విష్ణుచిత్రితము, యయాతి చరిత్రములలో భాగములు.

ఆధునిక కావ్యములు

కృష్ణపక్షము, జడకుచ్చులు, పల్నాటి వీరభాగవతము.

తేలికగా చదువునవి

భారతము సభా, విరాటపర్వములు.

మాలపల్లి 1. సంపుటము

కథా సౌత్సాగరము 200. పుటలు

గౌరవ 1, 2 సంపుటములు.

లక్షణగ్రంథములు

నరసభూపాలీయము, ఆంధ్రచంద్రికాలోకము, ఆంధ్ర భాషానాసనము, ఛందోలక్షణము.

విమర్శగ్రంథములు

కవిశిల్పతత్వవిచారము, ఆంధ్రకవుల చరిత్రము.

(2) సంస్కృతము

మందరకాండ, భగవద్గీతలో భాగములు, ఈశానా స్తోత్రపనిపత్తు.

(3) రాజభాష

ఆంగ్లము (లేక) హిందీ

(4) కళలు

చిత్రలేఖనము (లేక) సంగీతము

సంస్కృతకన్య

సవిమర్శగా చదువవలసినవి కావ్యములు

వైవస్వతు, కాదంబరి-పూర్వభాగము, నీలకంఠ విజయము-చంపు.

నాటకములు

కామంతలము, ఉత్తరరామచరిత్రము.

అవిమర్శగా చదువవలసినవి

మందరకాండము, భగవద్గీత, ఈశానాస్తోత్రపనిపత్తు, పరాశరస్మృతి.

లక్షణగ్రంథములు

సిద్ధాంతకామిని, ప్రతాపరుద్రీయము

విమర్శనగ్రంథములు శాస్త్రములు

తర్కశాస్త్రములలో సంగ్రహజ్ఞానము

తెలుగు: భారతము-సభా, విరాటపర్వములు.

కళలు

సంగీతము లేక చిత్రలేఖనము.

రాజభాష

ఇంగ్లీషు లేక హిందీ.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి.

క్రొత్త ప్రోచాన్సులరు.

జయపురం మహారాజాగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్త ప్రోచాన్సులరుగ నియమింపబడిరి.

చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు

నిన్నికల ఫలితములు

నారాయణవరం 28-8-28: వోట్లు లెక్క టైకత్ రావత్ యాదగన కనినవారు గెలుపొందిరి.

Table with 2 columns: Candidate Name and Votes. Includes names like చంద్రగిరి, తిరుపతి, రేణిగుంట, పనపాళం, పాకాల, కాశీహస్తి, యేర్వేడు, పల్లూరు, ముచ్చివోలు, రాగిగుంట, నీర్మలకొండ, పల్లం, and their respective vote counts.

సుప్రసిద్ధనాటకములు

(వి. లక్ష్మీకాంతకవి)

Table with 2 columns: Play Name and Price. Lists plays like సత్యహరిశ్చంద్రియము, సాత్రాజితియము, చిత్రనాథనాటకము, మాస్యరసప్రధానము, విశేషమాదామణి, (సుబ్రహ్మణ్యభాగవతుల ఆర్థతార్కిక విశేషం), శ్రీకృష్ణలేకము, భజగోవిందశ్లోకములు, శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్తోత్రము, and their prices.

"ఉచిత హిందీవిద్యాలయము"

కాకినాడ (జగన్నాథపురము)

కాకినాడలో హిందీభాషా ప్రచారము నిల్పిసంస్థలు చాలయున్నను జగన్నాథపురములో మాత్రమే లేమిలేని యొక్కడనుండి వివిధ హిందీ ప్రచారము నున్న సుద్దేశ్యముతోను ద్రామకార్యాలయమువారి రాష్ట్రభాషాపరీక్షయందు తీర్పు లైసెన్సుతోను శ్రీ నాల్గవ, రామచంద్రరావుగారు 12-4-28 తేదీనుండి ప్రతినెల రాత్రి 7 గంటల మొదలు 9 గంటలవరకు హిందీభాషాభిమానుల తల 1వ సంచికముగ హిందీ నేర్పుటకు "ఉచిత హిందీ విద్యాలయము" వేసే నొక పాఠశాలను స్థాపింపవలయునని నిశ్చయించుచున్నారు.

కావున హిందీభాషాభిమానులైనవారు ఈ విద్యాలయమునకు సర్వవిధముల తోడ్పడి వీరియుత్సాహమును స్పృహపరచ గలందులకు గౌరవించునని (ఒకవిశేషం)

ప్రొద్దుతురు ముగ్ధుల నన్ని జిహ్వానివేగారు ధాన్యము, సిరిలో కమ్మలైపడెనని శిశ్నయించి వారిని నక్రముయగ విచారించి చక్రము దీసికొనుటకు నిశ్చయించిరి.

అమ్మ క మ న కు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5 అడుగుల 3 అంగుళముల వెడల్పున్న 125. Pressure కలిగి వెర్నింగు ఆర్డరులో పున్నటువంటి Certificate గల కార్డినేషన్ స్టీము బాయిలరు చవుక ధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా పున్నది. Apply to:- 4695 కూరపాటి జగ్గారావు, నిల్లు ఓనర్, రాజమండ్రి.

శ్రీరాధామఠమున శ్రీరామ నవమి మహోత్సవము

8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మంగళారాధ నాడులు జరిగినవి

శ్రీరామనవమి మొదలు చెన్నపురిలో తిరువల్లిక్కేడి యందు శ్రీరాధామఠమునకు శ్రీ సత్యజ్ఞానమందిరమునందు ఉపాధ్యక్షములు ఆరాధనము పురాణ పఠనము భజనము హరి కథలు మున్నగునవి జయప్రదముగా ప్రారంభింపబడి 8 వ తే దీవరకును ఆఖండముగా సాగినవి. వందలకొలది స్త్రీలును పు రుషులును ఉదయమును సాయంకాలమునుగూడ సమావేశమై మధ్య శ్రీ పండిత కాలగీ యదునాథాచార్యులవారి మహో పన్యాసముల నాలకించి కృతార్థులైరి. మందిర మంతయును బాగుగా సరింకరింపబడినది. విద్యుద్దీపములికలమర్చబడినది. చ లునవత్సరములనిర్వహింపబడినది. మందిరము పవిత్రీభవో నా ప్పమండలము. 8 వ తేదీని ఉదయము 9 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకును శ్రీమద్భాగవత పురాణమంగళపఠనము జరిగి నది. పిమ్మట భగవత్సూ బాదులు మహా వైభవముతో జరిగినవి. అనంతరము వేలకొలది స్త్రీలకును పురుషులకును శ్రీరఘవసాదము లొసగబడినది (బాహ్యుల సమా రాధనము జరిగెను. రాత్రి 8 గంటలకు మంగళవాద్యములతో ను కరదీపికాతేజులుతోను, వేదగోష్ఠులతోను శ్రీరామచంద్ర మూర్తిని పూజించిరి. అంతటితో నీ ఉత్సవములు జయప్రద ముగా ముగిసినవి. చెన్నపురియందు నివసించుచున్న సర్వైష్ణవు లందరను (వైష్ణవులు) శక్త్యనారాయణ సహాయ మొనరించి రి. శ్రీ సత్యజ్ఞానంద కృష్ణాచార్యులవారును వాటిసాదకల గు రామాచార్యులవారును అనంతాచార్యులుగారు మున్నగు పె క్కుమంది సహాయముతో యీ మహోత్సవమును మంగళ ప్రదముగా కొనసాగించి హరిగురువుల అనుగ్రహమునకు పా త్రులయిరి. (ఒక సర్వైష్ణవుడు.)

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదము తగ్గించి మాత్రము పెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే చుండును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ది ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 ని. రా. దా. ను. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణమునల్ల గాని, మరేదీపమైనట్టిగాని క్లెయిమ్ లేకబోవుట
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమా కంపెనీలు మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనెపరియుట ఆరును ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీవారు అట్టిని మొదటి సంవత్సరములో నె చూపగలుగుట (ప్రకంపనీయును) స్టేట్మెంట్ కోపత్రిక)

పలుకుబడిగల యేజంట్లు జీతముమీదను కమిషన్ కమిషను కానరాదు.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి

యంగుయిండియా పార్టీ

నిర్మాణకార్యక్రమము

కార్యనిర్వాహక సంఘము మొన్న (9-4-28) సాయంకాలము సమావేశమయి ఈ క్రింది తీర్మానముల నేకగ్రీవముగా నామోదించెను.

1. నేటినుండి మరల బయల్దేరుచున్న "న్యూయిండియా" పత్రికకు యంగుయిండియా పార్టీ వారు తమ వ్యాదయ పూర్వక స్వాగతమొసగుచు, మాపత్రికకు విజయము చేకూర్చగాక యని ప్రార్థించుచున్నార.

2. డా॥ బి. వెంకటగిరి గ్రామపురస్మిర్మాణ సమితికి సాయ మొనర్చుటకు ఈ పార్టీ వారు తీర్మానించుచు, ఖర్చు నిర్మాణ సంస్థలను సాపేక్షపఠనని ఈసమితిని గోరుచున్నార.

(3) హోటెలులో జరిగినన్ని ప్రపంచకాంతి యోజక మహాసభకు భారతదేశ ప్రతినిధులనుపంపుట యవసరమని యీ పార్టీ వారు తీర్మానించుచు, భారతీయవకమహాసభ ప్రతినిధుల రాయబారమును పంపుటకు చేయుప్రయత్నములకు సాయ మొనర్చుటకు తీర్మానించుచున్నార.

(4) రాజకీయసభలయందును హాదావదులయందును ప్రస్తుతము పాల్గొనవలదని పార్టీ సభ్యులు గోరబడుచున్నార. సాంఘిక ఆర్థికసంస్కారకార్యములకు అప్పకల్పిత, ఖర్చు, విదేశీపనులపరీక్షారము, స్వదేశీత్రయ, గ్రామపురస్మిర్మాణము మున్నగుకార్యములవరకు తమ శక్తివంతమైన వరబులకు ఈ పార్టీ వారు తీర్మానించుచున్నార.

(5) నైపును కమిషను బహిష్కారమునకును, విదేశీపనుల బహిష్కారమునకు కాంగ్రెసుతో సంబంధములేకుండ పెంట్లు బోర్డులను రాష్ట్రీయబోర్డులను యేర్పర ప్రయత్నించుచున్న జన హోలాల నైప్రూగారి చర్యను ఈ పార్టీ వారు మోదించక శ్రీయత జి. (ప్రకాశంగారి విషయమున జూపిన మామును ఈపార్టీ వారు ప్రకంపించుచున్నార. (శ్రీ ప్రె.

కిరసనాయిలు ధర నిలువబెట్టుట కేర్పాట్లు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—మన హింసాదేశమునకు అమెరికాదేశపు కిరసనాయిలు దిగుమతి జరుగుచున్నది. పర్షియా దేశపు కిరసనాయిలు దిగుమతి జరుగుచున్నది. మనదేశములోని బర్బారాప్తపు కిరసనాయిలు మాదా సప్తయి అగుచున్నది. విదేశపు సరుకు అను కిరసనాయిలు ధర తగ్గింపునకు స్వదేశపు కిరసనాయిలు కంపెనీల ధరలను తగ్గించవలసిన యవసరము కలుగుచుండి ధరల పోటీ సుభుగ్గుణము జరుగుచున్నది.

ఈ విషయమై దిగుమతి సుంకములు పెగయిరా ధరల నిలువ బెట్టుటకు వీలగునట్లుగా గవర్న మెంటునాగు చేయవలయునని ఒక విన్నపము గవర్న మెంటు వారికి చేసికొనబడినది. ఇందువిషయమై దిగుమతి సుంకముల పరిపాలక మండలివారు (టారిఫ్ బోర్డు) ఆలోచింప నిశ్చయించిరి.

ఈ నెల 24 తేదీ మంగళవారమునాడు రంగూనులో యానివయమై పూర్వాపరసంస్కరముల నాలోచించుటకై యిరువత్తు ములవారి సలహాలను కారణములను వివేచన.

(ఆ. ప్రె.)

అమెరికా యాత్రికులు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—కొలదకు అను నాకపై ను కొందరు అమెరికా యాత్రికులు ఇండియా చేరిరి. 450 మంది ప్రయాణీకులతో యీ వాని జనవరి 15 తేదీన న్యూయార్కు నందు బయలుదేరెను. 160 మంది మార్చి 27 తేదీన కలకత్తాలో దిగి డార్జిలింగు కాశిబోయిరి. ఇతరులు కొలంబోమీదుగ నేను బొంబాయి వచ్చిరి. కలకత్తాలో దిగినవారు నిన్ను నే బొంబాయి వచ్చిరి. తేడు వచ్చినవారిలో కొందరు ఆగ్రాబోయి వచ్చురు. అందరూ శనివారం బయలుదేరి పోయెదర.

ఎప్పుడును పట్టుదలతో

మైయర్స్ "కాగ్ గియరు"

చేతిపంపులనే పెట్టుకొనుడు.

"రోలింగుమోషన్" "కాగ్ గియరు"

మీ పిల్లలుకూడ పంపును ఉపయోగించ వీలగునట్లు చేయును.

పూర్తిగా అమర్చడము తీసుకొనబడును. ప్రస్తుతము బజారులోనున్న దానిలో నమ్మకమైన పంపులు మైయర్స్ మాత్రమే.

లిమాయిబ్రదర్స్ లిమిటెడ్., 1/173 బాడ్వే;

పోస్టుబాక్స్ నెం. 202, మద్రాసు.

బయటపూరివజంట్లు:—

గంజాము అందు విశాఖపట్టణములకు:

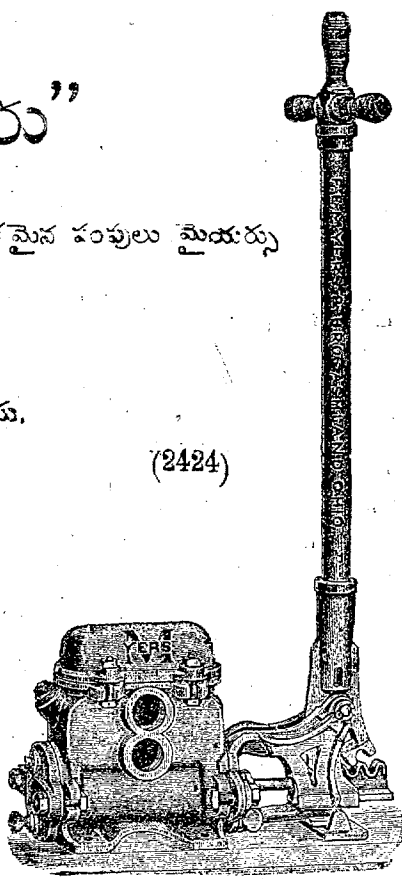
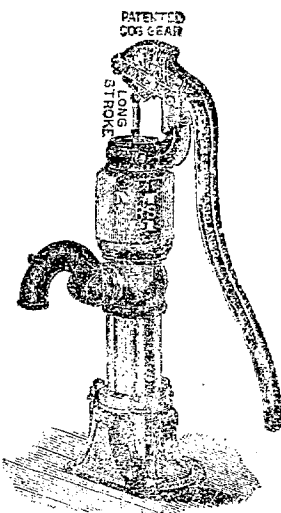
గంజాము జనరల్ ఎంజినీరింగుకంపెనీ;

బరంపురం.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు

ఫ్రెండ్స్ అండు కో.,

బె జ వా డ.

గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారు

గంజాముబిల్లా సంచారము

పశ్చిమలో రయితుల సభాధ్యక్షత వహించుట
కాకినాడ, ఏప్రిల్ 10:—గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారు స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులు రాజమండ్రిలో సభలు జరిగిన పిమ్మట తా.పేర్వారం, ఆలమూరు మున్నగుచోట్ల సభాకార పంపుములను గ్రామపంచాయతీలనుజూచి కాకినాడ చేరి శేడే పల్లాపాడు వెడలిరి. అప్పటి 11-వ తేదీన రయితుల సభాధ్యక్షతవహించి పిమ్మట గంజాము బిల్లాలో ముఖ్యసానములను జూచెదరు. (ఫీ.పెను.)

మోటారు ప్రమాదము-చేయిపోవుట

జొంబాయిలో బామకలారి కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న కాకుబర్డు ఆనంద్ మోటారుపై ప్రమాదముగ ప్రాంతము గ్రహములో కలియుచోట ఒకటాక్సి డిక్టోనెను పీరికారు బోరింగులపైను. దొరగారికి తీవ్రముగాయములుతగిలి ఆస్పత్రిలో కుడిచేయి తెగగొట్టిరి. టాక్సిడ్రైవరును కొద్దిగ దెబ్బలు తగిలెను.

మునిసిపాలిటీ వీధిలో వెలుగు దీపపు చమురును దొంగిలించుట

75 రూపాయలు జరిమానా

కరాచీ మునిసిపాలిటీ వీధులలో దీపములను మంగల లాలాజీ అనువాడు తెలిగించుచుండెను. వీధిలో వెలుగులాంపులో చమురును కొంత దొంగిలించెనని ఒకశోజా శిక్షయూ 75 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి.

ఇటలీలో పెండ్లి-వైద్యపరీక్ష

ఇటలీ ప్రజల దృఢకాములుగ నందుటకు పెండ్లి యాడగోరువారి నందరిని వైద్యులచే పరీక్షచేయించి వారు సుఖవ్యాధులు, తుయరోగము, మున్నగు అంటురోగములు లేవని నిర్ణయించెదరు. వైద్యుల పరీక్షకు ఉచితముగనే తేనెద్రుట, కాని ఈపరీక్షలు నిర్బంధముగాదట. పెండ్లియగుటకు ముందేగాక తీరవాతరూడ వైద్యులు సహాయముచేసెదరు కాని కొన్నిచోట్ల దీని కాతేపరల బయలుదేరు నడుచున్నారట. ఈఫలితము లన్నిటిని జూచి హందోక శాసనమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా బడంబడిక

"సంతృప్తికరముగనే అనుబంధమును చూస్తుంది"

కమిషనరు వెన్నుగారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—హోయల్ వెనుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో అసియావాసుల వ్యవహారములను జూచు కమిషనరు ఇండియాలో గతి రెండునెలలు సంచారముచేసి నేడు దక్షిణ ఆఫ్రికాలోవున్న ప్రభుత్వోద్భాటుపై జరుగుచున్న ఏ మిగ్రేషన్ విధానము సంతృప్తికరముగ అనుబంధము చూస్తుందని జెప్పిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా నుండి తిరిగి వచ్చిన వారిని కొందరిని తాను జూచితినియు యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేయుచున్న యేర్పాటులకు వారు సంతృప్తిపడిరియు, ఇండియా స్వదేశమునకు చేరి అభివృద్ధిపల్లవే తిరిగి వచ్చుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఇండియానియును ఒడంబడిక రెండు దేశములలోను సంతృప్తికరముగనే అనుబంధము చూస్తుందని జెప్పిరి. గౌ. శ్రీనివాసకామ్రాజు జయప్రదముగ పనిచేయుచున్నారని సంతోషపెట్టిరి. లిక్కరబిల్లు ఇండియాకు ప్రతికూలమైనది కాదనిరి. (ఫీ.పెను.)

ఫ్రాంచి ప్రమాదములు

కరాచీ, 12:—ఫ్రాంచి ప్రమాదము లిరువురు నిన్న రాత్రి జోడుపూతనుండి 7-80 గంటలకు వచ్చిరి. రాత్రి 11-80 గంటలకు బస్రా బోయిరి.

రంగూను రైలుప్రమాదము

రంగూను, ఏప్రిల్ 11:—పై ఆను స్టేషనువద్ద ఖాళీ బండి నడుచుచుండ తొమ్మిదిపెట్టెలు పట్టాలు తప్పిపోయెను. ప్రేక్షకులు, బొగ్గు పనివాడు, జమీదారు ముగ్గురు చనిపోయిరి. గార్డుకు దెబ్బతగిలెను.

జయపురము మహారాజుగారు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రోఫెసరుగారు

నియమింపబడిరి

మహారాజశ్రీ రామచంద్రశేఖర్, ఎమ్. ఎల్. సి., రాజా ఆఫ్ జయపురం, గారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రోఫెసరుగారి నియమింపబడిరి.

అస్సామరాష్ట్ర శాసనసభ

నిర్బంధ ప్రారంభించిత విద్యాభివృద్ధికై

50 లక్షలు శాంక్షను చేయబడినవి

షిల్లాంగ్, ఏప్రిల్ 10:—అస్సామరాష్ట్ర శాసన సభలో మహమ్మదాల్ గారు ఉపసాదించిన తీర్మానానుసారమునిర్బంధ ప్రారంభించిత విద్యాభివృద్ధికై 50 లక్షలు శాంక్షను చేయబడినవి. స్వరాజ్యవాదులగు సభ్యులు సభా వ్యవహారములందు పాల్గొనకుండ సభా బహిష్కరణము చేయుచుండిరిగాని, యీ తీర్మానమునకు అనుకూలముగా వోటు నిచ్చుటకై సభలో హాజరై ఇతర ఆసధికార సభ్యులతోపాటు వోటు నిచ్చిరి. (ఫీ.పెను.)

ద. ఇం. హిందీ ప్రచారకసభ

లాల్ బాజ్ గారి సందేశము

దక్షిణ ఇండియా హిందీ ప్రచారక సభాకార్యదర్శిగారు డెలియూ. పి. ఇగ్నాటియస్ గారికి లభపరిచియుగా రీక్రిం దినందేశమునవిరి:-హిందీ ప్రచారమునకు నేను మనస్ఫూర్తిగా సంగీకరింతును. ఏక భాషాభాషనమునగాని బాతీయ భాషనుకలుగదని నేను నమ్మెదను. అటువంటిభాష హిందీయొక్కటియే యిదివారముదేశము. మనదేశమున మదరాసురాజధానిలోతప్పనే తిరిగిన ప్రదేశములలో నెల్ల హిందీభాష కొలదిగనో గొప్ప గనో తెలియును. మదరాసులో చాలామంది హిందీభాషాప్రచారమునుసలుపుటచూచి నే నానందించుచున్నాను. కాని ఈ ప్రచారము ఇతర రాష్ట్రములందు సాధించుననునది జరుగుచున్నది. హిందీభాషను తక్కిన భాషలతోపాటు నేర్చుకొను మద్దేశము విజముగా మదరాసురాజధాని ప్రజలకు గలిగి యున్నచో వారు నేర్చుకొనుటయే గాక రాజధానియందంతట హిందీ భాషను బ్యాపి పడేయుటకు తగినధనమును సమకూర్చులెను

కుక్క తన యజమానునితో దివి కేగుట

శివాజీ మహారాజుదగ్గర వాగ్దాయము కుక్కకట్టియుండెను. యజమానిపట్ల ఎంతయో విశ్వాసముగ భక్తితో ప్రవర్తించుచుండెను. యజమానును చనిపోయినపుడు, ప్రతీకర్మ అంతయు ముగిసినపిమ్మట శవమును చిత్తిపెట్టెట్టి పెంటనే తనయజమాని బోయిన పిమ్మట తన బ్రతుకెందుకని తలచి దుఃఖము నాపుకొనలేక తానుకూడ ఆశు చిత్తిపెట్టెమీకి ప్రాణములను బాపెనని ఆధనాలాగారు రాయగడదగ్గర ధర్మశాలను, కోడ్డును నిర్మించుటకు చందాలను ఇస్తూనే యును తుకాతేరావు హోల్కార్ గారికడ కేగి ఆకుక్క వృత్తాంతమును చెప్ప తనకు గూడ కుక్కలన్న కడుప్రేమచూపుచున్న వ్యాగ్యసంస్కారాధ్యక్షుడు 5000 రూపాయల చెక్కును అతని కండ్లకేసి గొప్ప ప్రభువు శివాజీపట్ల ఘనముగ భక్తివిశ్వాసములను జూపి అతనితో దివి కేగిన వ్యాగ్ ఆను కుక్కపేరు చిరుస్థాయుగ నిలిచినపుడు ఒక సమాధిని నిర్మించవలెననిరి.

ఈసంవత్సరములోపు జపానలో జర్మనులు పెద్ద బీము వాయువారా ప్రచారక కార్యాలయము నెలకొల్పి పని చేసెదరు.

గవదకాయలను తీసి శస్త్రచికిత్సను జయప్రదముగ పెర్మినలో అమానల్లగారికి జరిపిరట.

ఇవికా సావుడుగారు క్లబ్బునుగారిని కలిసికొనెదనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను.

జార్జి జోసఫ్

మధుర, ఏప్రిల్ 11:—జార్జి జోసఫ్ గారు ఏప్రిల్ నెలాఖరున మదరాసువచ్చి బాల్ గేట్ గా స్థానరమేర్పరుకొందురని తెలియుచున్నది. (ఫీ.పెను.)

ఏలూరులో చంద్రగుప్త

నాటకము

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు మార్చి నెల 24వ తేదీ శనివారంరాత్రి మా గ్రామమున శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు 'చంద్రగుప్త' నాటకమును ప్రదర్శించిరి. యంతవరకు ఆంధ్రదేశమున యేసమాజమువారును యీ నాటకమును ప్రదర్శించియుండలేదు. అందు ద్వితీయద్రలలో రాయగారి బంగారీ నాటకమును ఆంధ్రదేశమున ఆచరములోనికి తెచ్చుటకు యీ సమాజము వారే మార్గదర్శకులని నా నమ్మకము. యీనాటకమున ప్రధాన పాత్రధారులు చాణక్య, చంద్రగుప్తులు అందు జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులను జంజ్య మేలయినరీతి, చాణక్యనిపాత్ర ధరించిన శ్రీయుత డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు ఆంధ్ర రంగమునకు చిరవరచిరులే. వీరు మా పురుషున ప్రదర్శించిన నాటకములో, రామదాసు పాత్రయున్నా, బాచుక పాత్రయున్నా, మూడవది చాణక్య పాత్రయును. ఈ మూటియందు వీరి ఆద్వితీయనటనా కౌశల్యము మిక్కిలికొనియాడదగినది. అందు భక్తి, దుఃఖము, శ్రోధము మున్నగు రసముల యందు వీరికి సాటిలేరని చెప్పవచ్చును. అందు చంద్రగుప్త నాటకమున నందవంశోన్ములనము చేయుదునని చేసిన ప్రతిజ్ఞ యందు చూపిన శ్రోధానలము ప్రేక్షకుల నందరిని ఒకటూము నిశ్చేష్టులగ జేసినది. యీ సందర్భమునకు నందుని విరచితప్రభువు వీరుచూపిన క్రొత్తముమిక్కిలి వర్ణనాతీతము. వధానంతరము వీరుపడిన పశ్చాత్తాపమును, మనోవేదనయున్నా, బాతికను చూచినపుడు పడిన వున్మాదమును ప్రశంసనీయుము నిజముగ రెండవ చాణక్యదేయని ప్రేక్షకులు గృహముల కేగుంతఃరతు నతనినే పృథింపుచుండిరి. చంద్రగుప్త పాత్ర ధరించినవారు శ్రీయుత బాలకవి పంచాంగం రామానుజాచార్యులవారు. వీరివేషము, భాష, భావము రంగప్రలయనకు తూచినట్లు రిచించినవి. వీరిపాత్రను కడు నిపుణముగ ప్రదర్శించిరి. మిగిలిన పాత్రలన్నియునుండ అతి చాకచక్యులుగ సమర్పించబడినవి. మొత్తముచూచి నాటకము మిక్కిలి బాగుగా నున్నది. ఈ సమాజమువారు విజయనగర, బరంపురం, విశాఖ పట్టణం మొదలగు పట్టణములకు ఏప్రిల్ నెలలో వెళ్లెదరు వదంతికలదు. కాన ఆయాపురవాసులు వీరి నాటకకళకు సమాజమునకు తగిన ప్రోత్సహ మొసరుదురు గాత.

(ఒక పురవాసి)

అగ్ని ప్రమాదము

ఏలూరు తొలూకా వసంతవాడ గ్రామములో యీనెల 8వ తేదీ ఉదయం శుభ్రము తొమ్మిదిగంటలకు రెండు పెద్ద గడ్డివాములకు నిప్పుంటుకొని మంటలుముండెనది. దీనివార్షులును జనులు ప్రయత్నపడుచుండగా యంతలో మహమ్మదీయుల ఇండ్లవద్దకూడ గడ్డివాము లంటుకొని మంటలులేచెను. అంతట కొందరచ్చటికి పరుగెత్తి మంటలవార్ష బ్రతుత్తిందిగొని యగ్ని దేవునకు వాయుదేవుడు పూర్తిగ సహాయపడినందున నొకయర గంట కాలములో భాగ్యపు పురులు, గడ్డివాములు, సమస్తవస్తువులతో నిండిన గృహములు వీరిహోత్రున కాహుతియయ్యెను. మహమ్మదీయగృహములు కొందరు పాపము, కట్టుబట్టులతోవెలుపలకు విచ్చినవారై శకులలకును తమమును తిండియు నిలవ నీడయులేదు. ఈ యగ్ని ప్రమాదమువలన కల్గిన నష్టమునుమారు, తులలూహాయలకుపైగా యుండును. నాటిసమయంపదచే నిరాధారతైజ జలం కన్నపానాదలనొసగి యాదరించిన శ్రీయుత భావరాజు సత్యబా రాయయ్యగారిగారు, పరిశేషముబావు గారు బోయిబంగ అనే వీరన్న వగైరా పురవాసుల యోచనము కొనియాడదగియున్నది.

పురవాసి.

నాయరలకు యజమానులకు పోట్లాట

లివేండం, ఏప్రిల్ 10:—యజావాలు శ్రీ నారాయణగురువుగారి పతమును ఊరేగించుచుండగా కొందరు నాయకలు అట్లు చేయగూడదని కలహించిరి. తగాదాముదిరి ముష్టియధిగతులొకరిగను. తగాదా జరుగుచుండగా నెవ్వరో దేవాలయమువద్దకున్న సత్రమునకు నిప్పు పెట్టిరి. కొంతమంది శ్రీలకు దెబ్బలుతిగిలినవి. ఒకడు చావుబ్రదుకులతో నున్నాడు. (ఫీ.పెను.)

వీధులలో నందరు నడువవచ్చును

బ్రీవాండం, ఏప్రిల్ 11:—కొట్టాయలలో ఆర్యసభా జంబూ సభజేరి. కులభేదములలేక అందరూ శోడ్డమీద నడుచున్నట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించవలెనని వారు తీర్మానించిరి. బుట్టుమున్నార్ వద్ద శోడ్డమీద మొదట అప్పగింపులు నడువలెనని కోరబడినది. (ఫీ.పెను.)

న్యాయస్థానవార్తలు

న్యాయవాది ప్రవర్తన

(ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు, మాధవనాథుర, జాకన్నగూడెం యెడట)

యస్. విశ్వనాథాచార్యగారు వృత్తినిర్వహణ వారిపట్ల ఉంచిన ధనమును పోయిన జనాభివృద్ధి తెలుపమని యెన్ని ప రియాయములు కోరినను తెలియజేయ లేదనే నేరము మోపబడి మీ నా.జి.అ.మూర్తిగారు దావాను దెచ్చిరి.

అడ్వకేటు జనరలుగారు పిటిషనరు తరపున వాదించు చు తమ క్లయంటుయొక్క ధనమును చాలకాలము ప్రతివాది యొద్దనుంచుట న్యాయముగాదనియు ఉబ్బునకు జనాభివృద్ధి పం కనబడినదని అనేక పరియాయములు ఉత్తరములు వ్రాసినను జవాబివ్వక పోవుట గొప్ప పొరబాటునియు వాదించిరి. రావ లసిన మొత్తమును స్వాత్ కాజాకోర్టునందు దావా జేయువర కను ఇచ్చియుండలేననియు దేశీయముండిరి.

ప్రతివాది తరపున వి.వి.శ్రీనివాసాచార్యగారు వాదించుచు ప్రప్రథమము న్యాయవాదిగారికి ఫీజు క్రింద రు 550/ ఇచ్చుటకు నిర్ణయింపబడినదియు, కాని వానిచేతికి నెబ్బముగా వచ్చిన మొత్తము చాల తక్కువయు అయియున్నవనిరి. లోకలక్ష్యములు ప్రాక్టీషనర్లు అప్పుకొరము చర్యజరుపకుండ నాడుదురను ఒడంబడికతో స్వాత్ కాజాకోర్టునందు ధము ఇవ్వబడినది జెప్పిరి. కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

* * * *

భార్య భర్తల తగాదా

రామకృష్ణనాయుడు తన భార్యయైన యశోదమ్మతో అబూరునందు కంట్రాక్టుగానున్న జి.గి.య్యారాయనాయు డితో వ్యభిచారమునందున తన కుమారుని హోదానందు హజరు పరచవలసినదని రామకృష్ణనాయుడు పిటిషను చాఖ లు జేసెను. సదరు శ్రీమతి ను డిడ్డుయను కోర్టుల కేసు హజ రయిరి.

అశ్రీచెప్పినది యేమనగా తన భర్తయైన రామకృష్ణ గాయుడు తనయందు అయిష్టముగాను తన అక్కయ్యయైన మొదటి భార్యయం డిష్టముగా నుండుననియు, మొదటి భార్యకు పెని మిటికిగల ఆస్తిలో ఒక ఇల్లును రాశి ఇచ్చెననియు జెప్పి మొదట ఆస్తిని యేవిధమైన అన్యాయమున జేయునాడనని జెప్పుచు భర్తజేసిన దానమును పూర్తిగనిగనించెను. ఇందుమూలమున తన్ను కుమారునితోగూడ భర్త బాగుగగొట్టి ఇంటినుండి వెడల గొట్టుట దెసట. వ్యభిచారిం చుచుండె నన్న కేసు కేసులము అబద్ధమనియు, మొదటిభార్యయొక్క ప్రాప్తహక్కుచే ఈనెడ ఆకోపం జేయబడి ఇందుమూలముగా పిల్లచాని సంరక్షణకు లగతన్నుండ కుండ జేయుటకు జేయుచున్నారని దెప్పిరి. కేసు జరుగుచున్నది.

పితాపురము ఎస్టేటుదావా

క్రికేషులయిన శ్రీపితాపురము రాజావారి దత్తత కుమారుడు వారి ఆవరసపుత్రులయిన ప్రస్తుతపు పితాపురము మహారాజావారియొద్ద న్యాయము తెచ్చి హోదాలోనున్న క్రికే కాన్వీలలోను ఓడిపోయినను 1904 ఆంధ్రలోకములో తెలియనివారు లేరు. ఆదత్తతకుమారుడు 4-4-1914 తేదీన చని పోగా, వారి కేసుకుమారుడు రాజారావు గంగాధరరావుగారు 6-4-1926 తేదీన హోదాలో తిరిగి జమీందారికి దావాతీసు కొనివచ్చిరి. 1910 వ సంవత్సరములో ప్రస్తుతము పితాపురము మహారాజావారు కొనిన తేనాంపేటలో ఉన్న డివ్యోదహపు నుకు తనకు హక్కుకలదని, రాజమండ్రిలోగాని, కాకినాడ లోగాని ఈకేసు వేయుటకు కాలదోహము పట్టినప్పటికి, హోదాలో దాఖలు చేసిరి. కేసులము చుక్కదీక్షతో ఇచ్చడ దాఖలుచేయబడినప్పటికి, శ్రీనివాసాచార్యగారు జడ్జిగారు వాదికి మిక్కిలి నష్టము కలుగునన్న కారణముచేత ఈకేసు ఇచ్చడ దాఖలు చేసుకొనిరి. ఇచ్చడ దాఖలుచేయునాడని శ్రీపితాపురము మహారాజావారు ఆస్తియ చేయగో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారును వాతేను జస్టిస్ గారు శ్రీ ని వా స య్యం గారి జడ్జి మెంటు ఖండించి, జ్యూరి స్టిక్షను(అధికారము)నాయంటు మీదతిరి విచారణ కావలసినది చెప్పిరి. నేడు ఆ పాయింటు మీద విచారణకు రాగా, ప్రపంచము ఏ కోర్టునాకును ఇట్టి కేసును పట్టని చెప్పుచు, న్యాయమూర్తి బీసీగారు కేసు ఈ కోర్టుకు అధికారములేదని చెప్పుచు కొట్టివేసిరి.

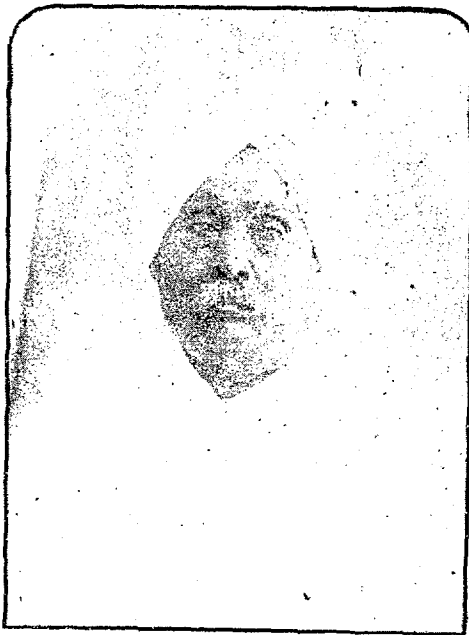
అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యారు, వి. రాధాకృష్ణయ్య, పురాణవెండ కామేశ్వరరావుగారు శ్రీపితాపురము మహారాజా వారి తరపునవాదించిరి.

న్యాయకేటు గ్రాంటు దొరగారు, వి. సి. గోపాలరత్న ముగారు, నల్ల రామరావుగారు, వాదితరపున వాదించిరి.

శ్రీసీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

విజయనగరమున నాటక ప్రదర్శనములు

శ్రీ మోతేనారాయణరావు జమీందారు ఎం. ఎల్. సి. గారిచే పోషింపబడుచున్న యీ నాటక సమాజమువారు విజయనగరములో రామగోపాల హోటల్ యీదోల 3 వ తేదీనుండియు నాటకములు జ్ఞానునీయముగా ప్రదర్శించుచున్నారు. శ్రీమతి ఎం. కోటయ్య నాయుడుగారు మేనే జరుగానుండి చాలకాలతో పనిచేయుచున్నారు. ఈ నెల 16 వ తేదీన పీరును ప్రసిద్ధ మగు దళావతార నాటకమును ప్రదర్శించి యిబనుండి బరంపు రమువల్లెద రని తెలియుచున్నది. ఈనెలాఖరువరకును యిబట నాటకములను ప్రదర్శింపవలెనని పాఠులలో చాలమంది కోరుచున్నారు. ఇబట నున్న రామగోపాల నాటకశాలలో స్థలము కొద్దిగా నండుటచే పాఠులలో చాలమంది విఖ్యాతముగు పీరి కడపటి నాటకమును చూడ నవకాశము కలుగదు గావునను ఆ నాటకము పీరికి అభిమాననాటక మని తెలియుట వలనను దాని నింకొకసారియైన మరల ప్రదర్శించి పాఠుల కందరికిని అవకాశమును కలిగింపవలెనని మేము యజమానులను కోరుచున్నాము. ఈసమాజమును సమాజము ప్రాప్తేటరు గారికి భగవంతు డనుగ్రహించు గాక అని కోరా శివయ్యగారు వ్రాసిరి.

లాలా లజపతిరాయగారు

నేడు మదరాసులోదిగినతోడనే తీసిన ఫోటో యావలము. (ప్రె. ఫో. బి.)

రీసెటిల్ మెంటు సంఘము

ది. 26-3-1928 సం॥ తేదీని యేలానాలో సమావేశ మయి పి. గి. జిల్లా రీసెటిల్ మెంటు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు.

శ్రీయత మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడమయినది.

ఈ కమిటీకి యీ దినపాటినిగూడ పథ్యముగా కేర్చుకోవడమయినది— 1. జనాబు అబ్దుల్ హామిదు సాహేబు గారు ఎమ్. ఎల్. సి. 2. శ్రీయత జక్కంకెట్టి భీమయ్యగారు ఎమ్. ఎల్. సి. 3. రావుసాహేబు కల్లి చిట్టిఅబ్బాయి నాయుడుగారు, 4. శ్రీయత పెన్నెత్తి కెద్దిరాజుగారు ప్రెసిడెంటు డి. బోర్డు, 5. శ్రీయత రెబ్బాప్రగడ మండేశ్వర శర్మగారు.

3 మాక్సుగోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రీసెటిల్ మెంటు కమిటీలతో జాయింటు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు అధ్యక్ష కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యడమయినది.

4. ఈ సంఘకార్యములను నిర్వహించుటకు రు 15000 పదిహేనువేలరూపాయలు కావలసియున్నది గావున యీకమి టీ సభ్యులు సగున హోత్తమును వసూలుచేయుటకు కోరబడుచున్నారు.

5. కార్యదర్శులు అవసరముగు సిబ్బంది ఏర్పాటు చేసుకొనటకును నలయు గ్రంథములను కొనటకును తీర్మానింపడమయినది.

మో. రామచంద్రరావు, అధ్యక్షుడు.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజెట్టు

న్యాయశాఖ

రి. ఎఫ్. ఎ. ఆర్. రంజన్ గారు కడపజిల్లా ఎడ్వకేటు కేసును కాన్వీలసభ్యునిగా నెన్నుకొనబడిరి.

ప్రస్తుతముమదరాసుర జధాని కాశేజిలో రసాయన శాస్త్రోపాధ్యాయులుగా నున్న ఎమ్. దామోదరకవిగారు తమ పూర్వపువదలికి తుభకోణము ప్రభుత్వకోశాలకు మార్చబడిరి.

ఉపన్యాయ

ఎస్. ఎల్. హెచ్. ఎలియట్ గారు నెనుగూడూరు సర్కిలుకు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి. జి. నరేశ్ అయ్యరు గారు ఎమ్మారు సర్కిలుకు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అదవిశాఖ

ఇ. కె కృష్ణకాగారు గంజాంజిల్లా ఫోరెస్టు అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

వ్యవసాయశాఖ

సి. రామస్వామి నాయుడుగారు నూడవ సర్కిలు ఎగ్రి కల్చరు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారి పనులనుకూడ చూచుటకు నియ మింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

కె. వి. వెంకట్రామన్ గారు మెడికల్ కాలేజీలో బేక్సియాలజీ ప్రొఫెసరును ఆసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఇ. అచ్యుతమూర్తిగారు మదరాసు శ్రీలక్ష్మి పిల్లల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో వైద్యోగ్యసూనిగా నియమింపబడినది.

స్థానికస్వపరి పాలనాశాఖ

ఎ. దొరస్వామి మొదలియ్యగారు పంచాయతుల రిజిస్ట్రారు జనరలుగారికి పెర్సనల్ ఆసిస్టెంటుగా తే 1-4-28నుండి ఒక సంవత్సరము నియమింపబడిరి.

ఈదిగవవారు నెల్లూరుజిల్లా దేవలయ సంఘసభ్యులుగా నియమింపబడి. మాడభూషి నరసింహాచార్యగారు రావు సాహెబ్ అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారు, చిర్రారెడ్డిగారి నారాయణస్వామి రెడ్డిగారు, చిన్ని వెంకటయలం రెడ్డిగారు, రావు సాహెబ్ వెన్నెలకంటి కృష్ణస్వామిరావుగారు రావితిరుపతి నాయుడుగారు, బెజవాడ రామచంద్రరెడ్డిగారు నూరకేనినూర్ ప్రకాశరాయణింగారు (జమీందారు) క్లర్క్ పద్మనాయుడు గారు పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు.

బల్లారిజిల్లాలో పంచాయతీల ఏర్పాటుచేయుటకు 2. 4-28 మొదలు రెండేండ్ల వరకు ఆర్. నాగన్న గౌడ ఎమ్. ఎల్. సి. గారిని నియమించిరి.

ఈదిగవవారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. మేనూర్ సీతారామరెడ్డిగారు-కావలితాలూకాబోర్డు తిరిసిపేటలో నాయుడుగారు కరువూరు తాలూకాలో పొన్నెబోయిన రెండయ్యనాయుడుగారు, అత్తూరు తాలూకాబోర్డు.

బల్లారిజిల్లాజడ్జిగారిని వేపవెలపులలో అనంతపురంబడి మనల్ నెవనప్పజడ్జిగా నియమించిరి. ఇతనుబల్లారిలోనే కచేరి చేయుదురు

గూర్కాలకును ప్రయాణీకులకును కలహము

కలకత్తా ఏప్రిలు 12:—‘స్థందావనమునుండి వచ్చినబం డి ప్లాట్ ఫారము మీడికరాగానే ప్లాటుఫారమ్ గేటు తెరువబ డలేదని కొందరు ప్రయాణీకలకు కోపమునచ్చెను. ఘర్షణము దిరి దెబ్బలతోకి డిగను. గూర్కాలసిపాయిలు కొందరిని కొట్టిర ట. ఒక పిల్లచానికి చాల దెబ్బలు తిగిలినవి. స్పృహలేని స్థితి యందు ఆసుపత్రికి గొంపోబడినది. అని పోస్ట్మన్ వాయుడు న్నది. (ప్రె. ప్రె.)

లిపోవాకాల్పులు

విచారణ ముగిసినది

కలకత్తా ఏప్రిలు 11—పొలిసు క్రైస్టియన్ డ్యోగీ యొడ హత్యలుగావించిరిని సీతారామచంద్ తీసుకువచ్చిన న్యాయములో విచారణ పూర్తయియ్యెను. మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పటకు వాయిదావేసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఖాంజేమ్ వరసతి సంఘసభ

బాంబాయి, ఏప్రియల్ 12:—ఈసభ చేసిన తీర్మాన ములో ముఖ్యమయినది. చేతిమగులు శత్రు అభివృద్ధిచేయుటకు పౌకర్యములను చేయమని ప్రభుత్వము వారిని కోరుట. స హాయములేనిది సాతీలు మిల్లుబట్ట పోటికి తాళిబలకున్నారు.

శ్రీవినియోగ సవరణ

నాలుగు సంవత్సరములనుండి రత్నగిరిలో ప్రవాస శిక్ష ననుభవించుచున్న వినియోగ సవరణుగారు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరపు పుచ్చుకొని నిన్న బొంబాయి చేరిరి. ఇచ్చట మా డువారము లుందురు. ఆతడు ఉపన్యాసము శేషియు చేయ మాడరు. రాత్రి 11 అయిన తరవాత నెచ్చటకు పోరాడు. ఆ తని కార్యక్రమమును ముందుగా ప్రభుత్వము వారికి తెలియ బరచవలెను. (ప్రె. ప్రె.)

విభవ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ సప్తమి (౧౨-౪-౧౯౨౮) గురువారము

ఆంధ్ర దేవుడు

[అడవి శంకరరావుగారు]

(25-12-27 తేదీని రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన పండితపరివత్సమావేశసందర్భమున వ్రాయఁబడిన పద్యములు)

ఉ. భారతభావలన్ సరస

భంగులు మెచ్చి తెలుగుబాస నే
వారతిధర్మ మభ్యుదయ

వైఖరి యా నను నాంధ్రదేవుడే
యూరక మూఁగ యై ప్రజ మ
హోదయము స్వనరంఁజేల, న
ద్రౌపదజాతులన్ దెనుఁగు

ధాత్రినభల్ సరితూఁగునట్లుగాన్?

ఉ. సంపెటకృష్ణరాయఁడు వి

శాలకలింగవిజేత యా కృపా
ణంపుడభ త్తల్ మెఱయు

వైజకరాంజలి వట్టి కావ్య మ
ర్పింపఁగఁ గొన్నమాతెలుఁగు

తేడపు, నీసిరి తగ్గకుండఁ బా
లింపుము మమ్ము నాటి ప్రజ

లేనినుఁ గొల్చిన మాపితామహుల్.

సీ. పూర్వపునీధిసంపూజ్యతల్ వెదకక

ఘనమార్గములఁ గీర్తికిని బెనంగి
సూత్రాలకై భాష శోపింపకుండఁగ

భాషకై సూత్రార్థాభితి మార్చి
సర్వజ్ఞతాతుష్టి చాయలఁ గృశింప

కల్లవిద్యలను జీగవ నలచి
రాజసభాస్తోత్రరాగమ్ములే కాక

ప్రజలయాధానసదృజనఁ గోరి
సర్వతోముఖసాహిత్య-సరణి హెచ్చి

సవ్యప్రాచీనసంక్రాంతి దివ్యకలఁ
దెలుఁగునంపద విరియింప ధీరత గల

పాండితీప్రభఁ గరుణింపు ప్రభువతంస!

సీ. తులనీవనమువోలెఁ దెలుఁగునీమ భజించు

నన్నయసూత్రసంపన్నగరిమ
జాజిపువ్వలతావిఁ జల్లెడు తిక్కన్న

మానితపదశిల్ప మార్ద్రవంబు
నిత్యయావనశోభ నెగఁడెడు శ్రీనాథు

వాణీకృపాపూర్ణభావగీతి
గోదావరీశుభ్రకూలంకషప్రవా

హము వోలు పోతన్నయాత్మశక్తి
యేగగానమై నానాఁడు హెచ్చి నవ్య

భారతకళలమేళ మై వన్నె కెక్కి
తెనుఁగుకంతమ్ము భవనైకప్రణయగీతి

నాలపింపంగ మధురింపు మాంధ్రదేవ !

గోదావరి

[పురిపండా అప్పలస్వామిగారు - కవితాసమితి]

భరతదేశ సంగ్రహమునావసరమునందు

మున్ను రామేశ్వరముదాఁక చన్ననాఁడు,
ఆ పవిత్రపుష్కర దినసౌఖ్యం

ప్రియతమ మదీయ కామేశ్వరీయుతముగ
గౌతమీ! నీమనలిలాలఁ గౌతుకమున

నెన్నిసార్లు ముగ్ధితిన్ నా కెఱుకరాదు.
ఓ పవిత్రతరంగిణీ! యాపలేని

యాప్రణయకాలమధురదవ్యానుభూతి
మన్మనోరంగసీమ నచందగతిని

బాడముచున్నది దుఃఖవిఘ్నార్థి నిపుడు.
అపుడు ప్రేమాద్వీపాద్వయంజ నై త్వదూర్వి

విసరములఁ బ్రమోదాశ్రు లర్పించి యుంటి
ఇపుడు శిథిలమానసమున నేతముగ

వెడలు దుఃఖాశ్రువితితి నర్పించువాడ.
దరు లొరసి హోరునను బాటు త్వద్యయంక

రాకృతిని గాంచి కంపిత యై చెలంగు
ప్రణయినికి నాకరావలంబన మొనంగి

నీజవిత్రోదకముల ముగ్ధి నక్షణంబు
స్మృతిపథంబున నిపుడు దోచెడిని నాకు

ఆర్ద్రవనసమ్ముత్తోడి యయ్యబవదన
భాసురమృణాళకోమలపాణఁ గొని త్వ

దీయతీరమ్మునను నిల్చి తెలియరాని
స్వర్గసౌఖ్యమ్ముఁ గనిన యానమయ మదిగొ

స్మృతి పథంబున నిపుడు దోచెడిని నాకు
తరుణి నెడఁబాసి నీదు సందర్శనంబు

రెండుమార్లయ్యె గోదావరీమతల్లి !
ఈవియోగానలవిదగ్ధుఁ డింక మీఁద

నాతితో నిన్నుఁ గనుట స్వప్న మై కాదె !
ఏను సతతమ్ము నాభగ్నహృదయవీణ

నిటులె కదలించి పాడుచు నేగుచుందు
ఆమె యాయుత్కలాటవీ భూములందుఁ

బాడునేమొ విషాదోరుభగ్నగీతి.

భారతములోని పద్యము

గీ. ఒకటఁ గొని రెంటి నిశ్చలముక్తిఁ జేర్చి
మాటి శాల్మిఁజ గడు వశ్యములఁగఁజేసి
యేనిటిని గల్చి యాటింటి నెఱిఁగి యేడు
విడిచి వర్తించువాడు వివేకధనుడు.

అనునీపద్యమునకు నన్నరము చెప్పుమని యొకరిద్దఱిడిగి యుండిరి. ఎన్ను బరిశీలించుటగాక వారు తెలిసికొనుటకే యని గ్రహించి పూర్వ త్వరేమియర్థము చెప్పిరా యని నెదకిరిసి. ఒక్కతావున దొంకిడి. దానింబ్రకటిండుటకై యత్నించుచుండఁగా నీనడుమ మాకాకినాడ కళాశాలలో విద్యార్థులపక్షమున శ్రీయుతులు శతావధానులు కాకర్ల కొండలరావు గారెష్ట వధానము గావించి విద్యార్థుల కానందము నద్భుతముగానాపాదించిరి. ఆసందర్భములో నొకయవధానముకింద భారతపురాణము

నేర్పఱిచిరి. దానిలోనీపద్యముగల భాగమును జదివి యర్థము ప్థమునిరి. సభాధ్యక్షు లాపద్యము నిష్పదడుగవలదు. మఱియొక భాగము చదువుమనిరి. అంతనుండి శాకీపత్యార్థము పలువురు విద్యార్థుల కవసరమైయున్నదని తోచి యిది వివరించుచున్నాడను.

టీక-ఒకటికొంక=పరబ్రహ్మమును, కొని=కేకొని (ధ్యానముచే స్వానుభవమునకుఁ దెచ్చికొని, రెంటికొంక=శీవాత్మ పరమాత్మలను, నిశ్చల = స్థిరమైన, యుక్తిఁజేర్చి = కలియనట్లు చేసి (శీవాత్మ పరమాత్మ యొక్కటియని యెఱిగి), మాటికొంక=సత్య రజస్తమోగుణములను, శాల్మిఁజి=మనోబుద్ధి చిత్రహంకారములను, నంతఃకరణచతుష్టయమును, కడుకొంక=వశ్యములగు జేసి=స్వాధీరము చేసికొని, ఏనిటిని=త్వత్కృత చతువు శ్రోత్రము జిహ్వఘ్రాణములను పంచేంద్రియములను గల్చి ఆ టింటికొంక=శేమము దమము శుభరతి తితిత్త (శ్రద్ధ సమాధానములను శేమాదిమట్కు-పంప త్తిరి ఎఱిగి ఏడు=అజ్ఞానము అవగణము విశ్లేషము పరోక్షజ్ఞానము అపరోక్షజ్ఞానము దుఃఖనివృత్తి అనందము నను నేడు మాయావస్థలను విడిచి వర్తించువాడు వివేకధనుడు జ్ఞానసంపన్నుడు. (ఏడు అనుచో సప్తవ్యాసములని యొకరు చెప్పిరి.);

క్రాంతపల్ల సూర్యరావు.

గ్రంథవిమర్శనలు

అపరాధిని

ఇది శ్రీయుత వేమల సత్యనారాయణశాస్త్రి గారిచే సంకభాషనుండి యనువదించబడి యాంధ్రప్రచారిణీగ్రంథమాలవారిచే ప్రచురింపబడిన డెమ్మిన్లె 232 పుటలుగల నవల. గ్రంథకర్తగారు మూలగ్రంథమును స్వయముగ ననుసరింపక మరియొకరిచే నాంధ్రభాషలో నీకథ విని దీనిరచించినట్లు కృతినసర్వముచే తెలియుచున్నది. ఇందు రతీకాంతుని చిన్నతనపు దుడుకుచేతలను దయామతితో కప్పిపుచ్చి సరయాబాల వాని దుండగముల నృద్ధియగుటకు కారణమయ్యెను. పశితనమున బాలు కొనరించు దుష్టకార్యముల సహించుట పెద్దల యపరాధమున నునకే నవలనలన నొక నీతి యేర్పడుచున్నది. శ్రీలకుఁ గల సహజకరుణా స్వభావము చక్కగ వర్ణింపబడినది. గ్రంథశైలి సరళముగ నున్నది. ఇది పకనీయగ్రంథములయందు దొకటి కాని ఇంకొకటి రెండు విరుద్ధములున్నవి. పుట 31 “పల్లెటూరియందు.....కంట గింపుగ నుండెడిది.” ఈ వాక్యములచే త్యామబాబునకు పల్లెటూరియందు డేవ్యాభానమున్నటులున్నవనుచుండగా అదేపుటలో “దనరా నెలవుకు పల్లెటూరికిపోయి రెండుమూడునెలల గడిపి నచ్చుచుండును” అని యున్నది. 32వ పుటలో రాధాగోవిందమిత్రునను.....తన కొడుకు వకీలు కావలయునని...మనుమరాండ్రును జూచి...ఆ కోరికలు తీరుటచే ప్రశాంత మనస్కుడై మరణించినాడు” అని యుండుటచే అప్పటికే త్యామబాబు సంతానవంతుడు కావలెనుగదా? కాని రెవ పుటలో “యేబదియేండ్ల యాడున.....ఆడుపిల్ల కలిగి” అని యున్నది. ఈయనోన్యవ్య విరుద్ధము లెట్లు పాసనను?

వీరగాంధర్వము — కో. నా.

ఇది శ్రీయుత బూచూరు రామానుజులు రెడ్డిగారిచే రచియింపబడిన చరిత్రాత్మక నవల. క్రాసుపైజన రెవ పుటల గ్రంథము ఆంధ్రభాషాఁడను శ్రీకృష్ణ దేవరాయని విజయములందు దొకటి యగు రాయచూరు ముట్టడిని ప్రధానముగఁ బెట్టుకొని కేవల కల్పితకథచే శృంగారవీర రసముల నొకించుక చవిఁజూపిరి. శైలిసులభముగనున్నది. పాతకాలబాలురకు పకనీయార్హముగనున్నది. కో. నా.

ఆంధ్రలిపి సంస్కారము

వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు

నేడు వాడుకలో నున్న మన తెలుగులిపి మనకు మిక్కిలి చిక్కులు గలిగించునదిగా నున్నది. పసిబాలురకు లిపినేర్పటలో క్లేశము గలదు. గ్రంథముల నవ్వొత్తించుటలో క్లేశము గలదు. టైపురైటింగునిర్మాణమున కసౌకర్యము గలదు. అంతేకాక వర్ణోచ్ఛారణ రీతికిగూడ విరోధము గలదు. ఇవియెల్లం జన్నచిక్కులు గావు. వీనిని గొంత వివరింతును:

౧

బాలురకు నేర్పటలో క్లేశము

అచ్చులలో ప్రాస్వదీర్ఘములగుట, ఆ,లు ఈ షద్యేదము గల సమాన లిపులై యుండగా, ఇ, ఈ లు పోలికయే లేనివిగా నున్నవి. అందు ఇ, చవర్గాంత్యాను నాసికమగు ఇతో పోలిక గలది. ఋ, ఋలు బు, బూలు పోలిక గలవై రెండుకొమ్ములు గలిగి పొందిక లేక మోటుగా నున్నవి. ఒ ఓ ఔ లు జతో పోలిక గలవి. ఇక హల్లులలో కవర్గమెల్లం బోలికయేలేని భిన్నభిన్న లిపులతో నున్నది. ఖ కు తలకట్టు లేదు. ఘ 'ఫ ఫు, ప, పు' అక్షరముల పోలిక గలది. చవర్గమున చఫలు పోలిక గలిగియున్నవి. కాని జ ఝ లు భిన్నములుగానే యున్నవి. జకు తలకట్టు లేదు. అది ఒ ఓ ఔల పోలిక గలది. ఝ ఝ, ఞ వర్ణముల పోలిక గలిగి రెండుకొమ్ములు గలిగి యసందర్భముగా నున్నది. ఇ ఇకారముతో బోలిక గలది. టవర్గమున ట, ఠ లు పోలికలేనివి. డథలు చ ఫల వలె బోలికగలవి. ణ తలకట్టు లేనిది; క,చవర్గముల యంత్యానునాసికములు, జ, ఇ లు తలకట్టులేనివి. ఆవి చిహ్నము గలవై యుండగా ణకు అది లేదు. దీనితర్వాతి వర్గానునాసికము లగు న,మ,లకును నాచిహ్నములేదు. తవర్గమున, త మాత్రము భిన్నమై తర్వాతి మూడక్షరములగు ధ డ ఢలు పోలిక గలిగియున్నవి. న నతో బోలికగలది. పవర్గమున ప ఫలు బ భ లును బోలియున్నవిగాని బకు తలకట్టు లేదు. మకు కొమ్మున్నది. ఇది వ పోలిక గలది. దీనితో భేదము గల్పించుటకు గాను వకు గొమ్ము ముడ్డికింద ఈయవలసెను. ప,ఫ లకు గూడ గొమ్మిచ్చుటలో నిట్టిచిక్కే కలదు. య కొమ్ము గలది. ర ఋ లు-ల ళ లు - శ ష లు-పోలిక లేనివిగా నున్నవి. స నతో బోలిక గలది. హ వ తో బోలిక గలది.

ఉచ్చారణమున బోలిక యుండుటను బట్టి లిపిలోగూడ బోలికయుండదగిన యక్షరములు, క ఖ లు-గ ఘ లు-జ ఝ లు-టథలు తథ-ర ఋ లు, శ ష స లు పోలికలేనివై, పూర్వోక్త విధమున నుచ్చారణమున నేమాత్రమును బోలికలేని యక్షరములు గొన్ని పోలిక గలవై యుండుటచేతను, వర్గాక్షరములు సరియైన నిర్మాణక్రమము లేనివిగా నుండుట చేతను, బాలురకు లిపిని నేర్పటలో మిక్కిలి చిక్కు గలదు. చ కు ముడ్డికింద ఒత్తిచ్చినచో ఛ అగునని చెప్పటకు వీలులేదు. కఖ-టత-తథ-లు అట్లు లేవు గాన, సాజాత్యబోధము కుదురదు. ఇంత వరుస, వావి లేని లిపిరూపములను భిన్న భిన్నముగా నేర్పకొన కష్టమే కాదా? మఱియు, నివిగాక, అజ్ఞాతము

వేటుచిహ్నములతో నేర్పకొనవలెను. హ్యణితము వేటుచిహ్నములతో నేర్పకొనవలెను. ఈ గుణితములలోగూడ బెక్కు చిక్కులు గలవు. ఇవి కొంత ఉచ్చారణరీతికి విరుద్ధముగాగూడ నున్నవి. హల్లుపై అజ్ఞాతమును జేర్చునప్పుడు తలకట్టు అకార మున్నప్పుడు మాత్రమే ఉండదగును. తక్కిన యచ్చులు చేరునప్పుడు ఉండరాదు. క,కా,కి,కీలు సరిగా నున్నవి. కాని, కుకూలు తప్పుగా నున్నవి. తలకట్టు, కొమ్ము రెండును ఉండగూడదు. 'కృ క్ల'లకును ఇట్టిచిక్కే కలదు. ప్రైమరీ స్కూల్స్ పంతులవార్లు కొందరు, 'కృ'కు కకార అకార, ఋకారములు 'కృ' అని వర్ణక్రమము చెప్పటను వింటిని. వారట్లు చెప్పట వింతగాదు. వట్టువనుడి వ్రాసే బత్తులవలె హల్లుగాఁ దలఁచబడుననియేకదా కొందఱు లాక్షణికులుగూడ అదియున్న హల్లు తక్కిన యచ్చులతోనున్న యాహల్లుతో బ్రాసమున జెల్లునని చెప్పిరి! కనుక, కొమ్ము, కొమ్ముదీర్ఘము—వట్టువనుడి, వట్టువనుడి దీర్ఘము, ఉన్నప్పుడు హల్లుకు తలకట్టు ఉండుట అక్రమము.

ఇక హల్లుణితములో 'వాక్స్వాతంత్ర్యము' అనుపదము వ్రాయునప్పుడు 'క్వాస్'లో కకార సకారములు హల్లాత్రములు. వకారము ఆ కారముతో గూడినది. క్వాస్ను విడదీసినచో 'క, న, వా' అగును. కాని మనము లిపిలో ఆకారమును కకారము మీఁదనే ఉంచుచున్నాము. సకార వకారములను క్రింద బత్తులనుగా ఉంచుచున్నాము. బడి పంతుళ్లును గొందఱు పండితులునుగూడ 'కకు దీర్ఘ మిస్తే కా'. కాకింద సావత్రిస్తే క్వా, క్వాకింద వావత్రిస్తే క్వాస్' అనియు, 'కకార ఆకార సకార వకారములు క్వాస్' అనియు వర్ణక్రమముచెప్పచున్నారు. ఇది తప్పు గాదా! నాగరాక్షరములు ఈవిషయమున ఉచ్చారణ రీతి ననుసరించి సరిగా నున్నవి. ఆలిపిలో సంయుక్తాక్షరమున గడపటి హల్లుమీఁదనే యచ్చుండును. తత్సూర్యము గల్గు హల్లులు అధాక్షరచిహ్నములుగలవిగానే ఉండును. బాలురకు లిపి నేర్పటలో నిట్టిచిక్కులు గలవు. అలవాటు పడియుంటిమి గనుక నేడు మనకివి యంతగా జక్కుగూర్చునవిగాఁ దోడక పోవచ్చునుగాని బాల్యమున దోలుత నేర్చుకొను నప్పుడు మనల నెల్ల రనుగూడ నీచిక్కులు బాధించియే యుండుట వాస్తవము. ఎంత యలవాటు నను బ్రాధులనుగూడ గొందఱు నీచిక్కులు బాధించుననే యున్నవి. తోలుత నేర్చుకొను నప్పుడు బాలురెల్లరును బాధ పడుచునే యున్నారు. ఈబాధ సరకుగొనరాని దనరాదు. అక్షరాలువడిగాగాకపోవుటచే బాలురెందఱో బండ్లవాటి చదువున నన్నగిలుచున్నారు; బడి యన్న భయపడుచున్నారు. ఈ లిపిక్లేశములు వారి హృదయప్రసాదమును జెలుచుచున్నవి. అక్రమపు క్లేశములకు బాల్పటిచి వారిని బాధింపరాదు.

౨

అచ్చులలో కష్టములు

ఇప్పుడున్న లిపిరీతినిబట్టి ముద్రణమున వేటువేటు లిపిసంకేతములు ఇంచుమించుగ అయిదునూఱులు కావలసియున్నవి. వాని నీ క్రింద జూపుచున్నాఁడను:—

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ఌ
౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦ ౧౧ ౧౨
క కా కీ కు కూ కే కౌ క్ కౌ ఇవి ౧౩.
ఇట్టివి క-మొదలు క్-వఱకు గల ౩౬
అక్షరములకు మొత్తము-౪౩౨.

ఛ ఞ ష ఠ డ ఢ ఢ ఢ ఢ ఢ
౧౩ ౧౪ ౧౫ ౧౬ ౧౭ ౧౮ ౧౯ ౨౦ ౨౧ ౨౨ ౨౩
ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ ఖ
౨౪ ౨౫ ౨౬ ౨౭ ౨౮ ౨౯ ౩౦ ౩౧ ౩౨ ౩౩ ౩౪
జ య ఇ ఓ ణ ణ ణ ణ ణ ణ ణ
౩౫ ౩౬ ౩౭ ౩౮ ౩౯ ౪౦ ౪౧ ౪౨ ౪౩ ౪౪ ౪౫
గ ఙ ఙ ఇవి-౪౪.

సంకేత బాహుళ్యముచే సాధారణముగా డెమ్మిపైజులో నాల్గుపారములకు సరిపడుటైపును గొనవలెనన్న రూ ౪౫౦ లు విలువ యగును. ఇదే విలువకు ద్రవిడ లిపిలో ౮ డెమ్మిపారముల టైపు వచ్చును. ఇట్లు ధర తక్కువ యగుటకుఁ గారణము అటవలిపి సంకేతములసంఖ్య మిక్కిలి తక్కువగా నుండుటే. అందు ౨౪౩ మాత్రమే లిపి సంకేతములు. క్రొత్తగా కంపోజిటర్లు తెలుగు చుక్కూర్పును నేర్చుకొనుట కాటు నెలలు పట్టును. ఒకనెలలో అటవపు టచ్చుకూర్పు నేర్చుకోవచ్చును. ౫౦౦ గల్లలోనుండి సంకేతముల నేర్పవలసియుండుటచే తెలుగు లిపిని గూర్చుటలోగూడ జాలజాగగును. గంటకు ఒకగాలి అటవముకూర్చుగలుగఁగా, తెలుగున అరగాలిమాత్రమే కూర్చుగలుగుదురు. ఇట్టి కారణములచే తెలుగుకంపోజిటర్లు విరివిగా దొరకరు. తక్కినభాషల కంపోజిటర్ల కంటే వీరికి జీతము హెచ్చు. ఇదిగాక అచ్చుకూర్పులో సొందర్యము తక్కువ. ఒత్తక్షరమున 2, 3, 4 లిపి చిహ్నములు ఒకదానికింద నొకటిగాఁ జేర్చవలసియుండుటచే బంతులు తీర్చినట్లు సాగవు. 'వాక్స్వాతంత్ర్యము' అను పదము అచ్చు కూర్పున అందముగా నుండదు. అక్షరము క్రింద నక్షరముఁ జేర్చవలసియుండుటచే 'ఫుల్ బాడీ, ఆఫ్ బాడీ' యను భేదములతో వేటు తీరులయక్షరముల నెక్కువగాఁ బోత పోయవలెను. ౫౦౦ లిపిసంకేతములను నిర్మింపవలసి యుండుటచే వ్రాతమోడి, పరిమాణము భిన్న భిన్నములుగా నుండునట్లు అనేక విధములగు లిపిభేదములను -గల్పింప సాధ్యపడ కున్నది. ఇప్పుడు ప్రధానముగా గ్రేట్ ప్రైమరు, ఇంగ్లీషుబాడీ, అను రెండు తెలుగుల లిపులే గ్రంథముద్రణమున కుపయోగపడుచున్నవి. ఇంకను రెండుమూఁడు తెలుగులున్నను, నవి పాండింగులకును, ఫుట్ నోటులకును మాత్రమే పనికివచ్చునుగాని గ్రంథ ముద్రణమునకు దగవు. మద్రాసులో అటవమున డెమ్మిపారము ముద్రణమునకు నాలుగురూపాయలు చార్జి చేయఁగా తెలుగున నడేమాదిరి ఫారము నకు ఆఱు, ఎన్నిది రూపాయలు చార్జి చేయుచున్నారు. ఇట్టి వింక నెన్నో చిక్కులు తెలుగు ముద్రణ విధానమున గలవు. ఇంతకుముందు మొదటి ప్రకరణమున జెప్పిన వ్రాతచిక్కులెల్ల నీముద్రణమునకును గలవు.

౩

టైపురైటింగు

అచ్చునకే యిన్ని చిక్కులుండఁగా నిక టైపురైటింగు కుదురునా? ఇంగ్లీషున, అటవమున ఉన్నట్లు లిపిసంకేతములు, ప్రక్కప్రక్కనే (ఒకదానికింద నొకటి యుండరాదు)

యుండుట, ఆ సంకేతములుగూడ నలువదింటి కంటె మించకుండుట, ఉన్నగాని తైపురైతింగు సాధ్యము గాదు. కాన యిప్పటి లిపిరీతికి తైపు రైతింగు కుదురనే కుదురదు.

౪

సంస్కార మెట్లుండవలెను ?

మీఁద వివరింపబడిన చిక్కులెల్లఁ దొలఁగునట్లు అనఁగా బాలురకు సులభ ముగా నేర్పఁదగియుండునట్లు, అది విస్వప్న ముగానొక నిర్మాణవిధానముతో నుండునట్లు, ఉచ్చారణరీతికి భిన్నము గాకుండునట్లు, అచ్చు లో సాకర్య మేర్పడునట్లు, తైపురైతింగుకుఁ గుదురునట్లు సంస్కరించుట సాధ్యమేని యది యవశ్యకర్తవ్యము గాదా? తాతలు త్రవ్విన నూయిగదాయని యందుండి యుప్పునీ టినే యెప్పుడును ద్రాగుచుండఁదగునా దగ్గఱనే మంచినీటిబావి త్రవ్వఁదగియుండనేని? అదిగాక, నేటి లిపిరీతిమాత్ర మే మంత నిశ్చల ము? అందువందలయేండ్ల పూర్వమునఁ గల లిపికిని మననాటి లిపికిని నెంతేని భేదము గల దు. నేటిలిపికూడ బహుపరిణామములఁ బొందుచు వచ్చుచున్నదే.

లిపిలో నిష్పడున్న కీళ్లను దొలఁగించు కొనుట అవశ్యకమే కాని, వానిఁ దొలఁగించు కొనుటకై చేయుమార్పులలో నున్న మేల్లి గూడఁ గొన్ని యాడుటయగునేని యావిధాన మంగీకారార్హము గాఁగూడదు. మఱియు నా మార్పులు సులువుగా జరపఁదగినవై యుంక వలెనుగాని మూలచేర్చులుగాను, సర్వము తార్కారుపఱచుచునవిగాను, అమితవ్యయాపాదులుగాను, జనసామాన్యమునకు ఆరంభ ముననేని ఉక్కిరిబిక్కిరిగా అర్థముగానివిగా నుండునవిగాను గారాదు. అట్టివానివలన అల జడి, అశాంతి, యేర్పడును. నేటి తెలుఁగక్షరములనే తీసివేసి వానికిబదులు ఇంగ్లీషక్షరములనో, నాగరాక్షరములనో పెట్టదమను వారు కొందఱు గలరు. ఈసూచన లనర్థ దాయకములు. ఆ మార్పులు సులువైనవి గావు. ముత్యపుసరులను జూచిపట్టినట్లు తెలుఁగు వ్రాతబంతులు గుండ్రనివ్రాలు గలవై యంద ముగా నుండును. ఇది మనలిపికున్న యున్నత సుగుణము. దీనిని గోల్పోరాదు. ఇంగ్లీషు నాగరలిపుల కీయందము లేదు.

మఱియు, చేసిన సంస్కారము, ఇప్పుడున్న లిపికి అలవాటు పడియున్న వారి కెల్లరికి, తుణములో గుర్తింపఁదగినవై, యనుకరింపఁదగినవై యుండవలెను. అది వ్రాతలో, అచ్చులో, తైపులో, మూడిటను భేదము లేక ఒకేరీతి గా నుండవలెను. వ్రాతలిపి వేఱు అచ్చులిపి వేఱు, తైపులిపివేఱు అన్నట్లుండరాదు. మహా రాష్ట్ర గుర్జరదేశములందు నాగరలిపి కిట్టి చిక్కు గలదు. అందు వ్రాతమోడిలిపి వేఱు. అచ్చులిపి వేఱు. అట్టి విభేదము మనకుఁ గల్గరాదు.

౫

సంస్కారవిధానము

మీఁద వివరించిన దోషములెల్లఁ దొలఁగునట్లును, గుణములెల్లఁ గూడియుండునట్లును గుదిరియున్నదని నేను విశ్వసించిన సంస్కార విధానము నిక్కడ చూపుచున్నాఁడను.

అచ్చులు:

అచ్చులలో అకార మొక్కటి తక్కువ క్కీన యక్షరముల నెల్ల విడిచిపెట్టవలెను.

అకారముమీఁదనే దీర్ఘము, గుడి మొదలగు అజ్ఞాతచిహ్నములను (చిత్రము ౧ చూచు నది.) జేర్చినచో అచ్చులెల్ల నేర్పడును. అకార మును మాత్ర మట్లే యుంచునది. హల్లుల మీఁద నీఅకారము '✓' తలకట్టు రూప మును బొందును. ఆకారాది స్వరములు హల్లులమీఁద నున్నప్పుడే గుణితములగును గాని అకారముమీఁద నున్నప్పుడు గావు- అచ్చులకు గుణితము లేదుగాన.

అ,ఆ,ఇ,ఈ,ఉ,ఊ,ఋ,ౠ,ౡ,ౢ,ౣ,౤,౥,౦,౧,౨,౩,౪,౫,౬,౭,౮,౯ అనువిధములఁ గల బదునాఱు లిపులకును, ఈ చిహ్నముల నుంచవలెను. (చిత్రము ౨ చూచునది.)

అచ్చుల చిహ్నములెల్ల అక్షరముల శిరస్థానమున నుండవలెను; హల్లులలో నవి తల కట్టిచ్చు చోట నుండి యుపక్రమింపబడును గాన. ఈకారణముచే ఉ,ఊ,ఋ,ౠ,ౡ,ౢ,ౣ,౤,౥ చిహ్నములు క్రొత్తవిగాఁ గొంతమార్పబడినవి. ఇట్లు మార్పఁగా-బాలురకు ఒక్క అకారము మాత్రము నేర్పి తర్వాత దీర్ఘము,గుడి మొదలగు అజ్ఞాతపు చిహ్నముల నేర్పినచో నచ్చులెల్ల వచ్చును.కకారాదులమీఁద నిక వేఱుగా అజ్ఞాతమును నేర్పఁబనియుండదు. ఒక్క తల కట్టు మాత్రమే నేర్పవలసియుండును. దీర్ఘము, గుడి మొదలగు గుణితపు చిహ్నములు అచ్చులలో నేర్పుటచే నాచిహ్నములెల్ల హల్లులపై నజ్ఞాతస్థానములందుండును. కావున పదునైదు భిన్నాక్షరముల నేర్చుకొనవలసిన బాధతగ్గినది. ముద్రణమునఁ గూడ అచ్చులలో పదు నైదుచిహ్నములు తగ్గిపోయినవి.

౦, ౧, ౨, ౩, ౪, ౫, ౬, ౭, ౮, ౯, అరసున్న, నిండునున్న, వినర్గము పూర్వమువలెనే ఉండవలెను.

హల్లులు

హల్లులలో క, చ, ట, త, ప, వర్గములు సమానలిపి నిర్మాణముగలవిగా నిట్లు మాఱవలెను. వర్గ ప్రథమాక్షరమునకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో ద్వితీయాక్షరమగును. వర్గ తృతీయాక్షరమునకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో వర్గ చతుర్థాక్షర మగును. వర్గప్రథమాక్షరమునకే తలకట్టుస్థానమున నుండి కుడిప్రక్కకొక్కగీత 7 అంకెవలె సాగినచో వర్గ పంచమాక్షర మగును. అకారముతోఁగూడిన హల్లుల క్కేఁదలకట్టుండవలెను. తలకట్టు అక్షరమునంటియే యుండవలెను. అనఁగా, ప,స,లు తలకట్టుతో నంటియుండవలెను. ఇట్లు తీర్చఁగా వర్గాక్షరము లిట్లేర్పడును. (చిత్రము 3 చూచునది.)

ఇందు బాలురకు వర్గ ప్రథమ తృతీయాక్షరములను బదింటిని మాత్రమే వ్రాయనేర్చుకొనుటలోఁ బ్రయత్నమగును. ఒత్తుగలయక్షరములను ఒత్తి పలుకవలెనన్న విషయము తృటిలో బాలుర హృదయమున నాటి నెలకొనును. క నేర్పినవానికి, దాని ప్రక్కనే ఒత్తుగీత గలయక్షరమును ఖ నుగా గుర్తించుట, ఉచ్చరించుట కడు సులభము. వర్గ ద్వితీయ చతుర్థాక్షరములెల్ల నిట్లే సులువుగా నేర్పఁదగినవగును. భిన్న భిన్న రేఖలతోఁ గ్రొత్త లిపులను దిద్దుట, యుచ్చారణమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనుట యను కష్టము లుండవు. తలకట్టుకుఁ గుడిప్రక్కనుండి ఇంగ్లీషు 7 అంకె వంటిగీత గీచిన ననునాసికాక్షరమగునని చెప్పి యుచ్చారణము నేర్పిన జాలును. దీనినిబట్టి యిరువదియైదు వర్గాక్షరములలోఁ బదిమాత్రమే దిద్ది నేర్పవలసినవి; తక్కినవి కడుసులభము

గా జ్ఞాపకమునఁ బెట్టుకొని రెండుగీతల భేదముతో వ్రాయఁదగినవి యగును. వర్గాక్షరములెల్ల నొక్కనిర్మాణక్రమము గలవగును.

ఇట్లు మార్పఁగా ముద్రణమునఁ గూడ నిర్వదియైదు వర్గాక్షరములలోఁ బదునైదుక్షరములు తగ్గిపోవును. వర్గ ద్వితీయ చతుర్థాక్షరముల నచ్చునఁ గూర్పవలసినప్పుడు, వర్గ ప్రథమ తృతీయాక్షరములఁగూర్చి వానిప్రక్క నంటి యొక్క నిలువుగీత (1) అంకెను జేర్చిన సరిపడును. వర్గపంచమాక్షరమునకు, వర్గప్రథమాక్షరము తలకట్టునొట్టునట్టి 7 అంకె వలె క్రొత్తగా నిర్మించినదానిని చేర్చినఁ జక్కఁబడును.

ఇక అంతస్థములు-ఊష్టులు

యకుఁగల కొమ్మును దొలఁగింపవలెను. రకే ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో బండి ఆ అగును. లకు తలకట్టుండవలెను. లకే ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో శ అగును. వను, పను గాఁ జేసితిమి గాన వ స్థానమునఁ గ్రొత్త యక్షరమేదేని చేర్పవలెను. శ యథాపూర్వమే. శకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో ష అగును. సస్థానమున న యుంచునది. హ స్థానమున నేటి శను ఉంచునది. హ తలకట్టు, దీర్ఘము గలిగియున్నదిగాన దానిని దొలఁగింపఁదగును. త్.కారము కష సంయుక్తాక్షరము గాన దానికి వేఱురూప మనావశ్యకము. ఇట్లు తీర్చఁగా సంతస్థములు, ఊష్టులు ని ట్లేర్పడును. (చిత్రము ౪ చూచునది.)

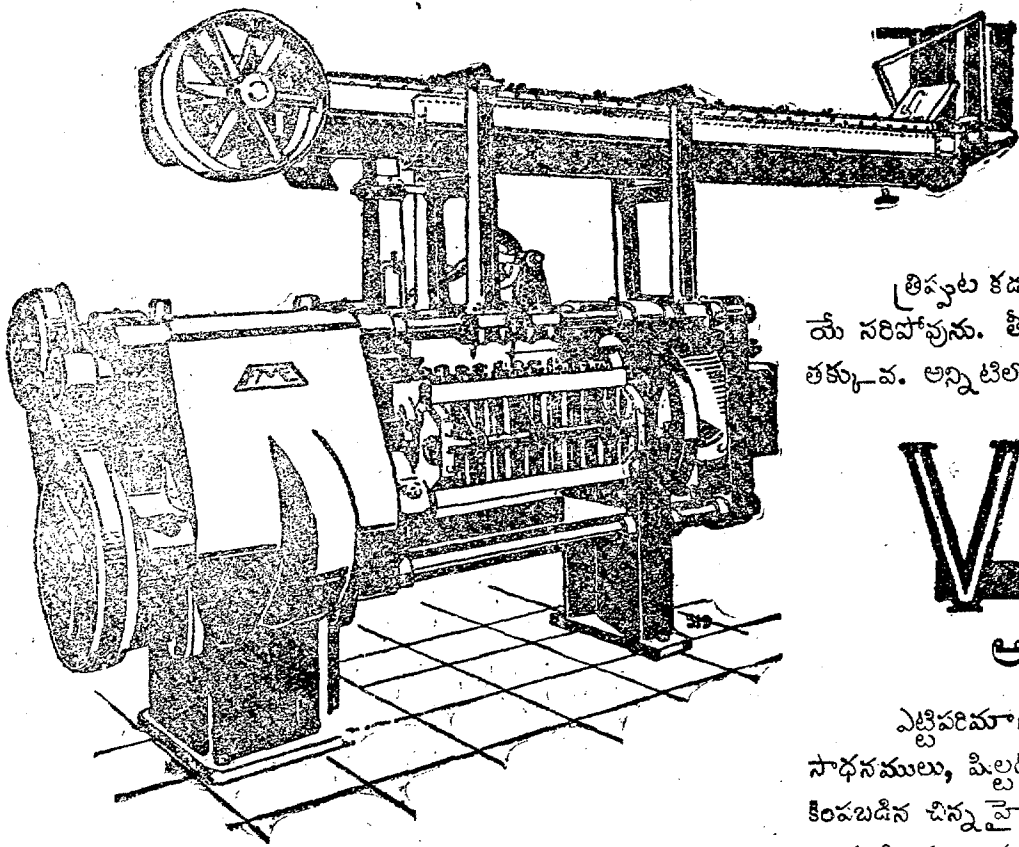
ఈమార్పువలన యాదిశాంతమగు పది యక్షరములలో మూడక్షరములు తగ్గినవి. ఒక నిర్మాణక్రమ మేర్పడినది. ఎల్లవర్ణములను ఒక్కచోనుంచి చూపుదును. (చిత్రము ౫ చూచునది.)

ఇక గుణితము

అజ్ఞాతము: అజ్ఞాతచిహ్నము (చిత్రము ౧ చూచునది.) లెల్ల అచ్చులు నేర్చుకొనుటలోనే వచ్చినవిగాన బాలుర కిక హల్లులలోఁ దలకట్టు అకార స్థానియ మనియును తక్కిన యచ్చులకెల్ల అకారముమీఁదఁబెట్టిన గుర్తులే పెట్టిన సరిపడుననియుఁ చెప్పి తుణములో అజ్ఞాతమును నేర్పవచ్చును.

ముద్రణమున, తలకట్టు, దీర్ఘాది స్వరచిహ్నములు, వేఱువేఱుగా నిర్మించి (కన్నడ లిపికిఁబోలె) చేర్పవలెను. (చిత్రము ౬ చూచునది.) దీనిచే ఒక్కొక్క హల్లునకును అజ్ఞాతముక్రింద నిష్పడు పోయఁబడుచున్న ప్రత్యేకాక్షరములు పడేసి పడేసి తొలఁగిపోవును. దీనిచే అచ్చుపోతలోఁ గలయమిత భారము తప్పిపోవును.

హల్లుణితము: ఉచ్చారణరీతికి విరుద్ధము గాకుండ లిపిరీతి యుండవలెను గాన, హల్లుయ్యుక్తాక్షరములందు కడపటి హల్లు మీఁదనే అచ్చు ఉండవలెను. కడపటి హల్లే పూర్వాక్షరముగా నుండవలెను. తత్పూర్వపు హల్లులు తలకట్టు లేనివిగా (అనఁగా హల్ల్యాత్రములుగా) నుండవలెను. (చిత్రము ౭ చూచునది.) ఒక యక్షరము క్రింద నొక యక్షరము నిఱికించుట యను విధానము మానవలెను. లిపులెల్లఁ బ్రక్క ప్రక్కలనే ఉండవలెను. అనఁగా నిట్లు-దివ్యధ్వని-అను పదమును, 'దివియ ధవని' అని వ్రాయవలెను. రెండిటికంటె హెచ్చుగా హల్లులు సంయుక్తములై యున్నప్పుడు మాత్రము, కడ

ఖ్యాతిగాంచిన యథ. వుల్కర్ గారి నూనెలియు యంత్రము.

నూనె గింజలనుండియు, నూనె గలిగిన సంస్కరణములను నూనెను తీయుటకు యంత్రమిదియే.

తిప్పట కడుసులభము. తనంతటతానే ఆటోమేటిగా పనిచేయును. కొద్ది ఖర్చుయే సరిపోవును. తీయబడిన నూనెతో సరిపోల్చి చూచిన కన్వెన్యెన్స్ పవరు చాల తక్కువ. అన్నిటిలోకి ఎక్కువ నూనెను తీయగలదు.

Sole Agents

VOLKART

BROS ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

ఎట్టిపరిమాణమున కైనను కావలసిన రోల్లర్ మిల్లులు, కప్పలుగా చేయుటకు సాధనములు, పిల్టర్ వెస్సులు, ఆయిల్ పంపులు, ఆమడపువిత్తులను వత్తుటకు ప్రత్యేకింపబడిన చిన్న హైడ్రాలిక్ వెస్సులు గలవు. మిల్లింగు యంత్రసాధనములలో నేది కావలసినను, నిపుణుడైన నలవాల నివ్వగలము. మీకు వలయువాటిని గురించి మాకు వ్రాయుడు మీకు సరియైనవి సప్లయిచేయుదుము.

రాబోవు మహాసంగ్రామము

భీరోజ్యోతిష్కాని దూరదృష్టి అన్నివైపుల అశుభసూచకములు

జ్యోతిష్కాస్త్రప్రకారము జూచినయెడల ముందు వెంటనే రాబోవుకాలగతియొక్క నూచన లెవ్వి?

అతిజాగ్రత్తతో గుఱించిచూడగా సంకేతము చాల యశుభసూచకముగా గోచరించుటకు నేను విచారపడుచున్నాను. మరియొక యుద్ధమునకు మార్గ మేర్పడుచు నూచనలు 1926 లో రహస్యయొడంబడికతో ప్రారంభ మగును. ఈ రహస్య యొడంబడికలు, కుట్రలు, 1927, 1928లో గూడ జరుగుచునే యుండును.

గతమహాసంగ్రామము 1914 ఆగస్టు ప్రాంతము సంభవించునను, 1918 వసంతయుతువునందే యూరోపుఖండ మందలి రాజ్యములు "యుద్ధమురాకతప్పదు" అని నిశ్చయించి యుండిననుసంగతి మరచిపోరాదు. ఆరాజ్యములు మానసికముగా అడివరకే యుద్ధములో నుండిన. "తగినయకాళము" నకు ముత్రమే యవినవలయుండెను. ఆస్త్రియా యువరాజు వాల్డెమార్క్ యాయవకాళముచేకూరెను.

సరిసమానముగా నీ విధముగానే 1926, 1927, 1928, సంవత్సరములు యుద్ధమునకు మార్గ మేర్పడుచు సంఘటనములతో నిండియుండును. అంత్యయుద్ధమునాశ్రమ మరొకొద్ది సంవత్సరములకాలమునకు రాకపోవచ్చును.

19, 25, 27, 28 సంవత్సరములలో కుజశతులు యేకరాశిగ తొలగుటయు అట్లే మరికొన్ని గ్రహములుగూడ యేకరాశిలో కేటరుయు కడుభయంకరముగాను అశుభముగాను గన్పట్టుచున్నది. ఇందువలన కుజునిచేగాని శనిచేగాని యేవిధముగానయినను జూడబడెడి దేశములన్నిటియందును ఆకాంతి పెరుగును. యుద్ధసన్నాహములకు తగినవాతావరణ మేర్పడును.

ఈ కుజశతుల యేకరాశిత్వము ముఖ్యముగా యాక్రిండి దేశముల కెక్కువగా వలించును:—బ్రిటను, జర్మనీ, జపాను, చీనా, నూసిజోనియా, రషీయా, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, రుమేనియా, బోహేమియా, హాలెండు, ఆస్ట్రీయా, బల్గేరియా, గ్రీసు, మెక్సికో, ఇండియా, అఫ్ఘనియా, నూడాన్, రోమ, పాలస్తీను, సిరియా, డమాస్కస్, అల్బేరియా, ట్రాన్స్వాలు, దక్షిణాఫ్రికా. ఆఫ్రికయాలో కొన్ని భాగములు.

విప్లవములు, సమైక్యము

పైన వివరించిన దేశములన్నిటియందును ఆకాంతి వలన, సమైక్యము, పంటలవాతసము, ప్రవృత్తి, భూవాతసము, అసాధారణముగ వేడిమిగల ఆగ్నిముఖ, భూకంపములు విస్తారముగానుండును.

కుజుని పీతృణమున కెక్కువగాలోబడు బ్రిటను, జర్మనీ, జపాను, దేశములలో అతితక్కువగా తెలియకండగనే ఆగ్నిప్రమాదములవలన భీభత్సము గలుగుచుండును. భూకంపములు, భూమి క్రుంగుట, సముద్ర కెరటములచే ముంపుడు, తుపానులుగూడ యీ దేశములలో సంభవించును. ఉల్కాపాతములు, (అసగా ఆకాశమునుండి నక్షత్రములు భూమిపైబడుట) పిడుగులుగూడ యీ దేశములందు వివరీతముగా జరుగుచుండును.

1926 మొదలు 1928 అంతమురకు నూర్యమండలమున బ్రహ్మాండమగు మధ్యలను, భూగోళావృతమయిన ఆయస్కాంత రేఖాచలనములు, అన్ని దేశములందు శీతోష్ణస్థితిగతులను తలక్రిందులుగాచేయును. సముద్ర ప్రళయము రుపానలు, భూకంపములు, జపాను, చీనా, ఇండియాలో అపారత్రాణాకాశము గల్గించును.

ఇండియాలో పంటలు విశేషముగా చెడిపోవుయొ (పజలలో ఫిటోరియా, వతకలహములు సామాన్యవిప్లవము సంభవించును.

బ్రిటీషుభారతము

బ్రిటీషుభారతము 1926, 1927, 1928 లలో పునాదులతో క్రుంగునట్లుగా చలించును. బ్రిటీషు యెగుప్టులు యంతకు పూర్వమెన్నడు కృంగిపోవంతట మనకు కృంగుట. నిర్వాహారము అపారమగుసంఖ్యలకు కుంగును. ఈ దేశము ఆత్మధిక సందిగాననలో మునిగియుండును.

విదేశీవ్యవహారవిషయమున యీ దేశముయొక్క ప్రతిష్ఠ కడుభయంకరము దెబ్బలు తగులును. తమ యధినివేశములందును, స్వాధీన దేశములందును, చాల యిడుములు పడును. తరకు ప్రతికూలముగ రషీయా పలుకుబడి చీనా, ఇండియా, పెరిషీయా, ఆఫ్ఘనిస్తాను, టిబేటు, కేములో హెచ్చుచుండును.

చీనాలో, బ్రిటీషుభారతముకృంగును. బ్రిటీషు ఆస్తివాతసమును. బ్రిటీషు ప్రవాహాళము కలుగును. ప్రాచ్యసింధులో యుద్ధయము 1926, 1927, 1928 లలో నుండును.

ఆత్మధిక (ప్రాముఖ్య) రాజ్యములకును రషీయాకును (బ్రిటనుకు ప్రతికూలము) నును. ఇట్టి యెడంబడిక 1926 జరుగుట 1926 లో యూతను జర్మనీని జరిగియుండెను) మార్చిలో సోవియెట్లొక్క "రెడ్సు" చీనాలో వ్యర్థమును ఆపయము, 1928 లలో నట్టి యుద్ధమునకు ఇండియా పురికొల్పితరదేశములందును గూడ పురిగొల్పును.

ఆఫ్ఘానీస్తాను జిల్లాఅధికారి లంచములు తీసికొనెను

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 10:—నాగపూరు జిల్లా ఆఫ్ఘానీ అధికారి లంచములు తీసికొనినందుకు నేరవాదోపేక్షుడైన టి. టి. జస్టేటుగారిచేగారణచేయుచున్నాడు. ఆఫ్ఘానీ కంట్రాక్టులవద్దనుండి తీసికొన వచ్చు ధన 1.0 లు ఓకటియను, రు. 800 లు ఓకటియను కారణములముగా ఋణావధునను ని. యానెల 80 రేడికి విచారణ వాయిదావేయబడెను.

భారతశాసనసభ

వైస్రాయిగారు సమావేశమును రద్దు పరచినదెందుకు?

తిరిగి రాయలుకమిషనుగూర్చి చర్చించుట

మృత్యు, ఏ. ఏ. 10:—భారతశాసనసభ, వైస్రాయిగారు సమావేశములను వైస్రాయిగారు రద్దుపరచిరి. సి. పూ. గాలో జరుగునట్టి డిల్లీ సమావేశమున (సెషను) చెందిన షిగమనించుట యిదివరకాచాంమైయుండెను. ఇప్పుడది రద్దువేసి సిమ్లాలో ప్రాత్యహావేశమును జరుపుటవలన డిల్లీలో చర్చించిన విషయములనే తిరిగి చర్చించి అప్పటి తీర్మానములను సవరించుటకు వీలగును. అందుచే వైస్రాయిగారు కమిషన్ను బహిష్కరించవలెనని లజపతిరాయిగారి తీర్మానము సభలో ఆమోదించబడినను కమిషనుపట్ల ఎన్నటి సహకారమును సొంకుటకు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి యత్నించుచేరమోజుని రాజకీయ వేత్తల అనుమానము దృఢపడుచున్నది. రాయలుకమిషను ఖర్చులకుగాను సబ్సిడీ ట్రాంట్లు అంగీకరింపబడుటచే సభవారు అదివరకు బహిష్కరించునీ తీర్మానించినను ఆ విషయము తిరిగి ఆలోచించుటకు యిప్పుడు సూచించినట్లుగా ప్రభుత్వమువారు యెంచుచున్నార.

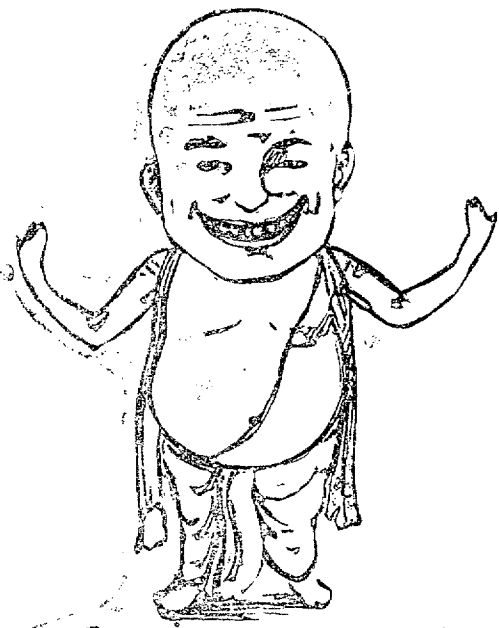
ఎసర్లీ ప్రాత్యహావేశము జూనులోను జరుగగలదు. అప్పుడు కమిషను ఉపసంఘము నెత్తుకొనుట, అనుల సభము చట్టసవరణ మున్నగునవి ముఖ్యముగ చర్చించును. మూడవ సెషను ఆగస్టులో వాయిదా. (ప్రీ. పేసు.)

ఎ. జె. పటేలుగారికి విందు

బొంబాయి, ఏ. ఏ. 11:—గౌ. ఎ. జె. పటేలుగారు భారత శాసనసభాధ్యక్షులకు బొంబాయిలో పెద్దలు కొందరు సర్. పురమోత్తమ దాసు తాకూర్దాసు, గౌ. సర్. ఫిరోజ్ నేతా, లాల్ బహరాంజీ, వాల్మీయి హీరాచండు, బారోత్తము మురార్జీ, హెచ్. పి. మోడిగార్లు మున్నగువారు సేతు సాయంకాలము చాపతి బాండుస్టాండువద్ద తోటవిందోపంగిరి. తోటంతయు చక్కగ నలంకరించబడెను. బ్యాండు వాయిద్యము జరుగుచుండెను. కొద్దిమంది ప్రేమి యూరోపీయులు గూడవచ్చియుండిరి. వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు ఎస్. డి. నూ పెటేలుగారు, ఎ. జె. బి. సక్లత్వాలా, డా. జి. వి. దేశ్మఖు, జి. బి. పెటేలు, కె. ఎం. యంపి, జమ్నూదాసు మెహతా, జి. డి. బిర్లా, సర్. ఇ. బహదూరుకులూ, వోతన్న, జోసఫ్ గార్లుగలరు. (ప్రీ. పేసు.)

హైదరాబాదు రివిన్యూకమిషనరు చనిపోవుట

సికిందరాబాదు 11:—హైదరాబాదు రహమాను గారు తెంగానాడి చి జను రివిన్యూ కమిషనరు నిన్న చనిపోయిరి. వీరు ఆర్థిక రివెన్యూ శాఖలందు చాల పెద్ద ఉద్యోగముల వేసినవాడని.

తేజోమామలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

గులాబీ మొగ్గ

అల్లమయ్య: నామూతి గులాబీ మొగ్గలై ఉందని, నా పెనిమిటి పొగుడుతాడు.

అల్లమయ్య: నాగానే వుండిగాని, గులాబీ మొగ్గలు మూడుకూడే ఉంటుంది. నీసోద మూడుకూడే.

తైము

ఒకడు: తైము ఎంత?

విద్యార్థి: ఇంకా వదలొందుకాలేదు.

ఒకడు: నిశ్చయమేనా?

విద్యార్థి: నిశ్చయమంగా కేమి? నేను పడలొందుగంటుకు బట్టికిపోవాలి. నేను బతుకుచేరకపోతే, పదొండు కాలేదన్న మాటేగా?

కుక్క

విద్యార్థి: కుక్కతోపికాదు పెట్టుకుంటాను. పెట్టెయ్యి దోపిడీ కలుగుకొనెను. ఇంతలో కుక్క పెట్టెయ్యిమీదబడి బట్ట చింపటం మొదలుపెట్టెను.

పెట్టెయ్యి: మీకుక్క మంచిదనుకున్నాను. నాబట్ట ఆంతా చింపుతున్నది.

విద్యార్థి: దానికి నక్కలను చంపడం అలవాటు. అందుచేత అట్లాచేస్తున్నది అండి.

జీతం

ఒకడు: నీకు జీతం ప్రమాదను చేసారా?

ఇంకోడు: నాపెట్టెం ఆకలిపడడాల్తో పగంవరకు చేశారు.

క్లబ్బు

ఒకడు: ఇల్లువంటి దింకోటి లేదుగదా!

ఏమి! నీ ఎవరితోనయినా పోట్లాడారా, స్నేహం.

మానేజరు: మీరు అభినయనూ న్నుట.

తాలి. నీళ్లుపమిలితే, ప్రేక్షకులు చెప్పట్లుకొడుతారు. ఒక నటుడు, హాట్లలోచేసిన భోజనాన్నిగురించి మాట్లాడుతూ ప్రేక్షకులు ఏడిచేట్లు చేసాడు.

నటుడు: హాట్లలుభార్య ఎంతయిందో తెలిసేటప్పటికి, ఏడుపువచ్చింది కాబోలు!

మనస్సు

ఒకడు: ఎల్లయ్య మనస్సు ఎంతదూరమోపోతుంది.

ఇంకోడు: ఆభయం అక్కరలేదు. ఉన్నచోటనే ఉంది. నేను చూశాను.

నిద్ర

ఒకడు: మల్లయ్య ఉపచార్యుని, చాలా ఉద్రేకంగా వున్నది.

ఇంకోడు: అందుకనే చాలమంది మధ్య మధ్య నిద్ర పోతువచ్చారు.

నమ్మకం

ఒకడు: సోమయ్య మంచివాడేనా?

ఇంకోడు: వాడిని నమ్మకు, నీ ఎదట నీపిపుబరుస్తాడు. నీనెనకాల నీముఖమాసి నవ్వుతుంటాడు.

పిండివంట

భర్త: పిండివంట ఏం బాగాలేదు. ఏమత్రం రుచిగా లేదు.

భార్య: నేను పాకకాస్త్రప్రకారంగా చేశా. అట్లా చేస్తే బాగుంటుందని పుస్తకంలో వున్నది. మీసాలికలోనే ఏదో లోప ముందనుకుంటాను.

టోఫీ

విద్యార్థి: నేను పెట్టుకున్న టోఫీనుదిరిది, మీదగ్గర దొరకతుందా?

అంగడివాడు: అటువంటి మురికిది దొరకదండి. పరి శుభ్రమయింది కావలినే దొరకతుంది.

జవాబు

ప్రీడరు: అలేదన, ఎప్పుడయినా ప్రతివాది చెప్పినట్లు నువ్వు చెప్పేవంగతిని విన్నవాళ్లు కాని, చూసినవాళ్లు గాని, లేరని ఇంకోకోర్టులో నువ్వుచెప్పినవంగతిని నిజమా అబద్ధమా? అవును, కాదు అని మాత్రమే చెప్పాలి.

వాది: ఏమి, అవును, కాదు?

చెవులు

ఉపన్యాసం జరుగుతుండెను. ఓగ్గరగా మాట్లాడండి అని పుల్లయ్య కేకలుపెట్టెను.

ఉపన్యాసకుడు: మీచెవులు పొడుగ్గానే ఉన్నవి. వినపడుతుంది, ఊరుకోండి.

తప్పు

తండ్రి: నేను చెప్పింది తెలిసిందా?

కొడుకు: తెలిసింది. నేను తెలివిజూపినే, నీద్వారా వచ్చిందంటావు, నేను తెలివిరక్కవగా ఉంటే. నాదేతప్పు టావు.

గిన్నె

పాపయ్యకు కనుపిల్లలు పుట్టారని తెలిసి, క్లబ్బువాళ్లు వెండిగిన్నెను బహూమానం చేసిరి.

పాపయ్య: చెండిగిన్నె నావద్ద కాళ్ళతోగా ఉంటుందా, లేకపోతే మూడుపళ్లదాకా ఇట్లా జరిగితే గాని, గిన్నె నాకు రాదా?

దురదృష్టం

రామయ్య: మాపిల్లవాడు నాపోలికగా ఉన్నాడా?

సోమయ్య: దురదృష్టంచేత, అట్లాగే వున్నట్లున్నాడు.

నాటకం

నాటకం బాగుండలేదు. మొదటి ఆంకం పూర్తిగాక మండే, చాలామంది నెట్టిపోయిరి. మానేజరు అన్ని తలుపు లూ మూయించెను.

జనులు: మేముపోవాలి, తలుపుతీయి.

బంట్లోతు: ముందు ఆడవాళ్లను పిల్లలను పంపించి, ఆపివెట్టుట మొగవాళ్లకు తలకాయ మని, మేనేజరు చెప్పాడండి.

గొంతు

ఒకడు: నీదగ్గర ముందుపుచ్చుకో. మీ నాయన గూడ గొంతుజబ్బుకల్గితే చనిపోయినాడని చెప్పితే.

ఇంకోడు: అది ఇట్లాంటిజబ్బు కాదు. మానాయనను ఉరిదీశారు.

పథ్యము

వైద్యుడు: ఎట్లావున్నావు?

కోగి: ఒళ్లు నయగా లేండి.

వైద్యుడు: నేనుచేసినవల్లం చేశావా?

అవేదీనాలి. నేను ఏమిలింటే అరుగతనో, కోగి: అట్లాగే తిన్నాను.

మూడు మట్టివుండలు, ఒక నారింజపండుకోలు, ముక్క నమిలారు. ఒక పెన్నలు

చేపలు

ఒకడు: చేపలు కొత్తవా?

అంగడివాడు: అజాకు నాలుగు.

ఒకడు: కొత్తవా అని నేను అడుగుతున్నాను అంగడివాడు: నీటి జననమరణాల లేక్కలు నీ గుంట అను జమిందార్ గ్రామములలో మాగాణిసాగుబడికి తగిన చూసి రాలేదండి.

అద్దాలు

ఒకడు: ఎందుకయ్యాకళ్ళకు అద్దాలు పెట్టుకుంటావు?

ఇంకోడు: దృష్టి కొంత మృదుగా ఉందండి.

ఒకడు: బుద్ధిమంధంగా ఉన్నందుకు నెత్తిమీదకూడా అద్దాలు పెట్టుకోరాదా?

మోటారు

మేజిస్ట్రేటు: గంటకు ఆరవైమైళ్ళు చొప్పున మోటారు బండిని నడిపిస్తున్నావని, చార్జీవచ్చింది, ఏంకా రణం చెప్పుతావు?

మద్యం: బండినాడికానండి, అందుచేతవ్వంతదా రు కనుక్కోకుండా ఉండడానికి, పరిగెత్తించ వలసి వచ్చిందండి.

విషయాలు

ఒకడు: నాకు ఒకటి రెండు విషయాలే తెలుసు.

ఇంకోడు: రెండోవిషయం ఏది?

కృతజ్ఞత

మద్యం: ఇవ్వారో మీసహాయం లేకపోతే నాగతి ఏమయ్యేదోగదా?

ప్రీడరు: ఏమయ్యేదా? అయినా పంపత్సరాలు వడ్డించే వారు.

జూదం

రామయ్య: నీమొగుడు జూదమాడుతాడు.

సోమయ్య: ఆడుతాడుగాని నవ్వం ఎప్పుడూపడడు. అందుచేత ఎవరూ ఆడేపించరు.

బాకీ

మనసలు: అయితే బాకీ ఎట్లా చెల్లిస్తానంటావు?

ప్రతివాది: నేను చెల్లిస్తాననలేదు. వాది చెల్లించ మంటాడు.

ఆట

ఒకడు: ఉవ్వు టెన్నిసు ఆటలో ఓడిపోయానా నీ నడకా వైఖరి బాగున్నాయి.

ఇంకోడు: వీటికోసం కోకూ పడిపాలు తాగుతాను.

తుపాను

భార్య: రాత్రి తెల్లవార్లు తుపానుగాలి పిచింది నుమండి.

భర్త: నన్ను ఎందుకు లేకలేదు? తుపానుగాలి ఉంటే నాకు నిద్రపట్టనేవట్టు.

కేసు

ఒకడు: మల్లయ్య కేసులో వివాదమేమిటి? కేసు ఎన్ని కోర్టులలోనో తిరుగుతున్నది.

ఇంకోడు: కుక్క ఎవరిదని, వ్యాజ్యం. ఇప్పటికి ఇద్దరికి తెయ్యురూపాయిలు ఖర్చయినాయి.

ఒకడు: అయితే కుక్క ఎవరికి వస్తుందనుకుంటావు?

ఇంకోడు: కుక్క చచ్చిపోయి ఏడాది అయింది.

అల్లరి

తల్లి: ఇంక అల్లరిచేస్తుంటే, నీకు పుట్టేపిల్లలుకూడా అల్లరివాళ్లు అవుతారు.

దారిక: అయితే నువ్వు అల్లరిదానవేనా?

కోడం

పెనిమిటికి కోపంవచ్చి ఖచ్చితుకు పెట్టుకుంటాను. భార్య పిలిచెను. అంతటితో పెనిమిటి కోపం తగ్గెను.

పెనిమిటి: ఎందుకు పిలిచావు?

భార్య: తలుపు వెయ్యకుండా పెట్టుకున్నా కేమి?

దానం

బాటసారి ఎల్లయ్యను పలకరించెను.

ఎల్లయ్య: ఆచెట్టుక్రింద కూర్చున్న మనిషి చాలావీడది. నువ్వు ఎన్నికానులు ఇస్తే నేను అన్నిరూపాయి లిస్తాను.

బాటసారి: అట్లాగే నేను ఇరవై కానులు ఇచ్చాను.

ఎల్లయ్య: నేను ఇరవై రూపాయిలు ఇచ్చాను, చూసుకో.

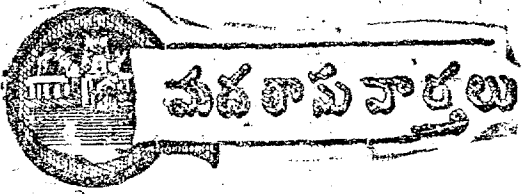
బాటసారి: నీకు మతి పోయిందా?

ఎల్లయ్య: నీకే పోయింది, ఆమనిషి, చూడమే.

NOTICE

ఏలం నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలకాలోని గ్రామపంచాయతీ, దూరము 400 యకరముల భూమి లాట్లుగా ఈనెల 21, 22, 23 వ తేదీ, పదవ గ్రామములలో ఏలం జేయబడును. వలయు పదవ ధీ నేటిలలో అప్పటికివచ్చి ఏలంలో పాటపెట్టవచ్చును. ఈ ధీలలో ఈలోవల తనిఖీచేయవచ్చును. ఆ భూముల నుగురించి యెయ్యములను నిచారించువారు ఆ గ్రామముల ప్రాప్తి టురు గు టి. ఏ. వెడటరామయ్యగారికి (ఎవరెప్పుడైతే) చూసి తెలిసికొనవచ్చును. 4720

మహాపాపవాదలు

సెలవుదినము: 4-6-28 తేదీ సోమవారము నక్షరము

చాకలిపేటలో అల్లరి-గత రాత్రి జరిగిన అల్లరిలో నలుగురిని పట్టుకొని బాళిమనారు మేజస్ట్రేటుగారిపై దెబ్బ, ఒక్కొక్కరికి రూ 7-జరిమానా విధి:పబడినది.

మదరాసు యూనివర్సిటీ సిండికేటు నూతన సభ్యుడు: మి. రా. కె. ఎ. సలకంకాస్త్రిగారు, ఎమ్.ఎ., ప్రిన్సిపాల్, క్రిమినాలజీకాలేజీ, చిదంబరము, సిండికేటు కోక సభ్యునిగా నెన్నుకొనబడిరి.

విదేశ ప్రయాణికులకు ప్యాసుపోర్టులు: 20-4-28 నుండి మదరాసు కలెక్టరుగారుమాడ ప్యాసుకాళ్లు ప్రభుత్వకార్యదర్శిలోపాలు విదేశ ప్రయాణికులకు ప్యాసు పోర్టుల నొసగెదరు.

హిందూధర్మపరిపాలనాసభవారిస్యగతము: నేడు లాలాజీగారిని వైసభా కార్యదర్శులు బేన్ బిట్టి ప్రేమ సువర్ణ కలిసి గౌరించెరి. ఆస్పృశ్యత, ఆతి బాల్యవివాహములు మున్నగువానిని గురించి సంప్రదించెరి.

మదరాసులో మరణసంఖ్య: 7-4-28 లో అంతమగు వారమున 15 గురు మరణము, 1 రు కలరా, 2 రు అల్లము, 1 రు ఇన్ ఫ్ల్యుయెంజా 29 గురు మలేరియా, 15 గురు తదితరజ్వరములవలన మరణించెరి.

చింతాద్రిపేట నత్కాలక్షేపనభ-సంగీతప్రదర్శనం: 18-4-28 తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు స్వామిశాయకనుగోడు నెం|| 106 (శ్రీకంఠనిలయము) వద్ద తమిళసంవత్సరాదివంశుగ సంవత్సరము చిత్రాక్షర ముద్రాపాదంగా-గాత్రము, మధుర ముద్రాపాద్యులుగారు-ఫిడేలు, మద్రాసు కలెక్షనాయకరుగారు-మృదంగం.

నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య: అసంతృప్త పాలకసంఘమువారి తీర్మానము సంగీకరించ వారి యాధీనమునన్న ప్రదేశములో నిర్బంధప్రాథమికవిద్య మూత్రమున వయసువచ్చిన బాలబాలికలందరియెడల 16-4-28 తేదీనుండి అచులులో నుంచుటకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించెరి.

ప్రాతనేరస్థుడు అరెస్టు చేయబడుట: కందమ అనాథుడు తప్పత్రాగి ఒక పోలీసు భటుని చాకుతో భయకెట్టిపండువలన అరెస్టు గానింపబడి రాయపురంఆసువత్రిలో నుంచబడినది. ఈతనికి దిమ్మతీరుకకు వైద్యాధికారులు వదలరట.

జన్మినువత్సరహిరంగనభ: పురకాకము హైకోర్టునందు గల అన్నదాన సమాజమువద్ద రేపు సాయంత్రము గ 5-30 కు ఒకబహిరంగ సభజరుపబడును. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులగుర్చి యువ న్యసింతురు, పీదప జన్మినువత్సర చెన్నపురి కాళికు 4 అకాలు ఇచ్చినవారి సంకలిని సభ్యులుగా తీసికొందురు.

కారీరకవ్యాయామప్రదర్శనము: మదరాసు కారీరకవ్యాయామ బోధకసంఘ యాజమాన్యమున పి. ఎన్. హైస్కూలునందు తే 18-4-28 సాయంత్రము గ 4-30 కు వ్యాయామ ప్రదర్శనము జరుగబడును. జి. ఎఫ్. అంద్రూసు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు పాకాలలందు వ్యాయామవద్దలిదాని ఉపయోగముగురించి ఉపన్యసించురు. డి. బి. ఆస్ట్రీరత్న టి.ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరు, బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షత వహించురు.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు రద్దుపరచుట ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన: కృష్ణాజిల్లాబోర్డు తన క్రమమైన విధులను నెరవేర్చుటకు తగిన సామర్థ్యములేనిదని ప్రభుత్వమువారు ఆబోర్డును 20-4-28 తేదీనుండి రద్దుపరచి మరియొక బోర్డును నియమింపవలసిన దని యజ్ఞాపించెరి.

ఒక స్త్రీ నమ్మద్రమునబడి మరణించుట: దక్షిణ సముద్రతీరమున 25 ఏండ్ల వయస్సుగల యొక స్త్రీ కళేబరము నేటి ఉదయమున కనబడినది. ఆమె వృత్తాంత మేమియును తెలియదు. ఆంధ్రస్త్రి అని నమ్మచున్నారు. ఆమె శరీరము దెబ్బ గాయములును కానరావు.

బాలుడు రైలు క్రిందపడి మరణించుట: నిన్న సాయంత్రము సుందరనాయక ఆసు వదియారేండ్ల బాలుడు వైదాపేట రైల్వే క్రాసింగువద్ద రైలుక్రిందపడి కాళ్లు రెండును తెగిపోయినవి. అతనిని జవరలు ఆసువ రికి వెంటనే గొనిపోయిరి. మరణించెనునేపటికి ఆతడు మరణించెను.

తిరువళ్ళి క్షేణి సంగీతసభ-కాలక్షేపము: 18-4-28 తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు తిరువళ్ళి క్షేణి పెద్దపీఠి నెం 81 (కారదాహాలు) వద్ద తమిళ సంగీత సభ రాది పండుగసందర్భమున శ్రీమతి బిన్నీ బాయిగారు వత్సలాక శ్యామసుగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

తిరువళ్ళి క్షేణిసంగీతసభ-సంగీతప్రదర్శనము: 15-4-28 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలం 4-15 గంటలకు తిరువళ్ళి క్షేణి పెద్దపీఠి 81 (కారదాహాలు) వద్ద శ్రీమతి శరనానికి (కంభకోణం బ్రాహ్మశాస్త్రి) గారు గాన ప్రదర్శనము జరిపెదరు.

శ్రీ సంగీతశాల: మద్రాసు జార్జిటవునులో తంబు చెట్టిపీఠిలోని 312 నెంబరు ఇంటివద్ద నాగప్పచెట్టి పిల్లయారు గసంతముంటవమువద్ద రేపు శుక్రవారం 18-4-28 తేదీ సాయం కాలము 4-30 గం|| లకు వై సభవారి యాజమాన్యమున నుబ్ర వ్యాకాస్త్రిగారిచే విజాగామము సల్పబడును.

రాకపోకలు: గౌ|| సర్ జార్జి రై నీ గారు 18-4-28 ని మదరాసు వచ్చెదరు. 20గి 21-4-28 ని బాంబాయి నుండి సిమ్లా వెళ్లెదరు.

రె. జనరల్ సర్ విలియం హెరికరుగారు, మేజరు జవరలు ఇ. ఎఫ్. ఆర్. ఆర్. ఎఫ్. ఎల్. జస్టిస్ గార్డన్ 19-4-28 కి మదరాసువచ్చి ఆమరునటి దినము బెంగళూరు అచ్చుటనుండి 25-4-28 ని పూనాకు వెళ్లెదరు. జె. బి. బ్రాను బి. సి ఎస్. గారు నిన్న రాత్రి మచిలీ పట్నము, కొల్లెంగోడ్ రాజాగారు ఉలవకోడు, వెంజుగిరి రాజా వారు వెంకటగిరికి వెళ్లిరి.

లాలాజీగారికి మదరాసు పౌరుల స్వాగతము: మదరాసు పౌరులనేకులు నాయకు లగు పి. ఎస్. ముత్తరంగ మొదలియారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, ఎన్. ఎస్. వరదాచారి, డి. కొళండై, కె. భావ్యంగార్లతో కలిసి నేటి ఉదయమున నెంట్లలు ప్రేమనువద్ద శ్రీయుత లాలా లజపతిరాయగారిని వీడ్కొని స్వాగతమొసగిరి. లాలాజీ రైలు లోనుండి దిగిన వెంటనే సందేహతర శబ్దములు మిన్నుముట్టుచుండ శాతరి కంతమున నొక పుష్పమాలికను వేసిరి. లాలాజీ గారు మాడరను హిందూహోటెలునందు బసచేసిరి. నేటి సాయంత్రము తిలకుపుట్టుమన సభలోనుపన్యసించి వెంటనే తంజావూరి కేగెదరు.

ఆంధ్రనువీధిలో అగ్ని

కాగితములవర్తకుని కొట్టు కాలిపోవుట గతరాత్రి ఆంధ్రనువీధిలో (బాట్లబాం) పి. సి. ఇ. డి. స్వామి అంతుకంపె అను కాగితములవర్తకుని కొట్టులో నగ్నిపుట్టి పర్యమకు భిష్మయెక. నుమాగు నాలుగైదుశేల రూపాయలు నష్టముగలిగినదని తెలియుచున్నది. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సయ్యదుగారు ప్రైరుఇంజనులను వెంటనే తెప్పించి చుట్టు ప్రక్కల కాగితపు కొట్లవరకడ యాఅగ్ని వ్యాపించువండ ఆర్పివేయించిరి. తెల్లవారుఝామున గం 3-45 లకు ప్రైరుఇంజను అగ్ని ని.ఆర్పివేసి వెళ్లిపోయినవి. మరొకగంటలో మరల అగ్ని అచ్చట నే రగల్కొని పెద్దమంటలు వచ్చుచుండెను తిరిగి ప్రైరుఇంజను లు వచ్చి యాఅగ్నిని నిశేషముగా నార్పివేసెను.

ఆంధ్రనువీధిలో నగ్నివలన ఆ కాగితపు వర్తకునికి రూ 20 శేలు నష్టముకలిగినది. అచ్చటనున్న సామగ్రియంతయు ఇన్నూస్టరు చేయబడియొండెను. అగ్నిక కారణము తెలియదు. డిప్యూటీకమిషనరు రామానుజ అయ్యంగారు దర్శాపు చేయుచున్నారు.

కీ|| శే|| పి. రాజగోపాలాచారిగారి స్మరణ

విక్టోరియా పబ్లికుహాలులో సభ నిన్న సాయంత్రము విక్టోరియాపబ్లికుహాలులో సర్ ఆలెగ్జాండరు మన్రోసాలాచారి యధ్యక్షతక్రింద కీ|| శే|| సర్ పి. రాజగోపాలాచారి, కీ|| శే|| టి. సదాశివ.మ్యూరుగార్ల సంస్మరణార్థముక సభ గానింపబడినది. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారు, డి. బి. గోకండరావువయ్యగార్లు కూడ వచ్చిరి.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసాంతమున ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, గోవిందరావువయ్యరు, డా|| నరేశ మొదలియారు, ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగార్లు కీర్తి కేళులగు సర్ పి. రాజగోపాలాచారి గారియొక్కయు సర్ టి. సదాశివ అయ్యగారుయొక్కయు శుశూములవర్ణించుచు నీయరువురును దక్షిణభూమిలో శ్రేష్ఠతమమైనవారియందు అగ్రేపరు లని వక్కాణించిరి. అందు రాజగోపాలాచారిగారు మొదట డిప్యూటీకలెక్టరుగా ప్రవేశించిరి. తరువాన్ముగారు, కొచ్చిను, స్వదేశసంస్థానములందు దివానుగాపనిచేసిరి. మదరాసు కాసినసభకు అధ్యక్షపదవిని పొందిరి. సదాశివఅయ్యరుగారు న్యాయమూర్తిలు గ వ ని చేసి ప్రజలందరి విశ్వాసమునకు పాత్రులైరి. ఈ ఇరువురును సంఘ సంస్కర్తలే. అందు సదాశివఅయ్యరుగారు ముఖ్యులు అని నిర్వచించిరి. ఈ ఇరువురి మహానుభావుల మరణమునకు సభవారు తమ విచారమున చెలువును నొక తీర్మానమును గానించిరి. అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

పంజాబుహత్యల దినము

బాలీయవారపు ఆఖరు బహిరంగసభ రేపుసాయంత్రము 6 గంటలకు తిలకుపుట్టుమనందు బాలీయవారపు ఆఖరు బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీయుతులు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, లాలా లజపతిరాయగారు తదితర కాంగ్రెసు నాయకులును పంజాబ్ హత్యల దినము (జవియన్ వాలా బాగ్) ను గురించి యుపన్యసించురు.

కార్పొరేషనువారి ప్రాథమిక బాలికాపాఠశాలలు: మదరాసు కార్పొరేషను వారు 14-4-28 తేదీని ఉదయం 8-30 గం|| సరవలపెరుమాళ్ కోవిలపీఠి (కిల్కాకు) లోను 16-4-28 తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు హుస్సేను మేస్ట్రీపీఠి (రాయపురము)లోను రెండు ప్రాథమిక బాలికా పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నారు. ఇచ్చట బాలిక లందరకు నుచితముగా విద్యగలపబడును.

శ్రీనగరు, ఏప్రిల్ 11: గోవనప్రభువు బట్టరుసంఘ సభ్యులు కాష్మీరు రెసిడెంటు సర్ వెస్లి స్కాట్లుగార్లకు కాష్మీరు మహారాజాగారు విందుగానించిరి.

హిజ్ ఎకాల్ పెడ్ హైనెస్ ది నైజాము గ్యారంటీడ్ షేర్ రైల్వేస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

నోటీసు బెజవాడ - ఎఱ్ఱపాలెం, దొర్నకల్- కొత్తగూడెము నేష్టునుల మధ్యమామూలు ప్రకారమే బంధుపోవుచున్నవి.

బెజవాడ- ఎఱ్ఱపాలెం నేష్టునులకు మధ్య పటుల్ సెర్విసును, దొర్నకల్- కొత్తగూడెము నేష్టునులకు మధ్యమిక్సెడ్ ట్రెయినులును 4-4-28 తేదీనుండి టైమ్ టేబిల్ సబ్జిక్టులోనున్న కాలపరిమితి ప్రకారము పోవుచున్నవి.

ఉత్తరపునసరించి ఆఫీసు సికంబాబాడు జి. పెద్ది ట్రాఫిక్ మేనేజరు

ప్రకటన

జలియనువాలాబాగు సంస్కరణదిన మగుటచే, రేపు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

కొత్త యెత్తు

ప్రధికారులు సంస్కరణముల కెట్టియర్థము నయి నను దెచ్చిపెట్టగలరు. ఎట్టి ఆచారముల నయినను భగ్న మొనర్ప గలరు. ఇట్టి స్థితిలో, ఏదియో యొక రీతిని సైమను కమిషనును బలవం తముగ జొప్పించుట వింతగాదు. భారతశాసనసభ వారు మొదట సైమను కమిషనుపట్ల అవిశ్వాసము జూపిరి. రెండవమారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి. ఏదేశమునం దయినను ప్రజాప్రతినిధిసభవా రీతిని తమ యభిప్రాయమును అనందిగముగ వెల్లడిజేసిన పిమ్మట, ప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును విడిచి, సభాతీర్మానమునకు కట్టుబడి యుందురు. అట్టి యోగ్యత హైందవవాధికారవర్గమునకు కనుపించుట లేదు. మరల మరల నాసమస్యనే ముందుకు తెచ్చి ఏదియో యొకరీతి జయముగాంచవలెనని వీరు ఎ చుచున్నారు. భారతశాసనసభ్యులలో పలువురు వెడలిపోయినపిమ్మట, సైమను కమిషనువారి కిదివర కయిన ఖర్చుకుగాను, ప్రభుత్వమువారు సస్టి మొంటరీ గ్రాంటును గోరిరి. తమ యభిప్రాయమును స్పష్ట ముగ నిదివరకే చెలిపియుండుటచే, తామిచ్చర్చ యందు పాల్గొనజాలమని, కాంగ్రెసు పక్షనాయకు లగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తేటపరచిరి. సస్టి మొంటరీ గ్రాంటును శాసనసభవా రామోదిం చినను, వెనుకటి తీర్మానముల నిది బాధింపదనియు, శాసనసభాభిప్రాయ మిదివరకే స్పష్టముగ వెల్లడి యయ్యె ననియు, అధ్యక్షులగు గౌ. పటేలుగారు నిర్ణయించిరి. అయినను ప్రభుత్వమువారు మాత్ర ము, సస్టి మొంటరీ గ్రాంటుపట్ల జూపిన ఆమోద మును, సైమను కమిషనుపట్ల ఆమోదముగనే భావించి రని తెలియుచున్నది. సుబ్రహ్మణ్యముత్రి గారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించి నపుడు, తగినంతమంది సభ్యులు నిలువబడని కారణముచే, మదరాసు శాసనసభ సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును రద్దుజేసికొనెనని, గవర్నరుగారు భావించి మిగిలిన మంత్రులను రాజీనామా నీయగోరుట ఎటు లున్నదో, ఇండియా ప్రభుత్వవైఖరియు అటులే యున్నది.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకును సైమను కమిషను బహిష్కారతీర్మానమునకును సంబంధము లేదని ఇన్స్పెక్షనరాజుకులగు సర్ పానగల్, డి.బి. కృష్ణశాస్త్రిగారు తేటపరచియుండిరి. కానిలాభ మేమి? ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయమును

మార్పుకొనజోరు. భారతశాసనసభ క్రమక్రమముగ లొంగిపోవునని ఎంచిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సెలెక్టు కమిటీ యేర్పాటు నేతీరున నయినను ఈ సభద్వారా కొనసాగింప పట్టుబట్టుట వింతగాదు. ఇంతవరకు డిల్లీలో జరుగు భారతశాసన సభయే సిమ్లాలోగూడ కొనసాగుననియు సభ యంతటితో యంతరింప దనియు అంగీకరింపబడుచుండెను. డిల్లీ సభలో నిరాకరింపబడు తీర్మానములను సిమ్లాసభ లో ప్రతిపాదించ వీలులేదనుకట్టపి వర్పడియుండెను. కాని రాజప్రతినిధిగారు డిల్లీసభ అంతరించినటుల ప్రకటించిరి. దానిని “ప్రారోగ్” చేసితిమని ప్రకటించిరి. దీనిఫల మేమగునో యూహించవచ్చును. సైమను కమిషను కూర్చి సిమ్లాసభలో మరల చర్చింప వీలగును. సెలెక్టు కమిటీ నేర్పరచుటకు వీలగును. ఈరీతిని భారతశాసనసభను తృణీకరించు ప్రయత్నము జరుగనున్నది. మేము నిన్నటిదినము నూ చించినటుల శాసనసభ్యులు తమస్థానములను వదలక ఎల్లరును హాజరై సెలెక్టు కమిటీ ఏర్పాటును నివారించుట యవసర మగును. శాసనసభవారు జేయు సక్రమాందోళనమునందు విసువు విరామ ముండగూడదు. ప్రభుత్వమువారు రెండు పట్టుదల జూపుచున్నారో, ప్రజాప్రతినిధులును అంతపట్టుదల జూపవలయును. శాసనసభలలోనే గాక వెలుపల గూడ బహిష్కారప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగ వలయును.

ప్రకాశం పుత్రుగారు గోరినటుల, బహిష్కారమును వెనుకటికన్న నెక్కుడు జయప్రద ముగ సాగింపవలయును. ఈమారు కమిషనువారు సాత్వ్యముగూడ గైకొందురు. ఏపక్షమువారును సాత్వ్యమియకుండునటుల ప్రోత్సహపరుపవలయును. బహిష్కారావశ్యకత నంగీకరించిన యన్ని పక్షముల వారును, దేశమునందు ప్రబోధము గలిగింపవలసిన సమయ మిదియే. బహిష్కారప్రచారముతో బాటు, నిర్మాణకార్యక్రమమును గూడ కొనసాగించి ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసమును బలపరచి వారిశక్తిని పెంపు జేయ వలయును. కాంగ్రెసుసంఘములపై గల బాధ్యత అపారము. ప్రజలలో బహిష్కార భావము బలపడుచో, వారు తమ ప్రతినిధులకు సందేశము నంపగలరు. ప్రతినిధులు వక్రమార్గముల ద్రొక్కకుండ కాపాడగలరు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారయినను, శాసనసభల నిబ్బంది పెట్టుటవలన ప్రయోజన ముండదు. శాసనసభ లొకవేళ బహిష్కారముగ ప్రవర్తించినను, ప్రజలు తమకోర్కెలను విడువజాలరు. బహిష్కార మంతరించిన దనియు, తమకు అపూర్వస్వాగత మొనగబడె ననియు, సైమను గారు ఇంగ్లండులో ప్రగల్భముల బలికి కొంతకాల ము బ్రిటీషు ప్రజలను భ్రమపెట్టవచ్చును. కాని, భారతీయులు తమనీతిను విడువనిచో, ఇంగ్లండు నను నిజమును గ్రహింపక మానదు. తెల్ల కమిషనును తొలగించినగాని ప్రయోజనము లేదని, కను గొనకమానదు. ఈసంగతినే, తొమ్మిదవతేది “పయో నీరు” పత్రిక తేటపరచెను. తెల్లకమిషనును మొదట సమర్థించిన పయోనీరు పత్రిక దానివలన గలిగిన దుష్ఫలములను పిమ్మట గ్రహించినది.

పయోనీరు వ్యాసములు ఇంగ్లండులో కొంత వరకు ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నవి. సైమను కమి

షనుకు హిందూదేశము స్వాగత మొనగె నను వార్తల కివి విరుద్ధముగ నున్నవి. సైమనుగారి ప్రకటనలు వట్టిబూటకము లని యివి చెబుచున్నవి. ఆంగ్లో-హైందవపత్రిక యనత్యమాడునా యని, బ్రిటీషువారు సందేహించుట వింతగాదు. సైమను కమిషనుపట్ల ప్రజల విముఖత ఏమాత్రము తగ్గలే దనియు, ఇంకను అంగప్రాయముగ ప్రవర్తించవల దనియు పయోనీరుపత్రిక బ్రిటీషువారిని మందలించు చున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలను కొంతకాలము మోసపుచ్చవీలయినను చిరకాల మటుల గావించ వీలులే దనియు, సత్యము నేడుగాకున్న రేపయినను వెల్లడి గాక మానదనియు, హైందవ సమస్యను తృణీకరింప వీలు లేదనియు పయోనీరుపత్రిక హెచ్చరించుచు, భారతీయులలో మితవాదులను సంతృప్తిపరుచుట యవసరమనియు గోరుచున్నది. కాని, పయోనీరు పత్రిక తన ప్రాతవాసనలను విడువజాలకున్నది. ఈ పత్రిక సూచించిన వైస్రాయీకమిషను ఏర్పాటు, ఏపక్షమువారిని తృప్తిపరుపజాలదు. మితవాదనాయకులగు సర్ నర్రూగా రిట్టి ఏర్పాటు నిదివరకే నిరసించిరి. ప్రజాభిప్రాయముతో నింకను దాగుడు మూత లాడుటవలన పాలకులకు లాభముగలుగదు. రాండుటేబిలు సమావేశము నేర్పరచుటదప్ప మరి యొక ప్రతిక్రియవలన ప్రయోజనముండదు. “ఫారిన్ అఫైయర్స్” అను పత్రికకు వ్రాయుచు, సర్ పి. యన్. శివస్వామి అయ్యరుగారు ప్రభుత్వమువారి మిలిటరీవిధానమును ఖండించిరి. భారతీయులహక్కులను బ్రిటీషువారు రెటుల నిరసించుచున్నారో చెలిపి న్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, యిట్టియిక్కట్టు లన్నియు దొలగ వని శివస్వామి అయ్యరుగారు చాటిరి.

మితవాదుల యభిప్రాయ మెటు లున్నదో పయోనీరుపత్రిక యీవ్యాసముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇకమీద బేరములకు వీలులేదని సైమనుగారు తమకడకటిప్రకటనమున చెలిపిరి. వ్రేటుమెరు పత్రికావితేఖకుగూడ సైమనుగారి ప్రకటన స్థిరమని తెలుపుచున్నాడు. అందుచే స్థిరవిషయమును స్థిరనిశ్చయముచే నెదుర్కొనుట ప్రజలధర్మము. ప్రజలీనమయమున బహిష్కారనిశ్చయమును విడనాడక న్వరాజ్యసంపాదనకై అప్రమత్తులై పాటుబడుచో వారికోర్కెలు ఎన్ని సైమను కమిషనులు వచ్చి అడ్డగించినను నెరవేరితీరును. భారతశాసన సభను “ప్రారోగ్” జేసిరనువార్త మద్రాసు మెయిలుపత్రికను సంతసమున నింపుట వింతగాదు. నరియైనమార్గ మవలంబింపబడెనని తెలిపి యీపత్రిక ఆనందించుచున్నది. రాబోవు భారతశాసనసభలో రాజప్రతినిధిగారు కొంత మార్పును సూచించెద రనియు రాజప్రతినిధికిని ఇండియామంత్రికిని భిన్నాభిప్రాయ మేర్పడె ననియు మొవడిన వదంతులు నిజమయినను దేశము తృప్తిజేడదు. నిర్భక మగు ఏర్పాటులను సూచించిన మాత్రము ప్రయోజన ముండదు. హిందూదేశ మేకగ్రీవముగ కోరుచున్న కోర్కెలను గౌరవించుట ఇంగ్లండుకే లాభకరము. వీనిని ఎదుర్చుకొలదియు ఇంగ్లండు తనగౌరవమును నిలుపుకొనజాలదు. హిందూదేశమును సమాధాన పరచెడియవకాశమును బోగొట్టుకొనుట సహజము. ఏది ఎటులున్నను హిందూదేశ విశాసమయమున దిగ్విజయము గాంచు నని నమ్మెదము.

వికమత్యము

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేతరులకును, తక్కువలకును, సంఘములకును మధ్య వికమత్యమిదివర కవసర మగుచో, ఇప్పుడు మరింత అవసరమగుచున్నది. వివిధసంఘములవారును, వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారును తమతమభేదములను దేశభక్తిలో లీనము చేయవలసినయవసరము గలదు. ప్రాతసంగతులను త్రవ్వెత్తి కయ్యములను పెంచుటవలన, ఎవ్వరికిని లాభముండదు. దేశక్షేయమును మరచి, ఎవరి హక్కుల గూర్చి వారు పట్టుకల సూపుచో, ఏమని యు కొనసాగనేరదు. తా బట్టివకుండేటికి మూడే కాళ్ళని వాదించువాడు, దేశాభివృద్ధికిగాని, స్వకీయాభివృద్ధికిగాని తోడ్పడజాలరు. దేశమునందే మాత్రము చీలిక ఏర్పడినను, మూడవవారికి మాత్రమే లాభించును. ఇరుపక్షములును తీరిని నష్టము గాంచెదరు. హిందూమహమ్మదీయసంఘర్షణము వలన, హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని, బాగుపడలేదు. అధికారవర్గముమాత్రమే బలపడినది. సైమనుకుమిషను నియామకము బోలు నష్టములు దేశమునకు వాటిల్లినవి. పంజాబు రాష్ట్రము మహానభ కాహ్వనసంఘాధ్యక్షులుగ నుండి, డాక్టరు కిష్టూగారు చేసిన ప్రసంగము, జాతీయసఖ్యము నాశించెను. కాంగ్రెసు మహాసభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ బెట్టుకొనియున్నారు. ఇందుకు ప్రధాన సాధనము జాతీయ సఖ్యము. డాక్టరు కిష్టూగారు జాయింటు నియోజకవర్గములను గోరుచు, మతము ననుసరించి రాజకీయపక్షము లేర్పడగూడదని, నొక్కివక్కాణించిరి. వివిధమత పక్షములవారును, కాంగ్రెసునందు జేరవలయునని, కిష్టూగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరి హెచ్చరిక అమూల్యమయినది. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ దీని ననుసరించుట మేలు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును రాజీగుదుర్పుటకు జేసినప్రయత్నము లింకను సఫలము గాంచలేదు. అఖిలపక్షసమావేశమువారు శక్తివంచనలేక పాటుబడిరి. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ వీరిప్రయత్నములకు తోడ్పడుట వివేకము. జబ్బల్ పురము నందు జరిగిన హిందూసభలో అఖిలపక్ష సమావేశ తీర్మానములు నిరాకరింపబడుట శోచనీయము. నాయకోత్తము లగు పండిత మదనమోహన మోళ వ్యాగారు గావించిన హెచ్చరికనుగూడ సభవారు త్యజింపకుట విచిత్రము. డా॥ మూంజీప్రభృతులు తాత్కాలికావేశమునకు లోనుగాక ప్రస్తుతపు అక్కరలగూర్చి పునరాలోచన నేయుట వివేకము. నేతగోవిందదాసు మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు హిందూసభాతీర్మానములతోనేకీభవింపజాలమని ప్రకటన గావించిరి. ఇట్టి విషమసమయమున దేశమునందు అంతఃసఖ్యమును పెంపొందించువారెల్లరును ధన్యులు.

ఎక్వైజు మంత్రిగారి ఆర్థాభిముఖము
ఎక్వైజుమంత్రి లగు గౌ. ముత్తయ్యమొదలి గారు, మద్యపాననిషేధము గూర్చి అనలే ముచ్చటింపకుండిన పేలుగు నుండును. ఈ విషయమున

వీరు చేయగల మేలేదియు లేదని, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. మద్యపాననిషేధము నెమ్మదిగ అంతరముల పెంబడిగాని జరుగదని, మంత్రిగారు తంజావూరులో బలికిరి. అంతరము లెట్టివో వీరు నిరూపింపగలరా? వీరిని జేరుటకు మార్గమేమియో వీరికి దెలియునా? మద్యపురాబడిని కోల్పోవుటకు వీరు సంసిద్ధులుగ నున్నారా? రాబడిని అటులనే నిలిపియుంచి, మద్యపాననిషేధమును కొనసాగింప వీలగునా? మద్యపురను బెంచుటచే, మద్యపానము తగ్గునను నాశ యంతరించినది. మంత్రిగారు అంతరముల గూర్చి చెప్పటయు, తొందరపడవలదని బోధించుటయు, పాతపాటే గాని, వేరుగాదు. ప్రభుత్వమువారు మద్యపురాబడి నొక్కమారుగ కోల్పోవజాలరని మంత్రిగారు పలికిరి. అటులగుచో, ఎప్పటికి కోల్పోవగలరు? ఎంతెంత కోల్పోవగలరు? ఈ విషయమున ముత్తయ్యమొదలిగారికి ఏసంగతియు తెలిసినటుల దోషదు. ఎక్వైజు మంత్రికి మద్యపాననిషేధముతో బనిలేదని, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య గారింతకుముందు జెప్పియుండిరి. ఈవాదమునే, ముత్తయ్యమొదలిగారును తెలుపుచో ఎవరును అడుగువా రుండరు. బీదజనులు త్రాగుడు అభ్యాసము నొక్కమారుగ విడుచుట కష్టమనియు, వారికి మద్యమొక్కటియే ఆత్మశాంతినొనగుననియు మంత్రిగారు చెప్పుచున్నారు. బీదలపట్ల వీరికి గల సానుభూతి అపారము! కల్లును గాక, ఇతర జీవితావసరములను బీదలకు చేకూర్చగలుగుచో, వీరి ప్రవర్తనమును మెచ్చవచ్చును. వీరిప్రస్తుతవాదమును, మద్యపానానక్తులయినను మెచ్చజాలరు.

నానారాష్ట్రసంఘపు ఖర్చులు
నానారాష్ట్రసంఘమువలన భారతీయుల కెట్టి లాభము గలుగకున్నను ఖర్చులుమాత్రము మీద బడుచున్నవి. కాలనీలకన్నను ఇంగ్లండు అధికభారమును మోయవలసి వచ్చుచున్నది. ఈవిషయమిటుండ, నానారాష్ట్రసంఘమునకు అవసరఖర్చులధికముగ నున్నవనియు పక్షపాతము విశేషముగ వ్యాపించియున్నదనియు ప్రతినిధులు మొరబెట్టుచున్నారు. ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు, జర్మనీ, ఇటలీలవశ్య నీవిషయమై వివాదము పెరుగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమునందు ఉద్యోగపదవులను నూరక బెంచుచున్నారనియు తమకు సంబంధించినవారికి విదేశమంత్రులు ఉద్యోగముల నిచ్చుచున్నారనియు ఆరోపణ గావింపబడెను. నానారాష్ట్రసంఘాధ్యక్షులజీతములు మిగుల హెచ్చుగ నున్నవనియు ఇంతఖర్చును తగ్గింపవలయు సనియు ప్రాన్సుపక్షమున బ్రయండుగారు కోరిరట. హిందూదేశ మీవిషయమున తన స్వతంత్రాభిప్రాయమును తెలుపజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘమును పొదుపుగ నిర్వహింపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. హిందూదేశపుఖర్చు లిందువలన కొంతవరకయినను తగ్గిపోగలవు. నానారాష్ట్ర సంఘమువలన విశేషోపయోగ మున్న ఓ ఖర్చు లధికముగ నున్నను బాధ యుండదు. ప్రపంచశాంతిరక్షణకి సంఘము అనుకూలించునను నమ్మకము గలగలేదు. ఢీనికివోడుగ సిబ్బందిఖర్చులును తదితర ఖర్చులును మితిమీరుచో ఈసంఘ మొక త్వరలో దొలగిన సంతమేలని వివిధదేశములును తలంపకమానవు.

పాశ్చాత్యదేశములు : ఎన్నికలు
పాశ్చాత్యదేశములలో జరుగు ఎన్నికలు సామాన్యముగ దౌర్జన్యముతో గూడియుండును. అమెరికాయందలి చికాగోలో నిపుడు జరుగుచున్న ఎన్నికలలో, పోలీసు బందోబస్తు ఎంతయున్నను, దౌర్జన్యము జరుగుచునే యున్నది. హావా అను వారిని, ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండ జేయుటకు, ప్రతిపక్షులు కనుపింపకుండ ఎత్తుకొనిపోయిరట. తెలుగు అనువారిని తలమీద మోచి, మోటారుకారులతో వైచి, ఎక్కడకో గొంపోయిరట. ఇట్టి బలవన్మార్గములవలన జరుగు ఎన్నికల కెంత విలువయుండునో యూహింపవచ్చును. కాని, అమెరికా స్వదరిపాసమున కర్పము గాదనిగాని, నాగరికవంతముగా దనిగాని, ఎవరును జెప్ప సాహసింపరు. హిందూదేశమునందెట్టిపని జరుగుచో మాత్రము, విమర్శకులు వెంటనే భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కష్టముగారని చాచెదరు. ఈసంగతి ప్రపంచమందంతటను చాటబడును. మేయమ్మ బోలువారు తమ గ్రంథముల నిట్టివిషయములతో నింపివై చెదరు.

విజయవరంపరలు
భారతదేశమునుండి వెడలిన హిందూదేశపు హాకీ టీముకు విజయవరంపరలు గలుగుచున్నవి. వీరు జర్మనుల టీము నోడించిరి. వీమొట్ట బ్రిటీషు హాకీ టీమును నాల్గుగోలులలో నోడించిరి. బ్రిటీషు వారికి ఒక్కగోలుఅయినను లభింపలేదు. బ్రిటీషుపక్షమున అంతర్జాతీయక్రీడలో పేరొందినవారు పాల్గొనిరట. వర్షము కురియుచు భూమిపడిగ నూడి జారిపోవుచున్నను భారతీయులు చాకచక్యముతో నాడిరి. భారతీయులు బంతిని తమవారిలో నొకరి నుండిమరియొకరికి బంపుటలో అత్యంత నైపుణ్యము జూపిరి. వీరి కలసికట్టుతనమును, సంఘీభావమును ఆశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నవి. హాకీపందెములలోనే గాక, ఇతరశాఖలన్నిటియందును అవకాశమున్నచో, భారతీయులు పాశ్చాత్యుల కేమాత్రము తీసిపోవ రని చెప్పవచ్చును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము
నూతనప్రొఫెసరులు
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపట్టపు 11 నెక్లనుక్రింద మహారాజశ్రీరామచంద్రజేవు ఎం. ఎస్. సి.(జయపురరాజు) గారిని ప్రొఫెసరులుగా గవర్నరుగా నెయ్యమించిరి. (గతము)
పిల్లల నైపుకపోవుట
శిశుశిక్షణ
పఠానులను చావగొట్టుట
పోలీసువారి జాగ్రత్త
ఆహమ్మదాబాదు, ఏప్రిల్ 11: పిల్లల నైపుక పోవుచున్నారను భయము యింకను ప్రజలను పూర్తిగ విడువలేదు. నిన్నసాయంకాలము ఒక చేతుల గ్రామములో ఒక శిశువు ఆహమ్మదాబాదు యిరువురు గ్రామములకొట్టిరి. పోలీసు వారు శిశువుని ఆస్పత్రిలో వేసి ఆయిరువురిని అరెస్టు జేసిరి. అనుమానముపై ఆహమ్మదాబాదు పరామల, ఎవ్వరిని కొట్టుకొనెనో, అహమ్మదాబాదు చొరబడి చేరవచ్చు పోలీసు స్టేషనులో ఫిర్యాదు చేసికొనవలసినయు పోలీసు సూచనలంబుగాడు ప్రకటించిరి.
నిన్ను సాహవాది యను గ్రామము నందు ఒక పఠాను నదిబాటుయందగా వాడు దొంగిలించి కేకలువేసి చివరమందిముగి చిరుగకొట్టిరి. పోలీసులు వాడు సేదపడుచు వారి ఆస్పత్రిలో వేసిరి. (అ. ప్రె)

విదేశవార్తలు

స్థానిక దీవుల అలరులు

విచారణ

దశ్మి, ఏప్రిల్ 10:—స్థానిక దీవుల అలరులను, విచారించుటకు దృష్టి పెట్టు కర్నూలు పోస్ట్ మెన్. కి. మారు నావునుగారు కవివనరుగ నియమించబడిరి.

హైద్రాబాద్

లండను పంపము

లండనులో నెత్తునంకి విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయగల మేమోయని పరిశోధించబడినది. అమెరికా విద్యుత్తయమునకు అంతరాయము రాదనియు యంత్రములే గ్రేటుబ్రిటను విద్యుత్తయమునకు ఆధారములనియు యూరప్తనకు ఇండియా, ముస్లిం ఇతరదేశములకు మంచి పథకును సప్లయ చేయుచున్నదనియు, ఆఫ్రికా దక్షిణాన నున్న నాగళ్లనుగూర్చి గూడ ఇటులనే జెప్పవచ్చుననిరి.

రబ్బరు నిర్బంధములను తొలగించుటచే తన ఏర్పాటులకు నష్టమురాదనిరి.

1917 లో నా పింగును ప్రభుత్వమున ఒక బాలికను చిత్రిపై చేర్చి తగులబెట్టుచుండగా వర్ష మువచ్చి అరిపోయెనని యు అందుచే ఆ బాలిక బ్రతికెననియు ఆవిషయమై ద్రోహము జేయ నెత్తించిన వ్యక్తికై వెదకుచున్నారు.

హీతు వైమానికురాలు

కయిలో, ఏప్రిల్ 10:—హీతు వైమానికురాలి నింకును కయిలోలోనే ఆవుజేసిరి వైమానికదళ ప్రధాన కార్యాలయ మువారు ఆమెకు స్థావర్యములను గలగజేయలేదట. అదియే ఆమె ఆగిపోవుటకు కారణము. కయిలో అధికారులు వైమానిక ముగ్ధివర్తముతో ఆలోచించుచున్నారు.

మతగురువు ప్రవర్తనము

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—రెండును ఒక్కొక్కటి ఎక్కడు మోడెను అనువాదు వివాహముడైన గ్లవున్స్టెన్లో ఉపాధ్యాయురాలుగనున్న వై నా చిన్న కన్యకు ప్రేమించుచుండె ననియు, చీటికి మాటికి ప్రమాదములు జేయుచుండెననియు, ఎక్కువగా త్రాగుచుండెననియు, ఇతరులు త్రాగుచున్న పానీయములను తన భర్త్యులములను నిర్వహించలేదనియు, నేరములను మోపి ఆవిషయములను విచారించి తెలుపుటకు ఒక ప. ఘమను నియమించిరట.

పోలిషుదొంగ ఇల్లు తగులబడుట

వార్సా, ఏప్రిల్ 7:—జర్మను పరివాదులో జియాలజం రిగర్ పోలీసువారిక పోంతు దొంగ ఇల్లును స్వాదా చేయుచుండ బాంబులు ప్రేలి నలుగురుపిల్లలు చనిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. దొంగలు బాంబులను పంక్ర హించి ఇల్లోదాచుట అలవాటు.

46 గంటలు వకపగ ఒట్టో కొనెయిరికు అను జర్మను వ్యక్తి ఈడెను.

క్యేటెలు దాడి పిల్లకు యునైటెడ్ స్టేట్సులో తాపెదరు. ఆమెను గాల్పుటకు నిరాకరించిన జర్మను సైనికుని గాల్పుటకు జూరరాదనిరి.

ఈవిరింగు స్టాండ్లకు పత్రికా ప్రధాన సంపాదకుడగు ఇ. టి. రేమండుగారు జనిపోయిరి.

విమానములనుండి బాంబులను వేయుటకు అలవడ జేసి కొనుమండి బాంబుకటి ఆడవిలోబడి ఆయడవి అంటుకొనెను మంచి చిన్న చెట్లన్నియు తగులబడెను.

ఆఫ్రికా చుట్టును తిరుగుచున్న వైమానికుడు ఆలంకోథం గారు ప్రభుత్వ భవనము ముందర దిగగా అందరను బ్రహ్మాధమును జట్టిరట.

చెఱసాలలో చొరబడుట

(అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

దెల్లికో, ఏప్రిల్ 18:—దెల్లి నులో ఆరుగురు కమ్యూనిస్టు యువకులు అయ్యధపాటులై మోబిలు చెఱసాలలో ప్రవేశించి ఒక సంవత్సరమునుండి విచారణకై జేచియున్న ఓట్టో బ్రాను ఆను గ్రంథకర్తను బండిలో దీసికొనిపోయిరి. చెఱసాల యధికారు లేమిజేసినను లాభము లేకుండెను. ఇతనిపై రాజద్రోహ నేరమును మోపిరి.

ఇండియను హాకీటీము

అధికండ్ విజయము

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—స్థానికములో ఇండియను హాకీటీమువారు నాలుగు ఆటలలోను వారే గెలిచిరి.

స్థానికము పోస్టాఫీసులో ఎవరో వ్యక్తి రివాల్యరుతో చొరబడి ఖజానాదారుని గాల్చిజంపెను. దానిమీద భయము పృథిల్లె. లక్షలకొలది విలువగల నోట్లను బట్టుకుబోయెను. ఆతని వెంటాడించ తననుతానే తీవ్రముగా గాల్చుకొనెను.

సిరాల్లియానులో దొరికిన తుత్తెవాగపు గనులలో పని చేయుటకు కవుళ్ల నిచ్చిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

రాయబారములను ప్రకటించుట

(బీముసర్వీసు)

అట్టానా, ఏప్రిల్ 11:—ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను గూర్చి కనడాకును గ్రేటుబ్రిటనుకును జరిగిన రాయబారములను ప్రకటించవచ్చునని మెకంజీకింగుగారు దెలిపిరి. కామన్వెల్త్ సభ్యులందరకు తెలియునటుల ఈరాయబారము లన్నిటిని కామన్వెల్త్ సభలో ప్రకటింపవలెననిరి.

జపానులో కాంతిరక్షణ చట్టముక్రింద తాము రైతులు కార్మికసంఘములపై చర్యను దీసికొంటిమనియు కమ్యూనిస్టులు అంతరి విస్తారముగ నున్నటులగాని భయంకరమును కుట్రలను బర్చినటులగాని జెప్ప వీలులేదనిరి. వారిపైమోసిన నేరము లేవైన యున్నదియనిరి.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

కయిలో, ఏప్రిల్ 11:—ఈజిప్టులో సభలు జరుగు కాపసమునుగూర్చి రాజీప్రయత్నములను జేయుటకు సహస్ పాపాగారు జేయచున్నటుల దెలియచున్నది. ఆయన లాయిడ్ ప్రభుని జూచెనట. వీరిద్దరును గలిసి పాడురాజును జూచి రట.

విరోధాయుడములో విల్కన్ గారి వైఖరిని గూర్చి దెలుపుచు గ్రంథమును వ్రాసిన కర్నూలు పావుకుగారు న్యాయాయుక్తుండి నేను లండను వచ్చిరి.

చిదిరికొగారు రాజీనామా నిచ్చిరన్నమాట యవత్వమును చూపెను.

చికాగో ఎన్నికలలో బ్యాటలుపెట్టెలను ఎవరును చుట్టు కొనకండ చాయాపటములను దీయించిరి.

కేపుప్రభునిసానే అత్యుత్తమ విశ్వవిద్యాలయచాన్సిలరు పదవికి బర్క్లెడ్ పోడ్ గారికిని గ్రే ప్రభువకును పోటీబడునను చున్నారు.

రాయలు ఓరు విచారణలో నేరములని తొలగించబడిన కప్తక జేవరు జేనియులు నేనాని లండను జేరిరి. వారి దైర్యమునకు అందరకు అభినందించుచున్నారు.

కాలర్లు నేనాని లండను చేరిగనే పగము జీతమును పుచ్చుకొనునట.

జపాను రైతుల కార్మికుల సంఘము

రద్దుజేయవలెననుట

(బీము సర్వీసు)

టోక్యో, ఏప్రిల్ 10:—అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుల ప్రోద్బలమునలన రైతులు, కార్మికులు విప్లవకుట్రలో పాల్గొనుచున్నారని పోలీసువారికి దెలియుటచే వీరి సంఘమున్నీటిని తక్షణము రద్దుజేయవలెనని జపాను ప్రభుత్వమువారు త్ర రపు జేసిరి.

జర్మనీ అమెరికామధ్య టెలిఫోనును ఏర్పాటు జేసె దరు. సయూరెర్ల నున్నగూడ ఏర్పర చేదిరు.

జపాను కమ్యూనిస్టు అరెస్టు

బీముసర్వీసు

టోక్యో, ఏప్రిల్ 10:—పోయిన ఎన్నికలలో ప్రభుత్వము హాసో ఘోరముగ ఓడిపోవుటచే ఆపగను లోపల టెబుకొని కార్మిక పక్షమువారి ప్రచలనములను అణచుటకై ఇల్లులై తు కార్మిక సంఘములపై త్రివేయచున్నారని దెలుపుచున్నారు. మొండికెనముగ ప్రతిపూలముగ జరుగుచున్న పరిపాలనమును యాభుమాపుటకు జపానులో రాజకీయములందు ముందంజజేసినవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆరేకంపై ప్రమాదఃరముకు పనులను జేయుట లేదట.

కార్మిక పక్షము నోడించుటకు ప్రభుత్వమువారు రెన్ని పాట్లు పడినను 8 గురు రైతులు అనగా జపానువ్యాలనే ఎన్నుకొనిరి. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు ముచ్చెర్చడినది. దాని నలన ఇండి పెండెంటు సభ్యులు 12 గురిమీద ప్రభుత్వం ఆధారపడవలసివచ్చెను. ఈసంఘములకు నూస్కో పంబింగ మున్నచాయను సండియమును కొన్ని పత్రికలు దెలుపుచున్నవి.

ఇటలీ, తర్కి గ్రీసు నవాకారము

(బీముసర్వీసు)

కాన్స్టాంటినోపిల్, ఏప్రిల్ 10:—ఇటీవల ముస్కో లిసి, టీపీకొనామచే, మికల పోలస్ గార్లు మాట్లాడిరట. ఇం చేదో వి కేషమున్న దనుచున్నారు. తెనాంటెను ప్రజల ఆశం ములను గాపాడుకొనటకు తాముచరును సహకారముతో ప్ర వ రించవలెనని గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇదంతయు జూడ వీరు మగ్గురును ఒడంబడికను జేసికొనెద రేమో యని తలంచుచున్నారు.

తర్కి-పట్ట వ్యగ్రభావమును మునుకొనెనని అలకొనుచు న్నారు. ఆసియామైనర ఆక్రమణ తలంపును విదజకొనిరిని యభిప్రాయపడుచున్నారు. కొద్దివారములలోనే ఒడంబడిక ఏర్పడు ననుకొనుచున్నారు. తర్కి- లేవంటు ప్రజలకు రక్షణగా నుండునట.

ఇటలీ యువరాజు వలసైయిను జేరుట

(బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—ఇటలీ యువరాజు వలసైయి ను జేరినవిషయము నెంకయో ముఖ్యముగ జెప్పుకొనుచున్నా రు. పెరిగిపోవుచున్న ఇటలీ ప్రజలు ఈజిప్టు వలసైయినులో స్థావరము నేర్పగుచుకొనటకు ఇటలీ పతాకమును విరాజిల్ల జేయుటకును ముస్కోలి నీగారు యువరాజు నలపిరట.

రషియా అత్రునన్యాసవిధానము

ఇండి పెండెంటు కార్మిక పక్షమువారు ఆమోదించుట (బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—కార్మికులలో ఇండి పెండెంటు కార్మిక పక్షమువారు సమాజేమై రషియా అత్రునన్యాసవిధా నమును ఆమోదించిరి. యుద్ధయుుయులకు ఓటుల వీయరాదు తీర్మానించిరి. ఏన్నత్రినీనున్నను పనివాండ్రకు కనీసపుజేతన మును నిర్ణయించునటుల కాపసములను గావించునటుల జేయవలె ననిరి.

చికాగో గవర్నరు ఎన్నిక

బీముసర్వీసు

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—చికాగో గవర్నరు ఎన్నికలో మహాఘోరములు జరుగుచున్నవి. పోలీసువారు కాపాలిగాయు మున్నను ఎన్నికస్థలములందు ఎన్నికలలో పనిచేయువారి నిర్బంధి కాల్చి బురిరట. ఆయినవనార్లు పోలీసు కప్తమును ఎన్నికలు అయినదాక కంటికగవడముంట పొమ్మిరి. తేనివో ప్రాణము దక్కదనిరి. రిపబ్లికను యభ్యర్థి డీనిస్స గవర్నరు స్థానముగా ను ఆభ్యర్థుడు.

రైల్వ డీకొనుట

15 గురు చనిపోయిరి

ప్యారిస్, ఏప్రిల్ 12:—గార్లు బోర్డు దగ్గర రెండు రైల్వ భయంకరముగ డీకొన్నవి. 15 గురు చనిపోయిరట 80 మందికి బలము గాయములు తగిలెను.

భారతదేశ వర్తకవ్యాపార

సంఘనభ

గవర్నమెంటువారి అవకాశములు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—భారతదేశ వర్తకవ్యాపార సంఘముయొక్క సాధారణసభ యీ సంవత్సరములోని మొదటి మాడు మాసములలో నొకటి జరుగవలసి యున్నది. ఈ త్రిమాస సభ నేటి సాయంత్రము కలకత్తాలో జరిగినది. ఈ సభకు డి. పి. బ్రౌన్ గారు రధ్యక్షతవహించి తమ యువవ్యావసాయుల యీ క్రిందివిషయములనుగూర్చి వివరించి చెప్పిరి.

యాపాయ 1-కి 18. పెన్సన్ల చొప్పున గవర్నమెంటు వారు నిరపరచిన మారకపుత్రము స్థిరముగా నుండజాలరు. ఎందువల్లనగా అట్లు ఉండుటకు నిలుతేను. దేశవ్యాపార పరిస్థితులు ఇందుకల్ల విపరీతవశమే సాది ఆ మారకపుత్రమును తప్పక తీసి వేయుటకు గా గవర్నమెంటువారికి ఒత్తిడి కలుగజేయగలవు.

ఈ మారకపుత్రము విధించుటవల్ల దేశ వర్తకమును పీల్చివేయువలయు నని గవర్నమెంటువారు తలచినను ఇందు వల్ల దేశవ్యాపారమునకు కలిగిడి దుర్గతివల్ల గవర్నమెంటు వారికి ప్రజలవల్ల ఒత్తిడి కలిగి గవర్నమెంటునకు నిస్సత్తువ ఏర్పడగలదు.

క్రాంత్రగా అధికారములోనికి వచ్చిన ఖజానా శాఖాధికారి యైనను యీలోపమును సవరించి దేశముయొక్క పరితనిని కాపాడును గాక!

హిందూదేశపు బ్యాంకుల వ్యాపారములను గూర్చి విమర్శించుట కొక విచారణసంఘ మేర్పడవలెను. ఇప్పుడు దేశములోనున్న బ్యాంకులవల్ల ప్రభుత్వమువారు కలుగజేసిన ప్రజాసౌకర్యము ఏమియు లేదు. రైతులకు పీల్చి పిప్పిజేసి విదేశ వ్యాపారములను బాగుచేయుటకే యీ బ్యాంకులు పనిచేయుచున్నవి. వ్యాపారపరిశ్రమల కధికారమైన వర్తక సంఘములను ముడిపరచుటకు పండితులు రైతులకు అనగా కృషి వాణిజ్యములకు గల అన్యోన్య సంబంధము ప్రాముఖ్యత తారతమ్యము ఆమెరికా దేశములో బాగుగా గ్రహించబడి బ్యాంకులు సాపేక్షపడి పనిచేయుచున్నవి. ఈ బ్యాంకుల వ్యవహారముల సక్రమనిర్వహణము నేర్చుకొనవలెన్న మనము ఆమెరికా దేశము పోయి చూడవలెను. ఇంగ్లాండు బ్యాంకులు మనకు అదర్శప్రాయములు కాజాలవు. ఈ మనదేశపు బ్యాంకుల పరిపాలనాపద్ధతులను విచారించుట కేర్రరచెడి విచారణసంఘ యొక్క ప్రజలకు విశ్వాసపాత్రులై యుండవలెను. బ్యాంకింగుపద్ధతికూడా వ్యత్యతాధికార సంతతితమై యుండవలెను.

హిందూదేశ వ్యాపారసంఘములకు ఎట్టి ప్రయోజనమును లేనటువంటి విదేశపు కిరసనాయులు వ్యాపారమునకు లాభకరమును నిబంధనలను ఏర్పరచుటకై గవర్నమెంటువారు అతిశ్రద్ధా గువులై ఆతురతజాతులండిరే కాని, మనదేశపు ప్రతివ్యాపారియు లాభకరమును రీతిని కాపాడుటకై చేపుడుకములను విధించుట అవశ్యకమని విచారణ సంఘమువారు నివేదికలో వ్రాసి యుండినప్పటికిని వారి సలహాలను త్రోసివేసి వారి సలహాలకు విరుద్ధముగా గవర్నమెంటువారు వ్యవహరించి యుండిరి.

సర్ బార్డిరెయినిగారు ఇకనైనను భారతదేశ వ్యాపారక్షేమము నాలోచించి తమదేశపు వ్యాపార సంరక్షణకర్తలమని గుర్రెరిగి నిబంధనల నేర్పాటుచేసెద రని తలంచెదను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లాహారు కొట్లాటలు

ఒకహంతకుడు ఉరితీయబడెను

లాహారు ఏప్రిల్ 11:—లాహారు కొట్లాటలలో, పూర్వ చందు అను శాతనిని ఖాసిచేసి నా కాలా అను శాతనికి ఒరిగ్గ విధింపబడెను. అతడు నిన్న లాహారు సెంట్రలు జైలులలో ఉరితీయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బ్యాల్లిరైతుల సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 12:—బ్యాల్లిరైతు లవలంబించిన సత్యాగ్రహ దీక్షయెడల తమయభిమానదరారులను తెలియజేయుచు బ్యాల్లిరైతలూకా యంత్రులను ప్రజలు సభలను జరుపుచున్నారు. ఒకసభయందు వల్ల భయపడెటగా రుదవ్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి. గవర్నమెంటువారు యీ బ్యాల్లిరైతులకు చేసిన యన్యాయములను అంతముచు. బ్యాల్లిరైతజాతి కాపాటి కి విజృంభించుచున్నది. బ్యాల్లిరైతుల ధర్మముదమున దేశియులందరను గమనింపవలసి యున్నది. ఈనిజయమువల్ల దేశములోని రైతులకు ముందిర రాగలదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మీ స్వర్ణం అత్యంతం	అత్యంతం	మీ స్వర్ణం అత్యంతం	అత్యంతం	మీ స్వర్ణం అత్యంతం	అత్యంతం
గోపాలపూర్	88	79	...	1.6	+	1.4
విశాఖపట్నం	86	76	0.2	0.2	+	0.1
కాకినాడ	91	71	0.8	0.5	+	0.8
మచిలీపట్నం	83	79	...	4.8	+	4.2
కర్నూలు
బళ్లారి	100	80	...	0.5	+	0.8
ఆనంతపురం	0.5	+	0.4
కడప	100	80	...	2.1	+	2.1
నెల్లూరు	34	78	...	0	0	0
మద్రాసు	98	78	...	0.1	—	0.1
కడపూరు	91	79	...	0	0	0
నెలమ	98	75	...	2.5	+	2.0
కోయంబూరు	91	78	0.6	1.9	+	1.5
తిరుమనాపల్లి	97	76	...	2.8	+	2.1
నాగపట్నం	90	79	...	0.8	+	0.2
మధుర	95	75	...	0.8	—	0.8
పాంజుర్	88	78	0.1	0.1	—	0.5
తిరునల్వేలి	0.4	—	0.1
తిరువేండూరు	87	75	0.4	2.5	+	1.1
కొచ్చిక్	...	74	0.5	1.6	+	0.2
కాలికట్టు	94	78	...	2.2	+	1.7
మంగళూరు	91	80	...	3.2	+	3.1
దెంగునూరు	98	70	...	0.8	0	0
మెరకార	94	66	...	0.9	+	0.1
కొడైకనూర్	68	50	0.5	6.0	+	4.8

సర్పాకాలు:—కాకినాడలో 0.5" విశాఖపట్నములో 0.2" వరించెను. గోపాలపురంలో ఆకాసము నిర్మలముగనున్నది కాకినాడ విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—బళ్లారిలో 8 కడపలో 6 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

వీ. వీ. నారాయణ అయ్యరు,
పహాళు న రావణకావ్యజ్ఞాను.

బొంబాయి మిల్లుల

పనివాండ్ల సమెలు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—బొంబాయిలోని సింపెక్స్ మిల్లునందలి సమ్మె ముగిసినది. ఏడవతులను నియమించుకొనడా పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిరి. నేడుపనిలోనికి వేరని పనివాండ్లు బర్తరపు చేయబడుదు రని మిల్లు అధికారులు నోటికు జారీచేసిరి.

నేటి ఉదయం ఒకవాలంటీరు కన్స్టేబులు మిల్లునందలి పనివాండ్లకు లోనికిపోవద్దని ప్రోవడ్డుగానిల్చి సార్విక్ నిరోధముచేసిరి. వీరితోకూడ 14 వందల వాలంటీర్లు సార్విక్ నిరోధము చేయుచుండిరి. వీనందరిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. పోలీసువారిచర్యకు ఖండించుచు కన్స్టేబుల్లు పనివాండ్లకు సభను చేసిరి. కన్స్టేబులందమిల్లు మూసివేయబడియే యున్నది. టెక్నోమిల్లుకూడ నేడు మూయబడియున్నది. పనివాండ్లకు బాకీ ఉన్న జీతములు యీనెల 14 తేదీని బట్టాడా చేయబడునని నోటికు జారీచేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మిల్లు కాలిపోవుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—బాల్లోపను సంస్థానములందు నిన్నరాత్రి భగీరథ మిల్లునందు ప్రత్తి చేళ్లు కాలిపోయి చాల నష్టము వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

మంత్రియగు నేతురత్న

మయ్యరుగారు

ప్రభుత్వాదరణ పూర్తిగా ఉన్నదికాని వైకమున్ మాత్రము లేదు

తిరుమనాపల్లి, ఏప్రిల్ 12:—తిరుమనాపల్లి మకాములోనున్న అభివృద్ధికాఖా మంత్రిగారు నేతురత్న మయ్యరుగారు శివబ్రాహ్మ సంవత్సరమునాకార పరపతి సంఘమువారి సన్మానపత్రమును స్వీకరించి యువవ్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి:— కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల విచారణసంఘమువారు చేసిన సలహాలను అమలులో తెచ్చుటకై గవర్నమెంటు అభిమానము వహించియే యున్నార. కాని వైకము లేకపోవుటచే ఏమియుచేయ జాలకున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

* * *

ఆరోగ్యశాఖామంత్రి

ముత్తయ మొదలియారుగారు

నూతన సిద్ధాంతములు

కల్లుత్రాగినయెడల కూలివాండ్లు పనిచేయలేరు
తంజావూరు, ఏప్రిల్ 11:—తంజావూరులో మకాం చేసియున్న ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి ముత్తయ్య మొదలియారుగారి గౌరవార్థము రావుబహదూరు రామనాథన్ చెట్టిగారు విహాసంగిరి. ఆ విందు సంవత్సరము ముత్తయ్యగారు రుదవ్యసించుచు నిట్లు చెప్పిరి. మద్యపానము సంపూర్ణముగా నిషేధించుట గొప్పవిషయమే. కాని గవర్నమెంటువారికి కల్లుసారాయిల వల్ల వచ్చే డిగ్రీ పౌ ఆదాయము ఒక్కమారుగా పోగొట్టు కొనజాలరు. అదిన్ని గాక కూలివనివాండ్లు కల్లునిట్లు త్రాగనిదే పనిపాటులు చేయజాలరు. వారందరను ఒక్కమారుగా కల్లు సారాయిలు మానవేయజాలరు.

మొత్తముమీద ఎప్పటికైనను సంపూర్ణ నిషేధము ఆ ముఖ్యమంత్రి రావలసినదే. కాని క్రమశిక్ష అంతయుగా అమలులోనికి రావలయును. (ఆ. ప్రె.)

ఆస్పత్రిలోరోగి ఉరిదీసికొని

చచ్చుట

కలకత్తాలో వింత
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—కాంతెలు మెడికల్ స్కూలు వైద్యశాలయందు శనివారమునాడు ఒకరోగి కాలనాజారుచే బాధపడలేక ఉరిపొసికొని చచ్చెను. అని అమృతబహువర్తిక డెన్సుచున్నది. రోగి లేచి ఉరిదీసికొని చచ్చునకు నర్సులు కావలి యుండు నాఖరులు ఏమి జేయుచున్నారని వర్తిక ప్రశ్నించుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

దేవఘరు కుట్రకేసు విచారణ

దేవఘరు, ఏప్రిల్ 11:—దేవఘరులో గురేజ్, విరేజ్, శేజిమ్ అను ముగ్గురు యువకులు రాజగ్రాంపుకుట్ర జేయుచుండినట్లుగా కనుగొనబడి అరెస్టుచేయబడియుండిరి. ఆక్షను విచారణ తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. డిప్యూటీ పోలీసు నూపరిం పెండెంటుగారి సాక్ష్యము గైకొనబడెను. దేవఘరులో ముద్దాయిలు నిశించియున్న బసలో పిస్తాళ్లు తోటాలు కొన్ని పుస్తకములు దొరికిన వని డిప్యూటీ నూపరిం పెండెంటుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పట్టపగలు హత్య

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—నేడునడుచు ప్రధానందపాక్షంలో ఒక యువకుని ఒక ఓడ్రుకు కత్తితోబొడిచి చంపెను. దొంగతనము జేయుటయందు తనకు తోడ్పడుతుండుటయే కారణముట ఒడ్రువకునూడ గాయములు పడుటచే ఆస్పత్రిలో వేసిరి.

దొంగనుకొని యజమానినిచంపుట

లాహారు ఏప్రిల్:—వైజావారు అనుగ్రామములో తొలిశాటిరాత్రి పెద్దచోరజనుకుచే గ్రామములందరు భీతిచెందియుండిరి. మరునాడు లోన కల్లుమునిని బయట అరగుమీద పండుకొనియున్న యింటియజమాని యింటిలోనికి పోగా అతడే దొంగయనుకొని లోనున్న నాఖరు తుపాకీతోకాల్చుచు పెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములందు అఖిల భారత హిందూలా సంస్కరణ సంఘముయొక్క శాఖాసంస్థ యేర్పడెను. బ్యాల్లిగూరేంద్ర శాదునేమగారు అధ్యక్షులు. వీరు పూనా సంఘముతో గలసి పనిచేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)

నైమనుసంఘము - భారత ప్రభుత్వము

సంఘనివేదిక భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలమేకావచ్చును

ఉద్యోగులు ప్రభాభిప్రాయమును వినిపించుకొనకుండుట

కయినీరుపత్రికలో యీ నెల 9 వ తేదీని లంతయును సరిగ్గా నుండలేదు అను శీర్షిక క్రింద ప్రకటింపబడిన సంపాదకీయ వ్యాసము.

నైమను సంఘమునకు భారతదేశీయులకును విభేదమును తొలగించుట యీ పత్రికలో మే మిదివరకు చేసిన నూతనము ప్రజలు చాల శ్రద్ధగా గమనించుచున్నారనుట మాకు సలభమే గోచరించుచున్నది. చివరకు మా నూతనలే ఆమోదింపబడగలవు. మా పత్రికలో నిర్మాణమొనరించుట మేము వ్రాసిన వ్యాసమునందలి భావములు భారతదేశీయునందలి ప్రభుత్వ భిక్షాదుల కందరికిని కంటకముగానే యుండును గాన వారా నూతనములకు ముఖులగుదురని అశేయము అనివేకము. కావుననే యీ పత్రికారపదవులలో జలవులు మానూచనము తప్పి కరిగిరి. సుప్రసిద్ధుడు నొక రాష్ట్రపాలకు డంతటితో తనవి నొంక యిచ్చి కుద అపభ్రంశమున గూడ ననెను. ఇతడు యే లభిప్రాయమును వెల్లడించెనో దానినే అధికారులును సమర్థించువా రెండరుడగుడ కలిగియున్నారనియే మేము నమ్మము. స్వార్థపరులై జలగలవలె తమ స్థానములను కరచుకొనియుండు వారికి సమాధాన సదాసమము లేన్నుడునుగూడ తలకెక్కి యుం డలేదు. ప్రజల ఆమోదమును బడచువలెనను వ్యర్థమేక గల వారికి భారతదేశ హితకరములగు నూతన లులు రుచించును. వారెట్టి నైతికవిషయములను పొటింపదు. తమ భావములేత్తప్పి కరములను నమ్మకమును యిడుకలో తలను పూడ్చుకొని లోక మును జూడకండ సుండునట్టి ఉద్యోగు లనునిప్పుకోదులకుసమా ధాననూతన లేన్నుటికిని నచ్చవు. అందువలన నైమను సంఘము ను అధిక సంఖ్యాకులగు భారతీయుల ఆమోదింపరనియే వారు నునువుచుండురు. ఇవేమిటి దీర్ఘ వగరమునందు వాకలు చేయగా భారత ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యులలో ప్రముఖులగువారిలో కొం డి చిత్తశుద్ధి చాల సంఖ్యభిక్తియై యున్నదని అలిసినది. దేశ మున ప్రతికూలమును దినదినమును ప్రబలమగుచున్నదనియే వారిటుల కలవరపడుచున్నారని మేము నైమను సంఘసభ్యు లేమైన నాదార్యమును మానెదరేమోయని వీరు మరొక దిగుల పడుచున్నారు. ఇదివరకు భారతదేశీయున కిచ్చబడిన రాజ కీయ సంస్కరణము తెలుల సుబయోగింపబడెనను విషయ మును గూర్చి మాత్రమే సంఘమువారు నివేదికను వ్రాయవలె ను గాని యికముందు భారతీయుల కధికముగరాజకీయాధికార ము నియ్యవలెనని నూచించుట కీసంఘమువారికధికారములేదు అని సంఘమువారికెట్టి ఉదారభావమును కలగకుండ చేయుట కే భారతప్రభుత్వ సంఘ ప్రముఖులు వెల్లడించు చున్నారు. ఈ విషయను ప్రతికూలభావముగల యుద్యోగులు సంఘమునకు సాక్ష్యముననుచున్నట్లుగూడ భారతదేశీయునకు ప్రతికూల మగు సాక్ష్యమునే అధికముగా సమకూర్చి ఆ రీతిగా ప్రతికూల మగు నివేదికను వారు వ్రాయవలయు గూడ చేయగలరని దేశీయు లలో పలువురు శంకించు చున్నారు. ఈ సంశయము నిరాధార మని ప్రభుత్వమువారు వెలువే ప్రకటింపగలరనుట కెట్టిసంశ యమును లేదు. కాని అట్టి సంతేముల ప్రజలలో యేలంతకు రింపవలెనే అందులకెవరి బాధ్యులు. ప్రభుత్వమువారి బాధ్యు లుకావున ప్రస్తుతవిషయమునందు భారతదేశాభివృద్ధినిపట్క వలముగా కోరువారందరును సహేతుకమున సమాధానముకును రవలెనని కోరువారందరును, బ్రిటిషుదేశ సత్యప్రతిష్ఠనుకాపా డగోరువారందరును భారతదేశీయునందు ప్రస్తుతస్థితి అంత యును సరిగా నుండలేదని బ్రిటిషు దేశీయులు సరిగా గ్రహిం పగలగునట్లు చేయుటయందే సత్యప్రతిష్ఠలను వినియోగింపవలసి యున్నది. అతి ప్రబలమగు విభేద మేర్పడినది. దానిని త్వరగ తొలగించుచో క్రమముగా నది అనివార్యమే యగునని బ్రిటి షులకు నచ్చజెప్పవలసి యున్నది.

బ్రిటిషుదేశీయునందలి జనిసామాన్యమునకు భారతదేశ స్థితి కొంచెమైన తెలియదని వెల్లడింపకతిన్నదు. వార్త మెంటు ప్రజల పభిలోగూడ భారతదేశ విషయములను వెల్లడించుటచాల అరు డు. సామ్రాజ్యోపన్యాసములందు తప్ప ఎన్నికల ఉపన్యాసము లందు భారతదేశీయునుగూర్చి అభ్యర్థు లేన్నుడును నియోజకులను తెలియజేయుట కన్యత్యటివు వత్తునువారు స్వార్థార్థ ప్రకట న సాధనముగా నెపుడైన భారతదేశీయునుగూర్చి తల పెట్టుదుం డురు. భారతదేశవార్తలు కాదాచిత్కముగా బ్రిటిషుల చెవిని పడుచుండును. వారిలో చాలవరకు విడదూరపు రాజులు. వ్యే లకేసులు అమూల్యరత్నాభరణములు మున్నగువానినిగూర్చి

విగానేయుండును. చాల శ్రద్ధగా ప్రకటింపబడుచున్న బ్రిటి షు పత్రికలో నైతికము భారతదేశవార్తలు కడు సంగ్రహముగనే ప్రకటింపబడుచుండును. కావుననే వెనుక నైమనుసంఘమును గూర్చి వార్త మెంటుపభిలో చర్చజరిగినపుడుగూడ అధికసం ఖ్యాతులగు సభ్యులు యేకాభిప్రాయముగా నుండిరి. భారతకా సనభివృద్ధియే యతిరదేశీయ ప్రముఖులును నైమనుసంఘమును బహిష్కరించినను వార్త తెలిసినవీట్లుగూడ వార్త మెంటు స భ్యులలో నెట్టి పంచలనమును కలగలేదు. ఎల్లకాలమును వారి భావము లిటులేయుండ వీలులేదు. వెనుక భారతదేశీయున సం కేసి ఫించెను పుచ్చుకొని బ్రిటిషుదేశీయును చే రి ప ఉ ద్యో గుల భావములను బ్రిటిషుదేశీయు లందరును కలెత్తురములుగా నిమ్ముచుండి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర దేశీయుల మధ్య భార తదేశీయము రాజకీయముగ చాలముభ్యుత్తుల ము. క్రమముగా బ్రిటిషుదేశీయులలో హెచ్చుచుంది గ్రహింపగలగుచున్నాడు. వెనుకటివదకు లికముందు పనికిరావని భావముగూడ క్రమము గా వారికి కలుగుచున్నది. భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలమగు వారిట్టి సదాసమము కలవారిని అతివాదులని యనుచుండురు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర దేశీయ సమైక్యతను సమైక్యజనులను ఆ మొదకరమును సహేతుకమును సంశయము నిష్కటమును నగు భావమును కలిగి యుండువా రందరును అతివాదు లేయనవలె బ్రిటిషువారిలో అధిక సంఖ్యాకు లతి వాదులేయగుదురు. కాని అసంతృప్తులై భారతదేశీయునకు ఎచ్చి పొవుచుండు బ్రిటిషు కార్మిక పక్షమువారి వాక్యముల కవపర మగు ప్రాముఖ్యత నీయగూడదు. బ్రిటిషుదేశీయునందలిపుడు భా రతదేశీయపట్ల కలగుచున్న సదాసమము అంటి భిన్న రాజకీయ పక్షముల విమర్శలకును సాంఘికవాదుల ప్రగ్భములకును గూడ కలతగల మైనది. పెన్నులు బ్రాక్స్ ధర్మి గార్లు మున్నగువారెవరును దానిని సరిగా వెల్లడింపజాలరు.

కావున బ్రిటిషు దేశీయునందలి భారతదేశీయునకు ఎచ్చెను వారిలో కొందరు వెల్లడించు అతిశయోక్తులకు వివరితభావము లను భారత రాజకీయవేత్తలు సులభముగా విశ్లేషింపగూడదు. రాజకీయవేత్తలలో యువకులగువారు వెల్లడించు భావ ములు రాజద్రోహము వలెనే కనబడుచుండునుగాని నిజముగా నది వట్టి వాచాలకయే గాని మరేమియును కాదు. కావున యువజన సహజమగుట్టి యుద్దేశమును అంగ్రజ జనీతిజ్ఞులు తెక్కిగోనరు. ఉద్దేశముకానివారు సహేతుకముగా తెలుపు విషయములను బ్రిటిషు రాజకీయ వేత్తల శ్రద్ధగా గ్రహించి దక్ష. సులభముగా వారు ఆమోదమును తెలుపరు. వారి కను మానము సహజము. క్రొత్తవిషయములలో వారి నడక కడు మందము. మొత్తమువీధి వారి భావము సరిగా నున్నది. భార తదేశీయునందలి తానాదులు కానివారు తెలుపు విషయములను సదాసమముతో వివరింపగూడబ్రిటిషు వాయముకోచున్నా రు. ప్రభుత్వసర్వమారిలోగాని ప్రభుత్వోద్యోగులలో గాని యెవరైన వివరితభావముల వెల్లడించిన పు డు వారి ని నుం దలిండుటలో పయినీరు పత్రిక యెన్నడును మార్గమును పూ నదు. భారతీయ వాయకులలో నెవరయిన విడిచుడుకు ప్రసం గము చేసినను పయినీరుపత్రిక నిహింపదు. ప్రస్తుతస్థితిలో రెండుపక్షములవారికిని గూడ శోషము, అనుమానము, దూష ణము మున్నగువాని కవకాశము లేదు. శాంతముగలవారు పూ నుకొనవలసి యున్నది. బ్రిటిషుదేశీయునందలి అధిక సంఖ్యాకుల కును భారతదేశీయునందలి శాంతిభజులకును సమాధానము కలిగిం చుట అసంభవమని భావించువాడు రెండుదేశముల భావిభాగ్య ములను గూడ పమ్ముచేయువారేయగుదురు. (పయినీరు)

బెంగాలు మునిసిపాలిటీలు

115 సంఘములు రూ 62 2/3 లక్షలు రాబడి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సానిక స్వచ్ఛతలను సంస్థగూర్చి గతసంవత్సరము కిబోర్డుకు ప్రకటించిరి. రాష్ట్రములో 115 మునిసిపాలిటీలు గలవు. వా టిరాబడి నిజీటికన్న ఈవత్సరము 82 1/4 నుండి 82 2/3 ల ట్లుకు హెచ్చెను. 24 మునిసిపాలిటీలయందు విస్తృతమగు గ నున్నవి. విస్తృత సరిగా లేనది ప్రభుత్వము వారు ధన సహాయము చేయజాలరని ముక్రిగారు చెప్పిరి. మొత్తము విద్యకొరకు రూ 445,999 వెచ్చింపబడుచున్నది. డక్కాలో మరొకటి నిర్మాణము విధానమునకు ప్రభుత్వమువారు రూ 25 లక్షలొసంగిరి. 43 మునిసిపాలిటీలు మొత్తము లక్ష ల ట్లు ప్రభుత్వమునకు బాకీయున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

13-వ పంచాల రాష్ట్రీయసభ

జహపర్లాల్ నెహ్రూగారి యంగమనము

జహపర్లాల్ నెహ్రూగారి పతాకాత్మకము.

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 11:—పంచాలరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షుడయిన పండిత జహపర్లాల్ నెహ్రూగారు యీ ఉ ము బండిలో దిగిరి. రైల్వేస్టేషనువద్ద జలవులు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులు వారికి స్వాగతి ముసంగిరి. వారు పోవుమార్గమున యారునైపుల ప్రజలు గుంపులుగూడి యాంకిరి. అగ్రాసనాధి పతిగారి యూలేంపు రాజమార్గముల గుండా జలియన్ వాల బాగ్ చేరిన తరువాత పండితు డెచ్చుట వాతీయవత్ కోత్సన మును సలిపెను.

జలియన్ వాలాబాగులో సభ జరగుటకు ప్రయత్న ములు జాగుగా జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

అహ్మదాబాద్ సభాసభ్యుని యువన్యాసము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే మన ఆదర్శము. అమృతసరము, ఏప్రిల్ 11:—ఈమధ్యాహ్నము జలి యన్ వాలాబాగులో రాష్ట్రీయసభ సమావేశమయ్యెను. ఆరం భమున వాతీయగీతములు పాఠామముగా పాడబడిన తరువాత అహ్మదాబాద్ సభాసభ్యుడు డాక్టర్ కిష్టాగారు అధ్యక్షుని, ప్రతినిధులను అహ్మదాబాదు మాడలాడెను. వారి ఉపన్యాస మిక్రింది ముద్రించెను.

“యజ్ఞము జరుగుచుండగా ఆంగ్లేయుల స్థితి చాల హీన మయ్యెను. ఆమయుమన వారు భారతీయుల సాయమును కో రిరి. యువము ముగిసిన తరువాత మనము వారి కక్కరలేక వా లిమ. ఆసమయమున మనము ముచ్చేతనైనది యంతయు చే సితిమి 100 కోట్ల రూపాయలను, లక్షలకొలది వీరసమునకల ను మనము పంపితిమి. ప్లాండర్స్ నందు దుర్భరమగు డిల్లో, జర్మనులపయికికల ప్రతాపాగ్ని కిగురియె మని వీర సయినికలు జయించి ఆంగ్లే దేశమునకు కీర్తి దెచ్చిరి. లోక మంతయు భార తీయుల యవక్రపరాక్రమమున కడ్చుకొనుచు మూచుచుండెను. ఎంత నెట్టివారము! మనముగూడ ఆంగ్లేయులతో సమానముగా యుద్ధముగదాయని యిట్లు చేసితిమి. కాని మనగతి యేమైనది? మన సలకెళ్లు మరింత బిగించబడింది. అమృతసరములో జరిగిన చాత్యలకు సహాయనిరాకరణ మే ము జబాబు. ఇప్పుడు సహాయ నిరాకరణోద్యమము నెంచిందా? లేదు, గాంధీగారు బో ధించిన మరము సయిన్ పం ఘు బహిరగ్ధరణమున వా గు గా క న బ డు యి న్న డి. సం ఘు ము అన్ని స్థలములయందు అగి అమృతసరమున అగలే డే? ఇక్కడ వాకి మర్యాదలు చేయవారెవ్వరులేదు. ఈద నాడు హిందువులు మహమ్మదీయులు భాయిభాయి అనుకొనినారు. శ్రీ రామనామనాడు మహమ్మదీయులు హిందువులతో ప్రేత్రి సలిపినారు.

ఇక స్వాతంత్ర్యపువిషయము

మద్రాస్ కాంగ్రెస్ లో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము మన యాదర్శమని నిర్ణయించినారు. అగ్ల సామ్రాజ్యములోనుంటే మేని మనకు స్వాతంత్ర్య ముండజాలదు. ఆంగ్లేయులు ముఠో సందిచేకొని మనకోరికలను మన్నించిరేని మనము వారితో కలిసి యుండెదము. మన మర్యాదనుకొనకగలిగినేని, మనకు వారి తో సమానప్రతిపత్తియుండజేని వారీనుండి విడిపోయి స్వతంత్ర్య మయ్యెదము.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే మనపరమావధి. దాని నుండి ఒకవెంట్లు వాసియెనను మనము తొలగము. ప్రస్తుత ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము అధర్భముమీదను, బ లహినుల నణగద్రొక్కుటమీదను వాధారపడియు న్నది. గాన ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో మనము కలసి యుండము.

హిందూమహమ్మదీయ భేదములు అంత చాలరానివా యేమి? ఇతరెవరకు మన ప్రజుత్తుములు గొప్ప ఫలము నిష్పక పోయినను మనలో సదాసమము మాత్ర మేర్పడినమాట నిజము. అలోపార్తి సమాదేశము యాపనిని నెరవేర్చక పోయిన, కాం గ్రెస్ వారే దీనిని పరిష్కరించవలెను. మనము నిర్ణయించు విధా నమున సవిష్టి నియోజకవర్గము ముఖ్యమైన స్థానమునువిహించ వలెను. మతభేదములమీద వాధారపడు పార్టీలు పనికిరావు. ముస్లిమ్ సభ, హిందూ సభ, మొదలగు సభలు లేకండావోయి, కాంగ్రెస్ ఒక్కటే ఉన్నయెడలవారుండును.

గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై యతడిట్లుచెప్పెను. విద్యాధికులగువారు యావజ్జీవము దీనిని పసిగా న.గీక రించవలెను. గ్రామపునర్నిర్మాణాధికార్యములనుమనముపూర్తి గా ద్రవ్యము నమూలచేయవలెను. సినిమాలు, నాటకములు, ఉపన్యాసములు, ప్రదర్శనములు మొదలగువాటి మూలముగా మనము పూర్తిగా ప్రచారము జరుపవలెను.

భారత తంతుకారక సంఘము

వార్షిక నివేదనము

భారత తంతుకారక సంఘము వారు రెండవ వార్షిక నివేదన ప్రకటించిరి. ఇందు చాల ముఖ్య విషయములు కలవు. ప్రధాన భాగము ఆక్టోబర్ నెల 81 పేజీలు, అనుబంధము 24 పేజీలు. అనుబంధములో చాల ముఖ్య విషయములు గలవు గాన దానిని మొదట చదువవలెను. ఆయావ్యయముల పట్టిక అడిటరు రిపోర్టుతో గూడ ప్రకటించబడెను. ఈ పరిశ్రమనిమిత్తము 20 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడి కట్టబడెను. ఈ పరిశ్రమ బాతీయ ప్రతి శ్రమలతో నగ్నగణ్యమును అన్వేషింపయత్నము నై యున్నది. ఈ పరిశ్రమకొరకు ప్రజల సంగ్రహము నార్థక మగుచున్నది. ధనికుల ఆదాయము వీరల కష్టములననే లభించుచున్నది. ఈ పరిశ్రమలన వీరలకు జీవనాధారము లభించును గాననే యీనిధి కొనగబడినధనము సక్రియి యొగముగు చున్నది. భారత తంతుకారక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు, వారుబ దులిప్పుచు గూర్చిన నియమములు, సంఘమువారి కర్తవ్య భద్రత దుకాణములలో ఖద్దరు బట్టలను అరువిచ్చుటను గూర్చిన నిబంధనలు, స్వయముగా ఖద్దరు నమ్మకొనువారికి ధనసహాయము, వీధుల వెంట దిరిగి ఖద్దరు నమ్మకట్టివారికి కమీషను, సంఘిర్మాము, ఏజెన్సీల వివరములు మున్నగున నన్నియును అనుబంధమునందు కలవు.

అనుబంధము చదివిన పిమ్మట తీరుబడిగానున్న ప్రతి ఒక గంటనేపు ప్రధాన భాగమును చదవవలెను. అట్లు చదివిన నో ఖద్దరు అభివృద్ధి బాగుగా బోధపడగలదు. దేశబంధు వాగు దేశీయనిధి వివరములుగూడ నిందుకలవు. 1925-26 లో 28,76,670 రూపాయల పిమ్మటగల ఖద్దరు తయారైనది. 1926-27 లో 24,06,370 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు తయారైనది. 1925-26 లో 28,99,143 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు విక్రయింపబడెను. 1926-27 లో 32,48,794 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు విక్రయింపబడెను. ఖద్దరు దినపత్రికాభివృద్ధి కొందుచున్నదని దీనివలన స్పష్టము కాగలదు. 1925-26 లో 50,000 మంది నూలుబడుకు చుండిరి. 1926-27 లో 88,889 మంది నూలు వడుకుచుండిరి. అనూజతో 5193 మంది ఖద్దరు బట్టలకు నేయుచుండిరి. 1925-26లో 1500 గ్రామములలో సంఘము వారి ఏజెన్సీలద్వారా నూలు వడుకుచుండిరి. 1925-26లో 2881 గ్రామములలో నూలు వడుకుచుండిరి. 1925-26లో 177 స్థానములలో ఖద్దరు నేయబడుచుండెను. వానిలో 62 స్థానములను సంఘమువారి యేర్పరచి 41 స్థానములకు సహాయముచేయుచుండిరి. 74 స్థానములు యితరులచే నేర్పరచబడినవి. 1926-27లో 204 స్థానములలో నేతపని జరుగుచున్నది. వానిలో 115 స్థానములు సంఘమువారిచే నేర్పరచబడినవి. 44 సంఘమువారి సహాయమును బడయుచున్నవి. 45 యితరులచే నేర్పరచబడినవి. కార్యస్థానములలోను కలక మొత్తము 748 మంది దేశసేవకులు పనులను పరిశీలించుచున్నారు. ఇతరులచే నేర్పరచబడిన స్థానములలో పనిచేయుచున్నవారి మొత్తము చేర్చబడలేదు.

4875

విశ్వకామేశ్వర ప్రదేవములకు లెగి నట్లుగా ప్రత్యేకముగా ప్యాకెట్ ను బడెను

నిర్మలమైనది. త్వరలో శుభ్ర మునర్చును. ఉపయోగించువారిల ఖచ్చగా తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల నుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ బిస్సే మాంచెస్టరు ఇంగ్లాండువారిచే తయారైనది. "పప్" "హాటింగ్ సోపు" "గ్రేట్ రోజు" వానీటూము లెవ్ సోపుల మాన్ గ్రామ్ బాయిలెజ్ సోపుల ధికారులు.

సన్ననూలు వడుకుట

"చాల రాష్ట్రములలో వెలకటికంటె పన్ననూలు తయారగుచున్నది. ఆత్మీయులను పంజాబులోను సన్ననూలు హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. ప్రారంభమునందు 6 మొదలు 10 నంబరు నూలువరకు మాత్రమే వడుకుచుండిరి. ఇప్పుడు 15 నంబరునూలు చాల హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. 25 నంబరు నూలుగూడ కొద్దిగా తయారైనది. ఆత్మీయుల మొదట 4-5 నంబరులవరకే నూలు తయారగుచుండెను. ఇప్పుడు చుట 10-13 నంబరుల నూలువరకు తయారగుచున్నది. ద్రవిడ రాష్ట్రమునందు 1926-27 లో 72, 684 రూపాయల వెలగల పన్ననూలు తయారయియుండెను. మిక్కిలి పన్ననూలును వడుకుటలో ఆంధ్ర రాష్ట్రమే ఆగ్రహమును వహించియున్నది." అని నివేదికలో వివరింపబడెను. ఈరీతిగా ఖద్దరుబట్టల వ్యాపకముగలదున్నను ఇరలు వెనుకటికంటె తక్కువగానే యున్నది. "సంఘమువారి సాంకేతికకాటవారు సాంకేతిక పాఠశాలనేర్పరచి అచట దేశసేవకులకు ఖద్దరుపనుల నన్నిటిని సాకల్యముగా నేర్పుచున్నారు. 1922 నుండియు ఈ పాఠశాల

లో నీపనులను నేర్పుచున్నారని యీ సంవత్సరమే కట్టుబాటుతో ఖద్దరు ఉన్నగుల కాఖనుగూర్చిన నిబంధము చేయబడినది. ఖద్దరు కాఖలో పనిచేయువారులకు సంవత్సరములు పని నేర్పకొనవలెను. పిమ్మట మూడు నెలలు ప్రాబేషనరుగా పనిచేయవలెను. అనంతరము ఏదో యొక స్థానమునందు తొమ్మిది నెలలు ఆపెంటినుగా నుండవలెను. ఈ కాలములో అవసరమునుబట్టి నెలకు 12 రూపాయలవంతున జీతమియ్యబడెను. అటుపిమ్మట కాఖలో నుద్యోగిగా నుండగోరువారికి నెలకు 80 రూపాయల జీత మేర్పరచెదరు. ఏదేండ్ల పాటు పనిలోనుండుటకు పూచీపడెదరు. సాంకేతిక పాఠశాలలో పకనీకు విషయములు గూడ నిర్ణయింపబడినవి. ఇప్పుడావిషయములనే నేర్పుచున్నారు. అని నివేదికలో వివరింపబడెను. నివేదికలో గల ఖ్యాంశముల నన్నిటిని ఈచట వివరించితిరి. నివేదిక ఖరీదు నాలుగవాయి. వలయువారు నాలుగవాయి వాస్తుకీ స్థాంతులను పంపుచు నిటుల వ్రాయవలెను. "ఆక్ యిండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను, మిర్జాపూరు, అహమదాబాదు"

ది ఈ స్టు ఇండియా మా చ్ కం వె నీ, లి మి టె డ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

4567

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు : "హార్మోహాసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టసును (Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును (Application Form), మా రిజిస్టరుడు ఆఫీసునుండి పంపబడును

ఆరోగ్యశ్రమము-ఆవడి

ఉద్దేశములు

విశాలమైన నిర్మలమైన ప్రదేశమున స్వచ్ఛమైన నీరు, సరస్వ ప్రాంతములను రండింపజేయు సూర్యకృష్టి, పరిశుభమైన వాయువు, మనోరంజకమైన ఆకాశము వీనినై పరిశుభ ప్రభావోన్నతిని ఆనందించి ఆనందించుభాగ్యము కట్టాములలో ఆదరుచున్నది. దేవామనోబలములు క్రమశః కృతించి దేవామనో ఆయుఃపరి మార్పాతగ్ని పోవుచున్నది. ఆరణ్యములలో నివసించు కొండజాతుల వారి కుండు బాహుబలము శాగరకుల కుండుటలేదు. ఇందలి పర్వతమును బోధించుటకై చెన్నపట్టణమునకు 10 మైళ్ళదూరము లో నొక విశాలమైన ఉన్నతభూమిని సంపాదించి మనయువకుల శరీరపుష్టిని పొందించుటయు, సాంప్రదాయసిద్ధమున సర్వర్తనము నుపదేశించుటయు, ఆహారాహారవిహారములచే నారోగ్యమును గోల్పోయినవారలకు ఆరోగ్యసూత్రములను గరిపి ఋజుమార్గమున నడపించుటయు, ఆకురులకు యథోచితముగ చికిత్సజేయుటయు మొదలగుచేత్యగులలో ఈ మాత్రము 1926 సంవత్సరము జనవరి 18 తేదీని స్థాపించబడినది. విహారాశ్రమ ఉద్యాన వనములు, సరోవరములు, ఆరామములు, గృహములు మొదలగువానిని నిర్మాణము ప్రారంభించుచున్నది. అతివిశాలముగను, విశ్రాంతియుక్తముగను, జనాకీర్ణములగు పట్టణములకు సంబంధము లేకండ నిర్మించబడి యున్నది. భారతదేశీయులై యాండియు చిరకాలము ఇంగ్లాండునందు మేడిష్ హిల్స్ సానిటేరియం అను మలయాశ్రమమునకు స్థానకులై నుప్రసిద్ధ చికిత్సకులైన డా॥ సి. మత్తు ఎమ్. డి. ఎమ్. ఆర్. సి. ఎస్. గారు పునాదిరాయిని వేసిరి. ఆరామపురస్థాపన సంవత్సరమున వారిట్లు చెప్పిరి. "మన ప్రాచీనులు నిర్మలవాయువు గల ప్రదేశములలోనే నివసింపుచుండిరి. మన మహర్షులకు ఆరణ్యములను మిక్కిలి యభీషానము. వారి నివాసములు, పాతశాలలు, సభలు, విందులు మున్నగువాని నన్నిటిని ఆశ్రమములలోనే జరుపుకొనుచుండిరి. ఇట్టి యాశ్రమములు మన మనములను నై పరిశుభ్రమైన పాదరసములకు మరలుచున్నవి. నమనాగరకులగుడ "ప్రకృతికి మరలుడి, ప్రకృతికిమరలుడు" అని ఉద్ఘోషించుచున్నారు. పరిశుభ్రవాయువుపచారమే ప్రకృతి చికిత్స. ప్రకృతికిచ్చియు మించిన చికిత్సయేలేదు."

పుష్కలభాగ్యములగు ఆ శ్రీ కృష్ణజాతులతో శోభాయమానమై, గంభీరమై, నూరు ఎకరములను మించిన విస్తీర్ణముగలిగి సర్వోపకరణములను 500 గున్న మామిళ్ళతో పుత్రో సహా నీయారామమున సకాలమున ఫార్మసివారికి క్రమ మొనర్చి ఆపరిమితమైన సానభూతియు, ప్రాశస్త్యమును జూపి ఖాన్ బహదూర్ హాకిం అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబ్ బూదూర్ గారు ఈ యాశ్రమ నిర్మాణమునకు మూలకారకులైరి. ఇందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నీయారామ పురమునకు హాకింనగర మను నామ మిడియున్నారు.

బెజవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుక, మదరాసు శాసన సభ్యులు అగు మహారాజశ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యోరరావు పంతులు, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు 1927 వ సంవత్సరము జనవరి 26 వ తేదీని ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

సలవివరము

సమద్రతీరమునకు 10 మైళ్ళ దూరములో రెడ్డిహిల్స్ చెరువునకు నైరుతిదిక్కున, సమద్రమట్టమునకు 125 అడుగులపై యెత్తుగల ప్రదేశమున ఈ యాశ్రమాశ్రమము స్థాపించబడి రహమి 200 ఎకరముల విస్తీర్ణముగలిగి విశాలమై, ఆనందప్రదమై యలరారుచున్నది. ఇచ్చట వాయువు తేలికయై, పట్టణములలోనుండు పొగ, దుమ్ము మొదలగునవి లేనిదై పోశుభ్రముగను, ఉత్సాహకరముగను ఉండును. ఆశ్రమమునకు నలువైపులను చూచుటకింపైన వృక్షపాపక్షులుక, సరోవరములుకలవు. ఉత్తమునకు పడమటకు గల అశుభవృక్ష ఆరణ్యభూములు ఆశ్రమనివాసులను విహారార్థమై పిలుచుచుండును.

"ఇచ్చట ప్రకృతిమైనబయల్ల యందును, విశాలముగ పొలములయందును తిరుగుచు, ఇచ్చటి రసాలవృక్షములక్రిందను, వేపగున్నలనీడలను, నురదారు వృక్షమంతులనడుములను సందరించువారల ననములు ప్రకృతిసౌభాగ్యమునందు లీలములై, ఎట్టికష్టములకు తెలియక, కాలప్రమాణమును మరచి విహరించుచుండును. ఒక్కచో తుమ్మెదలు హుమ్మని సంగీతముపాడుచుండును. ఒక్కచో శారీరకీములు తమదలతో ధూళిభరిత రాశిముని నింపుచుండును. ఇచ్చట ఉదయోదయములు చందలములకు వివిధవర్ణల నీలము తమ రాగపరంపరలచే ఆకాశమును నిమిషనిమిషమును మార్చిజేయుచు చిత్రకారులకు గూడ వర్ణశాతీతమై కన్నులపండువ గావించు చుండును. ఎచ్చట యావినను ఏమి వివినను ఎటుతిరిగినను మనస్సుల శాకర్షించు ప్రకృతిసౌందర్యమునందు భగవదతారము తాండవమాడుచు ఎక్కడ జూచిన నీతే యందురు అను లోకోక్తిని

ఆరోగ్యశ్రమము - ఆవడి-భవనములు

ఆరోగ్యశ్రమము - ఆవడి-ఉద్యానవనములు

సాధకము జేయుచుండును. ఇచ్చట ప్రకృతియినెడి గొప్ప వైద్యుడు ఏనుడు సహాయములేకయే అన్ని వ్యాధులను కుగుర్చుచుండును. ఇట్టి సర్వాంగనందగమైన ప్రదేశమునందు వేసజేలు ప్రజలు శాఖ్యమును ఆనందమును అనుభవించుటగాక యని వర్ణించుచు శ్రీ కాశ్యోరరావు పంతులుగారు ఈ యాశ్రమమును ఆశీర్వదించిరి.

గృహములు

ఇచ్చటి ఇనుకశీలలో ఎంత నర్ల ముసడిన శీత్రుకాలములో నిశీపోవును

ఈ యాశ్రమములో గృహము లన్నియు ఉన్నతమైన విశాలమైన మధ్యభాగమున స్థాపించబడినవి. ఇవిచక్కనివైశాల్యముగలిగి దుట్టును నారల లపే ఆవరింపబడియుండుటచే 'వాన' 'ఎంజి' 'మంచు' మున్నగునవి గృహములలోనికి చొరబాలవు. రమ్యం, దృఢం, నివాసం, ప్రవాతైదేశ, ఆతమస్కంబులును కుంభం, ధూమతపజలరజసాం అభిరమనీకం అంబునాం శబ్దవర్షాపరపరాదావాం (చరక)

అవ్యవశయచే ఇచ్చట నిర్మింపబడినది తేలికయై 'స్పటికతుల్కము', నిర్మలమైన పాతాళగంగను ఇంటింటికి సప్తయజ్ఞేయగొట్టుచు సమర్పించుచున్నది. కొన్ని గృహావరణములలో ప్రత్యేకముగా నూతులు గూడగలవు. గృహావరణములలోనే న్నానపుగదులును సహాపమున వంటగదులును ఆచర్యబడియున్నవి.

చికిత్స

ఆశ్రమములో వైద్యుడుండు నివాసగృహము గలదు. ప్రాచ్యపాశ్చాత్యవైద్యవిశారదులగు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. భిషగత్తు గారిపరిచాలనమున రించి చికిత్సజరుపబడును. ఆరోగ్యవిధులకు ప్రతిదినమును యథావిధిగా గమనించుటయే ఇచ్చటి చికిత్సకు మూలాధారము. ఆయాగృహముల నయమును ప్రకృతి బలములను మనసరించి యథాసాత్వ్యముగా వారివారికి ప్రత్యేకముగా ఆరోగ్యవిధులను విధించును. సామాన్యముగా ప్రాతఃకాలముననే లేచుట, నిర్మలమైన వాయువునందు కొంత దూరము నడుచుట, బలముబట్టి ప్రాణాయామము, వ్యాయామము, శరీరవర్తనము, స్నానము, ఆహారము, విహారము, నిద్రము వున్నవానిని మాత్రాసారముగా విధించుట. చికిత్సలముతో నవీనపద్ధతుల ననుసరించి స్నేహస్నేహములకై నేడయంత్రములు మున్నగునవి గలవు. ఆతిపాతి స్నానకర్మల శావరించుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

స్వదేశీయములుగాని ఆన్యదేశీయములుగాని మంచి చికిత్సాపద్ధతుల నన్నిటిని ఆవరణలో బెట్టుట కిచ్చట ఆవకాశముగలదు. గోగి ఆత్మలృకాలములో వ్యాధి నివారణగుట్టయే. వీరి యుద్దేశముగాని చికిత్సాపద్ధతులు మనవా మరెయొకరివాయను వివాద మిచ్చుట లేదు.

అయినను ఆయుర్వేదశాస్త్రములో విధింపబడిన ఆరోగ్యవిధులు మనదేశీయులకు వారి క్రొత్తజలన సారము ఆవరింపబడియున్నవని వీని దృఢముగా నెమ్మాయువ్వురు. ఈవిధులను ప్రతిమనుజునియొక్కయు దివచర్యలో ఆవరింపజేయుటయే వీరియుద్దేశము.

ఆహారవిహారములందు తగిన శ్రద్ధను తీసికొనుటయు వారసం తత్వములకు తగిన వ్యాయామము ఆటలు మున్నగు వానిని జాగ్రత్తగా చేర్చుచి బలమును వృద్ధిపొందించుటయే. గాక ఇంద్రియనిగ్రహము ఆకర్షింపజేయు దేశభక్తి సత్వనర్తనముల సువ్యవస్థించి నీతిమార్గముల గ్రహించుట సౌకర్యములన్నియు నీ యాశ్రమమునందుగలవు. దైవభక్తిని ఆభివృద్ధిపరచు నిమిత్తము హిందూదేవాలయము, మసీదు, క్రైస్తవ మందిరము వీనిని నిర్మించుటకు చక్కని ప్రదేశము లేర్పాట్లు చేయబడియున్నవి. యథాగ్రహము సహచారములకు పరిపాలించుకొనుటకు వసతులుగలవు.

ఆరామములలో విహరించుట, తిటాకములలో నీడుట, పూవోలులకు పెంచుట, వివిధ వ్యాయామక్రీడలు, సంగీతము, పురాణకాలక్షేపము, ఆగ్యాత్మికచింత, కథాశ్రవణము, గోపాలనామ, స్మరనామము, యథోచితములగు తత్వతత్వకర్మము మున్నగునవి చికిత్సాసాధనములుగా నుపయోగపరచబడుచు ఇచ్చి షాహను వివిధపుస్తకములు గల విశ్వగ్రంథాలమును స్థాపించియున్నాడు. నదరామలో ప్రమరింపబడు వార్తాపత్రికలో ముఖ్యమైనవి ఇచ్చట దొరుకును. గుర్రపుశ్వాస, తువాకిలేట వాన్సు నిహారములకు శిశ్యులొనుటకు మంచి బీజగలదు ప్రమేహలోగి గోవులనుక తిరుగుమాడ వలెనని వాగ్ధులు చెప్పియున్నారు. (గోశశ్చన్యూత్వత్వత్తి ర్యాగోభిరవి విహారేషేత్).

ఆహారము

పశ్యేపతి గదార్తస్య కిమాషన నిషేధం
పశ్యే పతి గదార్తస్య కి మాషన నిషేధం!!
తగిన పద్ధత మందువానికి మందు ఆక్కరలేదు. తగిన పద్ధత ముండనివానికి మందు దిచ్చియు ప్రయోజనము లేదు.
కావున ఆశ్రమములో శోగియొక్క ఆహార విధానమును సక్రమముగ నడపుట ముఖ్యమైపదిగ మున్నది.

నవనవలాడుచుండు కామగూరలు, ఆలోగ్యాభివృద్ధికి చాలమంచిని పోషింపజేయును. అన్నియు చేశేయనందు తీర్థమై సత్తువ నిచ్చుటయు అహారముయొక్క శ్రేష్ఠత్వముగాని వెల యధికముగనుండుటయు, జిహ్వకు రుచిగానుండుటయు నొక గొప్పకాదు. తీర్థమునని పుష్టిగాని తిన్నది పుష్టిగాదు.

సామాన్యముగా మంచి ఆహారపదార్థము లన్నియు పట్టుకొను లోకం కంటే ప్రత్యేకమైన విశిష్టతల దొరకును. సమీప గ్రామములలో కామగూరలు పాలు నేయి మొలకలను విశేషముగా దొరకును. పాలు, పెరుగు, పెన్న, నేయి మున్నగువానిని ప్రత్యేకముగా తయారజేయుటకు గోశాలయొక్క ఆశ్రమమునందు గలదు. రసారము 100 మేకలను ఆశ్రమమునందు పెంచుచున్నారు. మేకలనుధ్య నివసించుటకు తయారైన కొక విశిష్టయని చరకాచార్యుడు చెప్పియున్నాడు. చాగం నూంపం ఏనుక్కాగం చాగం పర్వీ సకే ర్గరం, భాగనాద్యేకు యత్కృత్. (భావప్రకాశము)

మేకనూంపము చక్కెర జేర్చిన మేకపాలు, మేకనేయి, మేకలనుధ్య నివసించుట, ఇవియున్నయను తయారైనవిని బోగొట్టును.

ఇచ్చటికి వచ్చుతోను సామాన్యముగ రెండు తెరగులుగ విభజింపబడుదురు. శరీరముయొక్క బలపు హెచ్చులసియుండువారు కొందర, శరీరముయొక్క బలపు తగ్గవలసియుండువారు కొందర. ఈరెండు ఫలములుగూడ యొక్కమైన ఆహారవిధములచే గలుగును. అనగా బృంహణము, లంఘనము అని మొత్తమువీధి చికిత్స రెండువిధములు. ఆశ్రమములో ప్రవేశించిన వెంటనే రోగి యొక్క తూనికను తీసి కొని అప్పుడప్పుడు మరల అతనిక హెచ్చినదా తగ్గించుచు పరీక్షించుచుండురు.

పరివారము

శరీరాభివృద్ధికి అన్ని జాగ్రత్తలను తీసికొనటకుతగిన వ్యాయామ కృత్యజ్ఞులను ఉత్పాదన సంవాహన కేళమర్దన కాలము గలవారును ఇచ్చటగలరు. పరిచర్యజేయు స్త్రీలు పురుషులు ఎప్పుడును ఇచ్చట ఉండురు.

నియమములు

ఇచ్చట సామాన్యమైన చికిత్స జేయుటకును సామాన్యమైన పరిచర్య జేయుటకును వారమునకు 25 రూపాయలు వసూలు జేయబడును. ఆశ్రమములో నేర్పరచిన భోజనకాల యందు రెండుమారులు భోజనము జేయుటకును, సంతకాలమున అపరాహ్నమున అల్పాహారము నిచ్చుటకును దినమునకు ఒకరూపాయ వసూలు జేయబడును. లేక ఒకసారి భోజనమునకు రు 0-8-0 న ఒకసారి అలా హారమునకు రు 0-8-0 ను వసూలుజేయబడును. కాని ఎవరికివారే వంటసదుపాయములనుజేసికొనుట మంచిదని వారివలన. ఏలయన వారితత్వమునకును, ఆచారమునకును తగిన ఆహారమును ఎవరికివారు తయారుచేయించుకొనుట కులభము. అన్నిటియందును ఆహారపు ప్రశ్నయే ముఖ్యమైనది.

ఆశ్రమములో పలుసరకలయ్యునుకాముగలరు. కావలసినసామగ్రిలన్నియు విక్రయింపబడును.

ఒకపడకగది, ఒకస్నానపుగది, వర్షస్నానము ఇవి ప్రతిరోగికిని ప్రత్యేకముగా నీయబడును. వంటకాలలుగూడ ప్రత్యేకముగానున్నవి. ఇంకను హెచ్చుఅహారము కావలసిన శ్రీమంతులకు ప్రత్యేకముగా సదుపాయములు ధనముకొలది చేయబడును. వంటకాలలో పాత్రసామగ్రియు, గడలలో యభోచి తమైన సామానులను గలవు.

ఇతరములైన ఖర్చులు:—ఇంటికి కావలసిన నాకరులు, చాకలి, మంగలి వగైరాఖర్చులు, విశేష చికిత్సలు మున్నగువానికి అగు ఖర్చులను తామే భరింపవలెను.

వివిధవిషయములు

అవధిరై త్యేస్తేమను ఈయాశ్రమమునకు ఒక ఫర్లాంగు దూరములో నున్నది. ప్రతిగృహమునకును చక్కని బాటలు గలవు. ఆశ్రమములో ఒకపోస్టు పెట్టె గలదు దినమునకు రెండు సార్లు తెరచి ఉత్తరములను పంపుదురు.

చికిత్సజేయుచుకొనువారలు ఆధ్యులుగనక, అప్రజన సంపన్నులుగను, అమరక్రజన సురన్నులుగను ఉండువలెనని చరకాచార్యులు చెప్పియున్నారు. ఆశ్రమ నివార్యమునమ్మ సంపన్నులు తమతోగూడ నాకరులను, బధువును, స్వంతి పరువులు, లాంటిరు, గొడుగు, చెప్పులు, నాలుగు జతలపస్త్రములు మున్నగువానిని తెచ్చుకొనుట మంచిది.

ఇంకను వివరములు కావలసినవారలకు:— మేనేజింగు డైరెక్టరు ఆలోగ్యాశ్రమము, మదరాసుదగ్గర ఆరడి అని వ్రాయవలెను

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 వం: ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

రియ్యముజస్తాలు		
కుసుమ తెనాలి	క 42 1/2 ను	12 12 0 14 8 0
నెలూరి	,, బిల్	15 0 0 16 0 0
ధిల్లి	,, బిల్	15 0 0 17 0 0
రాసులు	క. 164 బస్తా 1-1	11 8 0 12 0 0
కుత్తులు	,,	20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమునవ్వలు

కందులు బస్తా 1-1 క 205	15 0 0	16 0 0
పెనగలు	,, బిల్	12 8 0 13 8 0
పెనగలు	,, బిల్	14 0 0 16 8 0
బెనగలు	,, బిల్	14 0 0 17 0 0
కందులు	,, క 155	12 0 0 12 4 6

3. నూనెనవ్వలు

నవ్వలనూనె కా 1-1	150 0 0	155 0 0
నియ్యము కా 1-1	14 0 0	21 0 0
నియ్యము తేనెనూనె కా 1-1	50 0 0	52 0 0
చేతితో కొట్టిన	,,	48 0 0 48 0 0
తేనెనూనె నూనె కా 1-1 క 112.0	నియ్యము నూనె	109
అయిదము కా 1-1	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయకలు కా 1-1	8 0 0	90 0 0
కూరకలు కా 1-1	60 0 0	70 0 0
నిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1	91 0 0	98 0 0
దనియాలు	,, కా 1-1	91 0 0 98 0 0
గుంటూరుపాయకలు నియ్యము కా 1-1	రు 40,45	
కాళవా నీరాయకలు	,,	50,55
కెల్లము కా 1-1	28 0 0	50 0 0
అన్నాచక్కెర కా 1-1	29 7 0	29 10 0
తింతకడు కా 1-1	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టరక కా 1-1	29 0 0	31 0 0
చదరక	,,	28 0 0 29 0 0
తప్పురక	,,	28 0 0 29 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని నీలము చూడ	క	7 4 8
నెం 6 ,, కట్టరి	,,	4 9 6
నెం 24 ,, లా	,,	6 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టెత్తులు	,,	6 12 0
నెం 40 బామ్మరు 10 కా	,,	10 6 4
నెం 44 సాంద	,,	8 4 0
నెం 40 రాడి	,,	8 12 0
నెం 1 చెన్ని నీలము	,,	4 4 0

7. మాడి

కోనానూరు కామ 1-1	క	866 0 0
------------------	---	---------

8. రోహములు

నెం 100 కం 1-1	క 50 12 0	క 61 0 0
నెం 20 కం 1-1	21 0 0	21 2 1
నెం 30 కం 1-1		18 7 9
నెం 40 కం 1-1	284 0 0	286 0 0
నెం 50 కం 1-1	295 0 0	300 0 0

రింగులు

అతిమేలు స్వీటులూను అతిమేలుగ నీలము	పీచా 1-1 లాడి 20 క	క 6 0 0
-----------------------------------	--------------------	---------

,, నీలిరం 1 క		1 12 6
,, 14 రతులు		1 11 0
,, 28 రతులు		1 11 0
,, 56 రతులు		1 10 0
,, 1 అందరు		1 10 0

జేక్కులు బామ్మరూడి కెట్ అనగా బామ్మరూడి	క	8 0 0
కొంగో కి		1 0 0
కడక కి		1 0 0

AMRUTANJAN
The Only
"Pain Killer"

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS

గొప్పసత్వత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచికరుణము.
ఆహింసావ్రతము గొప్పబావుటకు సభ్యతవహింపుడు

ఘనతపహించిన శ్రీగౌతమీ
గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహేశ్వరులారా! తోకకర్కశార్దము రాజమండ్రి లో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని బీద గొప్పవ భాదలను ఆ సంఘాధికముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గొప్పబావుటకును పురపథ్యమున 2 లక్షల మందిపుగల గొప్పతోటలు విజ్ఞించుట కయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంప్రదింపించి నిజస్వరూపమును తెలియజేయుచు. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకునే నేనవేల సభ్యులు లక్ష లాదిద్రవ్యము ఆశీర్వాదమొసంగి. ఇచ్చటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయది సోదరీసోదరులు తమ కీర్తనాసారము సత్వత్రదానమొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పావకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యులవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యుల వహించెడి పుణ్యాత్ములు కనీసము సాల 1 కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యులవహించ పొందింపుచున్నారము. చందా పంపించెడి వాటిని తమసంపూర్ణమైన యద్రస్యతో రాజమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముచేర పోస్టుద్వారా ఇకాన్యాయగాను మనియార్దరగాను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందజేయబడును. కోరిక వారికి రూబులుకు కార్యక్రమము సంపదము—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, నేనవేల వేంకట కరసింహు ప్ర, రాజమండ్రి. 4408

దక్షిణాపికా

4702

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని కిరివ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.
ఇది దక్షిణాపికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరముగ వై.వి. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలిగోలైందు. భారతి హిందూపత్రికల ప్రకరించినది. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక చందాదాదలకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పోస్టేజి ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. లభ్యమువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు
బి. ఎ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయును.

మదనకామేశ్వరిలేహము

1
బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేనాము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుష్ణనవ్వు, అతిమూత్రము మొనలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0
పాలనగంధిలేహము—రక్తకుష్టికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేహము, మేనాపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షిణ్మోఘలు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 3351
పి.సి.పి ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరికేపి-నెల్లూరుజిల్లా

శస్త్రచికిత్స చేసుకొనవలసినది లేదు!

మొట్ట మొదట

ఫెలూనా గుళికల స్త్రీలకుమాత్రమే

ఉపయోగింపుడు

బొంబాయి నందు నివసించు చుండిన కొన్ని నెలల క్రిందట ఒక పార్సీ స్త్రీ మిక్కిలి జబ్బుగానుండెను ఆమెకు చికిత్స చేయుచుండిన వైద్యుడు శస్త్రచికిత్స నవనరముని తెలిపెను స్వాభావికముగా ఆమె మిక్కిలి బలహీనముగా నుండెను. శస్త్రచికిత్సకై నిర్ణయించబడిన తేదికి కొన్ని దినములకు ముందు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగించి, అందుచే అద్భుత గుణము గలిగినట్టి ఆమె స్నేహితురాలు శస్త్రచికిత్స నిలువనలసినట్లును, నడరు గుళికలను ఉపయోగించి చూడవలసినట్లు ఉత్తరముమూలముగా సలహానిచ్చెను. నడరు ఉత్తరముతో కూడ 6 బుడ్ల గుళికలనుకూడ పంపెను. శస్త్రచికిత్స చేయ బడ లేదు.

నడరు పార్సీ స్త్రీ ప్రస్తుతము సంపూర్ణ ఆరోగ్యముతో నున్నది "ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే" అను దానికి వందనము చేయుచున్నది.

మైన తెలుపబడిన ప్రకారము వివరణములతో వందలకొలది ఉత్తరములు స్త్రీలనుండియు, బాలికలనుండియు మాకు వచ్చియున్నవి. చతుర తతో గమనించియు, చికిత్సచేసియు శరీరములో తారుమారుగా నుండిన నయముగాక మొండిగా నుండునట్టి సూచన లగడదెన్నప్పుడు ఫెలూనా గుళికలను క్రమముగా వాడవలెనని మేము గట్టిగా సలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఫెలూనా గుళికలవలన శస్త్రచికిత్సలన్నియు నిరుపయోగమని మేము బాధ్యతతో తెలుపుటలేదు. అయితే వాటినినాడుటచే అవి శుభ్ర పరచి, కుదిర్చి, మంచిస్థితిలోనుంచి క్రమపరచుచున్నదని మాత్రము దాచకుండా తెలియజేయుచున్నాము.

అవి స్త్రీల జీర్ణాశయముల సరిగా వర్తించునట్టానర్చును.

4662

రక్తక్షీణనొందిన ఆడపిల్లలు త్వరలో ఆలవబడెను వయసుస్త్రీలు, జీవిత మార్పు పొందు సమయమున ప్రత్యేకముగా స్త్రీల కుపయోగము నిమిత్తం ఏర్పాటు గావింపబడిన ఫెలూనా మాత్రల నుంచుకొనవలెను.

రోగికి మలబద్దకము ఏర్పడకుండునట్లున, రక్తమును వృద్ధిపరచి ఇతర లోహాతి శయము నన్నిటిని పొందగలిగినట్లు ఇతరులు దీనిలో ముఖ్యకరమైన విశిష్టముగా బడిన. స్త్రీల గర్భాతిశయ జీర్ణకోశముల సరిచేయుటకు నోడు శక్తిని వృద్ధిచేయు టానిక్ గుణముల నన్నింటిని గలిగియున్నది. తల్లులగాని యింటి ఆడగులుగాని తమకు యింటి భారములు కష్టమని తోచినప్పుడు, దేహధర్మముల నిర్వహించు జీర్ణాశయముల సరిలేనని అనుమానించునగును. బిడ్డను కనునవ్వకు కొలదిగా ఆక్రందనపొందిన తదు పరి ఎక్కువవారికి తా వొసగును. అవయవముల అవకతవకలను ఫెలూనా మాత్రలను వాడవలసి యుండును.

ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన ఆడవాండ్రందరు ప్రత్యేక స్వానుభవమును పొంది సుఖింపవలరు. నిత్యము నూతన ఆరోగ్యవంపదతో వెదుర్కొనుచుండురు. ఇంటి పనులనంతకష్టముగా తోషవు. ఇదివరలో విసుగుగాన, చిరాకుగాన నుండు వారు, చురుకుగాన, సంతోషకరముగా నుండురు. తమ ఆరోగ్యము పెంపొందుట యన తమకేకాక యింటియందు వారలందరకు సంతోషాంతరంగుల నొనర్చును. యజ మానురాలు అస్వస్థతగా నుండిన యిల్లు కళకాంతులతో శోభిల్లజాలరు. ఇదివరలో జబ్బుగానండి నలుకువగానున్న భార్యలు కలవారలు ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన పిదప ఆరోగ్యవంపదనుపొంది తృప్తి నొంది, తమ సంతోషాతిశయముల వెల్లడపరచుచు నురల మరల వ్రాయవారల కృతజ్ఞ తాత్రములనందుకొనుచున్నాము. సార్వకపరమ కొనినందులకు కెంతయు ప్రశంసించెద.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన లక్షణములు స్త్రీలకు, బాలికలకు సామాన్యముగా నుండును. నయమగుటకు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగింపుడు:-

బలహీనత; మలబద్దకము,
నిస్సత్తువ; పిత్తపాండువ,
తాపము
చెడురక్తము
తలదిమ్మ

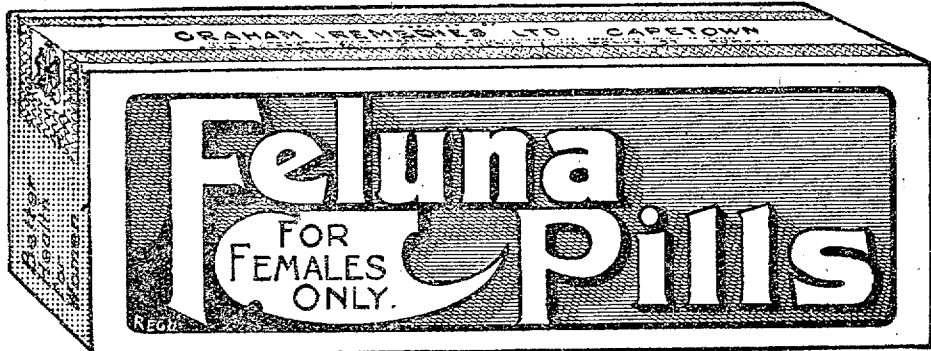
మార్పు, వ్యాధిచేతంగుట;
పోట్లు, పిత్తము
ఆజీర్ణము
దృష్టిలోపము
తుంటినొప్పి

నడుమునొప్పి, ప్రసవముచే గలగు
బలహీనత, అవయవములనొప్పి, క్రమ
లేకండుట, తెలుపురావము, తెల్ల రారిన
శరీరము, శ్వాసముపిల్చిన
దుర్వాసనగానుండుట

తలనొప్పి, పిళ్లనొప్పి,
బడలిక, నిద్రలేమి
అంటునందుగలగు కష్టములు,
ప్రసవానంతరము,
మొదలగువాటికి

ఇదివరలో బిడ్డలులేని వారలకు కూడ ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన తదుపరి బిడ్డలను గనుట సంభవించెను. కల్పిదండ్రులకు బిడ్డయే అమూల్య ప్రసాదము కొన్ని కటుంబ ములలో ఏడు గడచిన తదుపరి తమకు బిడ్డ కలుగనని ఆశ లేనేలేదు. కాని ఫెలూనా మాత్రల నేవించుటవల్ల స్త్రీ మర్యాదయముల సరిగా వర్తించునట్టార్చి, కోరికల సఫలపరచు నట్టానర్చు గలిగెను. ఫెలూనా మాత్రలు అవయవముల చక్కబడి ఉపశమనముల గలిగించి, బలహీనముయి పోయిన నరములకు చేయూతనిచ్చి అవయవములన్నింటిని శక్తిని సామర్థ్య మును ప్రసాదించెను. జీర్ణకోశమును కుద్రపరచి ప్రకృతిచే నొసర్చు గల నలయు కార్యములు సఫలమగునట్టానర్చు గలిగెను.

ఆరోగ్యము కొఱకు ప్రాకలాడు ఆడవాండ్రకు మాత్రము ఫెలూనా మాత్రలు దివ్యప్రసాదముని ఎంచుబడును. ఆశేషాధముల నేవించి, నిరాశనొందిన వారలకు ఫెలూనా నూతన ఆశను గలిగించును. ఫెలూనా ప్రత్యేకముగా స్త్రీల కునుమాంగముల కనునగునట్లు తయారు కాబడినది. ఫెలూనా నేవించిన వారి జీవితము ప్రకాశవంతమైనదనబుగను.

ఫెలూనా గుళికల స్త్రీలకు మాత్రమే. ఇది ప్రతివోటును శీలచేయబడిన స్త్రీల ప్యాకేజీలలో విక్రయింపబడుచున్నది. 36 గుళికలు గల బుడ్డికి ధర రూ. 2-4-0 మాత్రమే వ్యాపార వరతులకు సంబంధించిన ఉత్తరముల, వి. ఓ. ఆర్డరులు ఇండియా, బర్మా సిలోనుక పోస్ట్ పిజింట్టుగా నియమింపబడిన ఈ దిగువ వివరమునకు వ్రాయుడు.

మెసర్స్ పటేల్ అందు ధోండి, పిన్ నెస్సు వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం. 838, బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు నెం. 620, కలకత్తా.

PRODUCT OF GRAHAM REMEDIES Ltd., Cape Town, South Africa.

92